KABEJA DOGRU
HAZRETI
ISA
27

AHMET CEMİL AKINCI
PEYGAMBERLERİMİZİN HAYAT H İKAY ELERİ

KABE'YE DOĞRU

BÜYÜK KISAS-I ENBİYA

27

HAZRET! İSÂ (A.S.)

2. BASKI
SİNAN YAYINEVİ Beyazsaray no: 10 Beyazıt - İstanbul

FAYDALANILAN ESERLER

(KABE'YE DOĞRU) adlı **(TefsirU "Büyük Kısas-ı Enbiya)** için müracaat edilen eserlerin bashcalan şunlardır:

Kur'an-ı Kerim
Kur'an-ı Kerim'in çeşitli tercümeleri
Kur'an-ı Kerim'in çeşitli tefsirleri
Muhtelif Hadîs-i Şerif kitapları
Muhtelif İlmihaller
Taberî Tarihi
Kâmus-ül Alam
Muhtelif İslâm Ansiklopedileri
Diğer müsbet Tarih ve Coğrafya kaynaklın

Hazreti İsâ (A.S.) m Kur'an-ı Kerim'de zikrolunan hayatının sûre ve âyet-i kerîmeleri

Bakare ' .	*İ8, 10, 72, 81, 136, '253*
Âl-i İmrân	• *45-62, 84*
Nisa	*156, 159, 163, 111, 172*
Mâide	*17, 18, 46-48, 72, 18, 110-118*
En'am	■ *85*
Meryem	*22, 36*
Enbiyâ	■ *91*
Mü'minûn	■ *50*
Ahzap	▪ *7*
Şûra	• *13*
Zuhrıf	■ *63, 64*
Saf	• *6, U*

NOT :

(Bazı âyetlerde îsâ yerine Mesih veya Meryemoğlu geçer) Hazreti İsâ ve annesi Hazreti Meryem'in doğuşlarıyla hayatlarından ilk kısmı Hazreti Zekeriyya (A.S.) ve Hazreti Yahya (A.S.) kitaplarında geniş olarak anlatılmıştır. Bu kitapta devam olunacak ve bitirilecektir.

HAZRETİ İSÂ (A.S.) İN HAL TERCÜMESİ
Adı
Lâkabı
Konma sebebi
Ruhullah
Nasıralı
İSÂ (Kur'ân'a göre) **İesus** (Lâtince) **Yesua** (İbranice)
(Kurtuluş, Allah kurtarsın, **Allanın hizmet kârı)** demektir. **MESİH** (Kur'ân-ı Kerîm'e göre) **HIRİSTOS** (Mesih'in Lâtincesidir.) **Lügat manası;** Sıvazlanmış, özürleri giderilmiş demektir. Bereket getireceğinden; Yahut Hazreti Yahya tarafından yağla mesh edilip temizlenmiş olmasından. Veyahut insanları sapıklıktan mesh ederek gidereceğinden.
İnsanlar tarafindan, Allah'ın emriyle Hazreti Meryem'e kudretli bir ruh üfürülmekle babasız doğmasıyla, bu lâkap da verilmiş tir.
Ruhun Nasıra şehri hemen doğusunda üfü-rülmesinden, böyle lâkablanmıştır. Hırıstos-tan Hrıstiyan ve Hıristiyanlık çıktığı gibi, Nasıralı lâkabından Nasara, Nasranı-Nas-raniyet kelimeleri çıkmıştır. Bunların hep-

Sıfatı
Babası
Annesi
Ruh verilen yer
si İsa'yı ve dinine inananların tek ve çoğul ile sıfatlarıdır.
Meryemoğlu. Babasız olduğundan KurSn-ı Kerîm de böyle buyrulmuştur **(Âl-i İmran:** 45).
foktur. Annesi Hz. Meryem'in iffetine dokunulmadan Hazreti Allah emriyle ruh üfü-rülerek, anne rahminde canlanmıştır. Kur'-ân-ı Kerîm böyle açıklayarak bu konudaki mesnetsiz iftiraları kesinlikle reddetmektedir.
MERYEM. Meryem, imran (ümran) in kızıdır. Meryem Hazreti Davud soyundan olup, annesi Hunne Hazreti Zekeriyya (A. S.) in ailesi İysa ile kız kardeşti. Meryem doğuşunda Mescid'de melekler tarafından büyütüldü. Onbeş yaşındayken amcaoğlu Nâsıralı Yusuf Naccar ile nişanlandı. Hazreti isâ (A.S.) bu esnada doğdu. Hazreti Meryem, oğlu ile Mısır'a (bazılarına göre Efes'e) kaçtı. Hazreti (A.S.) on iki yaşındayken tekrar İsrail'e döndü. Hazreti Meryem doğmadan babası İmran vefat etmiştir. Hazreti Meryem, Hz. isâ canlı olarak göğe alındıktan sonra altı yıl daha yaşamıştır.
Nasıra şehrinin hemen doğusu.
Nasıra şehri, Filistinin dörtte birini kaplayan
Galıla eyaletindedir.
Hıristiyanlar, bu sebeple doğuya dönerek
ibadet ederler.
12-

Doğduğu yer : Beytüllâhim (Kurbanevi).
Burası Kudüs'ün birkaç kilometre güney indedir. Hazreti îsâ (A.S.), Beytüllâhim hemen dıışnda kuru bir hurma kütüğü altında doğmuştur. Kur'ân-ı Kerîm böyle *buyurur.* Lâkin diğer *rivayetlerde* Beytü İlâh imdeki bir han odası, yahut ağılda doğduğu söylenir ki, *bunlar* müslümanlar dışındakilerin iddialarıdır.
Doğduğu
tarih : Milâdi Tarihe göre tam başlangıçta. Çünkü
Milâdi takvim Hazreti [sâ (A.S.) in doğumunu başlangıç *almıştır.* Fakat takvim doğruluğu için böyle yapılmıştır. Gerçekte Hazreti Isâ (A.S.) Miladdan dört veya altı sene önce doğmuştur. **(Hicretten önce 622 - yahut 626, 628)**
Peygamberliği: 29 yaşında emir almıştır. **Bazılarına *göre* 30 yaşında). {Hicretten önce: 593** - **M.S. 29)**
Görev devamı : 4 yıl (bazılarına göre 3 yıl)
Göğe alınması : Hz. (dris ve Hz. ilyas gibi canlı olarak *33* yaşında göğe alınmıştır. (Bazılarına göre otuz iki sene ve birkaç *ay, yahut kırk yaşındayken.)*
(Hicretten önce 589 (M.S. 33} Hıristiyanlar bunu (Geçiş) kabul ederler. Ölümden dirilmeye geçiş. *Geçiş* ibrani'ce **(Pesah)** dan gelir.
Tarihî : 22 Mart - 25 Nisan *arasında ay'in bedir ha-*
li devresinden sonra gelen ilk pazar günü. Hıristiyanlar bugünü **(Pesah)** dan üreme

(Paskalya) olarak kutlarlar. Gerçeği ancak Hazreti Allah bilir.
Ailesi : Evlenmemiştir.
Kardeşleri : Hz. Meryem Hz. İsa'dan başka evlât doğur-
mamıştır. Fakat Yusuf ile evlenince çocukları olduğunu iddia edenler, hattâ isim verenler vardır **(Yakub, Yases, Yahuda, Si-mon)** gibi.
Mezarı : Yoktur. Çünkü canlı olarak göğe alınmıştır.
Ancak, yakalanması, mahkemesi, çarmıh (haç) işleri Kudüs'te olmuştur. O halde **Kudüs'teyken** göğe alınmıştır.
— 14

Hazreti Allah (C.C.) Tarafından İhsan Buyurulan Hususiyetleri

1. Annesi Hazreti Meryem melekler tarafından yetiştirilmişti. *(Âl-i îmrân : 37).*

2. Ruh üfürülerek babasız, İffet sahibi Meryem gibi bir anneden doğması *(Âl-i îmrân ; 59), (Enbiyâ : 91).*

8. İsmi, lâkabı sıfatı Hazreti Allah tarafından buyu-rulmuştur. *(Âl-i Îmrân : 45).*

4. Tevrat'ı öğrenmişti ve üçüncü semavî kitap olan incil'i tebliğe memur edilmişti *(Âl-i Îmrân : 48, 49), Mâide : 46)-*

5. Hz. tdris, Hz. Ilyas gibi, canlı olarak Melekiyyet Âle-mi'ne alınmıştı. *(Âl-i Îmrân: 54)*

6. Musa (A.S.) gibi birçok mucizeler göstermişti. *(Bakara : 87, 258), (Mâide : 110).*

7. İlâhî kudretle okuma yazmayı bildi. *(Âl-i Îmrân : 48) (Mâide: 110).*

8. Şanı dünya ve âhirette çok yüceydi. *(Âl-i Îmrân : 45)*

9. Beşiğinde bile konuşmuştu *(Âl-i îmrân : 46).*

10. Sâlihlerdendi *(Âl-i îmrân: 46), (En'am: 85).*

11. Kendinden önceki kitapları, Tevratı, tasdik etmişti . *(Âl-i îmrân : 50).*

12. Açık burhanlar getirmişti *(Bahare : 87, 253).*

13. Doğum, şekli âlemlere ibretti. *(Enbiyâ : 91).*

1%. Sevgili Peygamberimizin geleceğini müjdelemişti *(Sâf: 0).*
15. Geçimini babalığı Yusuf Naccar'ın mesleği olan marangozlukla sağlardı.
Hazreti İsâ (A.S.) Kur'ân'da ismi geçen ve çalışmaları açıklanan peygamberlerdendir.

GİRİŞ

Hazreti İsâ (A.S.), kitabında da uzun uzun anlatılacağı veçhile, yeryüzünde mevcut o zamanki putperestliklerin çeşitleri ve çok tanrılı dinlerle beraber, Hazreti İbrahim (A.S.) dan beri sürüp gelen ve beşeriyete mal edilmek istenen, şeytandan kurtulmalarını, tekrar Allah'ın huzuruna döndükleri zaman tertemiz olmalarını sağlayacak Bir Allah *(Vahdaniyet)* dini ön plandaydı. İbrahim (A.S.) zamanından ve insan var olduktan beri Hazreti Allah, bu en doğru inanışa *(Allah'a teslimiyet — islâmiyet — Selâmet bulma)* diye buyuruyordu.

Hazreti ibrahim (A.S.) zamanından beri kelimelerle, sahifelerie tebliğler, nihayet Musa (A.S,) zamanında Tevrat kitabı oldu. Davud (A.S.) zamanında da (Zebur) ile ikmal edildi.

israiloğulları, gelecekte Hazreti Allah (C.C.) in neler emredeceğini düşünmeden, geçmişierden ibretlenmeden. Kitabı kendilerine mal ettikleri ve diledikleri gibi değiştirdikleri gibi Hazreti Allah (C.C.) ı yalnız kendi Allatılan tanıdılar. Övündüler, mümtaz ırk fikrini kafalarına yerleştirdiler.

Mademki Hazreti Allah (C.C.) bir'di. O halde İsrailoğul-ları'ndan gayrı insanlar neydiler?.

Ya insan değildiler, yahut dinsiz kalmaya mahkumdular.

israiloğulları, bunun birincisini kabullendiler.

Kendilerinden gayrılarını insan biçiminde, başka yara-ftklar, onlara hizmetkâr sandılar.
Başlarına ne geldiyse bunlardan geldi.
Diğer insanları bir tarafa atınca-, bu sefer birbirletine âSştöler. Tâ Musa (A.S.) zamanından beri birbirleriyle mücadeleleri sürüp gitti. Dinden dönmeler, Tevrat'ı isteklerine göre değiştirmeler, bunu yapmayan peygamberleri ve evliyaları şehit edişleri, hapse atışları, bölünmeleri, nihayet ilk fesatlarının karşılığı olarak Hazreti Allah (C.C.) in Buh-tunnasar aracılığıyla onlara^gazap yağdırması, hep bunların sonucudur. Lâkin jbretlenmediler.
Hazreti Zübeyr'in tekrar yazdırdığı Tevrat'ı sıkı tutmadılar isminden başka. .,
^
Buhtunnasar'ın yerle bir ettiği Davud'un Evi'ni i{k nedamet anlarında tekrar yaptılar ama, semtine uğramaz oldular. Yeryüzüne dağılanlar ise, orada rahatlarîha baktılar.
* **
Bundan önceki iki kitapta görüldüğü gibi, gerek şahsi, gerekse toplu menfaatleri uğruna hem Hazreti Zekeriyya (A.S.) ı, Hem Yahya (A.S.) ı şehit etmekten çekinmediler.
Roma hükmü altındaydılar.
İsrail diye bir devletleri yoktu. Vergi veriyorlardı.
Valiler Şam'daki Roma Valisine bağlıydılar.. Üstün insan olduklarını iddia edenler, köle saydıklarının her bakımdan emrindeydiler. Fakat bundan asla utanç duymuyorlardı. Kendilerini teselli etmek için valilerine (kral) diyorlardı.
Fakat Hazreti Allah *(C.C.)* nasıl ki birinci fesatlarını pek ağır cezalandırmıştı, elbette ikinci fesatlarının birinci ve ikinci perdesinde yaptıklarını biliyordu.
Tekrar gazabını yağdırmak için bu ikinci fesadın son perdesini bekliyordu.

Hazreti Allah (C.C.), yalnız kendilerine kitap iner san-dlkliri fikirlerini, mümtazlık haklarını hiçe çıkardı.
Bir ve-iıiiiMİ.n boşka şey olmadığını yüzlerine vurdu.
Üçüncü kitap olarak Hazreti İsâ (A.S.) ile incil'i gön-
. ı. ,.h ',
Yalnız Israiloğullar'r'na mı? Hayır, o zamanki halleriyle bütün bir insanlığa, t*
Kı.ıiloğulları hani gelmiş geçecek peygamberlere ina-uıyorlardı?. !
Niçin Hazreti İsa"ÇA.S.) a ve incil'e karşı cephe almış-l.tı.lı.
Demek ki dünya hırslı, âhiretten fazla onları ilgilendiriyordu. • *x*\ :';■
Halbuki İncil de, bozulmao^vönce, Tevrat'ı tamamlayan bir kitaptı. -N^. ,
Israiloğulları öylesine kızıp öfkelendiler ki, Hazreti isâ (A.S.) in gösterdiği mucizeleri, burhanları bile göremediler, değerlendiremediler.
Hazreti Yahya (A.S.), Hazreti Meryem ve bazı kadınlar hariç tutulursa, onların içinden ancak oniki kişi kadarı (Havariler) isa'ya inandılar dört yıllık peygamberliği esnasında. Diğerleri de inanır göründülerse de bu kalben değildi.
Menfaatleri icabıydı.
Hattâ havşrilerden birisi o kadar maddeciydi ki, en küçük dünya malına (tarla alabilecek bir paraya karşılık) pey-uamberinin bulunduğu yeri haber vermekten çekinmedi.
Hazreti Allah (C.C.) onlara Hazreti isâ (A.S.) in şehit edilme fırsatını vermeyerek, canlı olarak göğe aldı.
Lâkin fncil Havariler'de kaldı.
Ne acıdır ki, inci! de değişti durdu zamanla.
Ellidört (yahut altmışdört) çeşit incil yazıldı.
İsâ dininde olanlar hangisine inanacaklarını şaşırdılar.
Bir sürü mezhep doğdu.

Roma imparatoru, isâ Dini'ni kendi çok tanrılı, tapılan heykelli dini ile karıştırdı.
Bu dindekiler o kadar ileri gittiler ki, bazı mezhepler hariç, Hazreti Isâ (A.S.) ı (hâşâ) Allah, Allahın oğlu ve Ru-hülkudüs kabul ettiler. Teslis (üçleme) meydana çıktı.
Bu kadar mı?.. Hayır.
Hazreti Isâ (A.S.) dan otuz sene kadar sonra, Hazreti Allah İsraiioğulları'nın ikinci fesatlarının son perdesi oynandığından, bu sefer gabazını Romalılar eliyle gerçekleştirdi.
Romalılar, israil'in altını üstüne getirdiler.
Eskisi gibi vergi vermekle bırakmadılar onları.
Davud'un Evi ve bütün havralar tahrip edildi.
israiloğulları yeryüzünün her tarafına sürüldüler.
Filistin başkalarının yurdu oldu.
* #*
ikibin yıla yakın bir zamandan beri, yeryüzünün muhtelif yerlerinde yaşayan israiloğulları, hep-dönmek hayaliyle yaşadılar ve nihayet döndüler.
Fakat fesatlarına hızla devam etmektedirler.
Lanetlenmiş olduklarını unutmuşlardır.
Acaba kim Allah *(C.C.)* yolundadır?..
israiloğulları mı, Hıristiyanlar mı, yoksa Müslümanlar mı?
israiloğulları, yani Yahudiler, hâlâ Tevrat'ta İsrar etmekte, mümtaz ırk olduklarını savaunmakta, incil İle Kur'ân-ı Ke-rîm'i inkâr etmektedirler. Onlara göre, kendilerinden gayrisi kâfirdirler.
Hıristiyanlarsa, Allah'ı (hâşâ) üçlemeleri ve Tevrat'ı bozmaları, Kur'ân-ı Kerîm île Tevrat'ı tasdik etmemeleri dolayısıyla suçludurlar.
Geriye Müslümanlar kalıyor.
Tek işareti değişmeyen Kur'ân-ı Kerîm başlarındadır.

Onunla amel ettikleri gibi, bütün geçmiş peygamberleri ve kitapları (nazil oluş safiyetleriyle) tasdik ederler.
0 halde, Allah yolunda olanlar ancak Müslümanlardır. Mnlik oldukları hazine, değil yeryüzünün, bütün bir
Miıı/ıiın hor türlü zenginliklerinden çok, pek çok üstündür
1 İm vcy onun yanında ummşnfârdâ damla gibi kalır.
17/Arafık/1975 Esentepe/İSTANBUL
Ahmet Cemil Akıncı
■21 —

Hazret-i Jsâ (A.S.) zamanındaki olaylara ait harita

-*?

isti "M
; . Saye/o • ger/n
mH«na \ , JBeyff ySaydo

"'Beyte/-
*AJSA8/STA*J*
H #04+-*» yf* m YA*At.AAja/&/ y/;**
» Av/«r *mrA** #AOA* *-At*ı*r /ç//v <i/r7f<s/ y£K*

• *¥»M *» *VfcW «MİV AC/A/MAS/fJOA*l SOfJlA*
*-*vsr *o*.0Ai y*-*c£«* ■

KABEYB DOĞRU 27. Hazreti İsâ (A.S.)

(I) ÇÖLDEKİ ŞEYTAN

Hazreti Yahya (A.S.) in yakalanıp zindana atılmasına vö daha sonra şehit edilmesine henüz altı ay kadar bir zaman vardu

Yarti *Hicretten önce 593 (M.S. 29) yû% yaşanıyordu.* (,<-ırk ll.ı/roti Yahya (A.S.), gerekse İsâ (A.S.) gelecek-I». ol.H/ıkl.ırd.ın habersizdiler.

Il.ı/rcıı Yahya (A.S.), Tövbe temizlemesi için Erden böl-gıtnlndnn, »uyu» daha bol olduğu için (Salim) bölgesine geçmişti *(HaUm, Hamiriyye'ye ydbmdır. Erden'e akan Ur •< ,<ı,l,uUr.)*

j<% (A.S.) Tövbe temizlemesine devam .l<A (A I ıınl| yıkanmak istemiş, lâkin Haz-ini! \ \ **S.)** ı **«Sen daha** büyüklün.» diyerek temizle-**mak** lıtamcml|tl.

Nlhayol fazla ısrar karşısında, onu önce yağla meshet-mlş, sonra yıkamıştı.

Ve öğrencilerinden Andreas, Hazreti Yahya (A.S.) dan Hazreti İsâ (A.S.) a katılmak için izin istemişti, Hazreti Yahya (A.S.) da bunu kabul etmiş, başka arkadaşlarını da Isâ (A.S.) a yardım için bulmasını emretmişti.

(Bunlar Hazreti Yahya kitabında anlatûımsttr.)

* **

Yuhanna oğlu Andereas şu anda çok sevinçliydi.

Hazreti Isâ (A.S.) a gitmeden önce kardeşi Simon'u bulmak ve onu da yeni peygamberle kitabına inandırmak istiyordu.

Bu maksatla Salim bölgesini epeyce dolaştı.

Nihayet kardeşi Simon'u bir kenara çekilmiş, ilhamlarına kendisini kaptırmış bir halde buldu ve dinledi :

Aradığımı buldum, Uzaktan gördüm ve tanıdım. Geleceği müjdelenen onu, Tek inandığım insan Bana bildirdi, öğretti.

Fakat içimdeki Dağınıklık nedir?. Yapacağında kararsız İnsanlardan farksızım.. Onlar gibi taş kesildim.

Oturduğum tepe yemyeşil, Üzerinde rahatım, selâmetteyim. Bana tepenin sahibi, Daha yükseği gösterdi. Hâlâ oraya bakıyorum.

Gerçekten yukarda Bir tepe daha var.. Gelen esintileri»

_26-^-

Getirdiği kokulardan anlıyorum, Yeşili bol, çiçekten geçûmez orast.
Birisi gelse de Beni kaldirsa. Kararsızlıktan kurtulup Birlikte, tepeye Urmansak. Böylece aradığımıza kamuşsak!.
Yuhanna oğlu Andreas, kardeşinin ilhamı kesilince ona sokuldu ve seslendi :
«Ey Simon, seni hanidir'arıyordum. Nerelere çekildin?.»
«Ben de bilmiyorum ey kardeşim.»
«Niçin bu haldesin?..»
«Birkaç gündür olanları biliyorsun. Peygamberimiz Yahya (A.S.) in halka anlattıkları az şey miydiler?. Hele bize daima geleceğini, kitap getireceğini bildirdiği peygamberin İsâ olduğunu söylemesi ve onu yağla meshederek, sonra suyla vaftizini yapması.»
«Bunda ne var?. Sevinmeliyiz.»
«Doğru, lâkin Peygamberimizden nasıl ayrılacağız?.»
«Bana İsa'ya katılmak için izin verdi.»
«Verdi mi?. O halde ben de gidip alayı m.»
«İstemez ey kardeşim. Yahya (A.S.) bana sizleri de almamı buyurdu.»
«Çok garip bir olay.»
«Bence değil.. Hazreti Yahya (A.S.) isa'nın peygamberliğini ve kitabını tasdik etmedi mi?.. Duyduk.»
«Evet. O halde Yahya (A.S.) ne olacak?..»
«Onun geleceğini Hazreti Allah (C.C.) hazırlamıştır.»
«Elbette.»
«Az önce ilhamında daha yüksek bir tepeden ve yeşilliğinden bahsediyordun.»
«Sanırım öyle.»

«işte o tepe isa'dır.. Şimdiki yerimiz ise Yahya'dır. Birbirimize yardım ederek, İsâ (A.S.) a kavuşalım, kitabını öğrenerek selâmete daha çok erelim.»
«.....»
«Geç kalmak doğru değildir.. Hazreti Isâ (A.S.) giderse, onu nerede buluruz?. Ben ona ve kitabına inanan ilk insan olduğum için Isâ (A.S.) in ilk hurisi (aziz) oldum. Sen de ikincisi ol ey kardeşim. Isâ (A.S.) görevi için yardıma muhtaçtır.»
(Huri lügatte saf, temiz demektir.. Çoğulu Havarh dir.)
Nihayet Simon kalktı ve diledi :
«Beni ona götür ey kardeşim.»
«Olur.»
Birlikte Hazreti isâ (A.S.) ı aradılar ve buldular.
Kendilerini tanıttılar ve Peygamberliğine inandıklarını, getirdiği incil ile amel edeceklerini ve her türlü yardıma hazır olduklarını bildirdiler.
Hazreti isâ (A.S.) pek memnun oldu ve onları takdis etti. Hükmünü verdi :
«Siz iki kardeş havarisiniz, içinizin saflığı, temizliği, dışınıza vurmuş.» dedi. Ve ekledi:
«Ey kardeşler, hanginiz büyüksünüz?.»
Simon cevap verdi :
«Ben.»
«Belli.. Lâkabın nedir?.»
«Yoktur.»
«Bir kaya, yahut taş kuvvetindesin ey Simon Petrus, sana ben de *(Kifas)* diyeceğim. *(Kifas'm Eîencesi Pet-rus'dur.)»*
Sordu Hazreti İsâ (A.S.) :
«Nerelisiniz?..»
Simon cevap verdi :

«Beyisayda'dan.»
«Hiç gitmedim.»
«Burası Akdeniz kıyısındaki Sayda değildir. Senin şehrin Nâsıra'nın doğusunda Erden Nehri'nin çıktığı Taberiye (-ölü var. Onun kuzey doğusu kıyısındadır;*(Mânası avlanma evidir.)»*
«İşiniz nedir.»
«Taberiyye gölünde balık avlarız. Zaman zaman gelir Hazreti Yahya (A.S.) dan Tevrat öğreniriz. O, artık sana katılmamızı söyledi.»
«Anladım.»
«Enirdi ne istersen yapalım ey Peygamberimiz.» nndilik bir emrim yok.»
«israiloğulları'nı hemen uyandırmaya başlamayacak mıyız?.»
«Henüz bu hususta izin çıkmadı.»
«Ayrılacağız demek.»
«Hayır.. Yarın sabah hep birlikte gideceğiz. Erden Nehri kıyısından kuzeye yürürüz ve Nâsıra'ya sapan yol çatalında ayrılırız.»
«Sonra?..»
«Ben sizi bulacağım.»
«.....»
«Haydi gidin dinlenin. Ben bu gecemi Hazreti Yahya (A.S.) ile geçireceğim.»
iki kardeş emre uyup ayrıldılar.
Ertesi sabah, yine Beytsayda'dan olan Filipus adlı bir genç de tıpkı Andreas'ın dünkü ruh haletindeydî ve oturduğu yerden her şeye bakıyordu ama, aklı çok uzaklardaydı.
Kısacası, şaşkın ve perişandı. İradesi dışına çıkmıştı.
Söyleniyordu da :
İçimdeki durgun deniz, Fırtınalarla alt üst oldu.

Kalbim sanki bir kayık. Kürekleri dalgalar aldı, Kaburga tahtaları koptu, Ha battı ha batacak.
Ben ne olacağım ?. Suçum nedir ki Fırtınalar başımda patladı f Ecelle yüz yüzeyim ?. Canım için pençeleşiyorum.
O esnada omuzuna bir el, okşarcasına dokundu.
Filipus başını kaldırıp baktı.
Ona dokunan Hazreti İsâ (A.S.) di.. Gülümsüyordu. Az ilerde de Hazreti Yahya (A.S.) duruyordu.
Filipus'un ansızın.içindeki fırtınalar dindiler.
Beklediği rahata kavuştu.
Hazreti isa (A.S.) diledi :
«Kalk ve hazırlan ey Filipus!»
Filipus kalkarken şaşkınlığını dile getirdi :
«Adımı da biliyorsun.»
«Hazreti Yahya (A.S.) söyledi.. Sen de Beytsayda'dan-mışsın. Benimle gelmene izin verdi. Artık havarilerimin üçüncüsüsün.»
Filipus, hemen merkebinin bağlı olduğu ağaca koşarak gitti. Oradan tanıdıklarından Natanael vardı.
Ona olanları anlattı. Fakat Natanael şüphedeydi.
Şu cevabı verdi :
«Nâsıradan iyi şey çıkar mı?..»
Filipus, onu kaldırıp Hazreti isâ (A.S.) ı uzaktan gösterdi :
«Bak!» dedi.
Natanael, birdenbire Hazreti isâ (A.S.) ı sevmişti.
Ona doğru yürüdü.

Hazreti isâ (A.S.) ile aralarında şu konuşma geçti .-
«İşte hile bilmeyen bir İsrailli.» dedi Hazreti isâ.
Natnnael sordu :
«Son beni nereden tanıyorsun?.»
«Filipus seni çağırmadan önce incir ağacının altında ÖÖrdüm.»
«Sana inandım, Allanın peygamberisin ve kitabın var.»
O sırada Petrus Simon, kardeşi Andreas ve Filipus gelip hazır olduklarını haber verdiler.
Hazreti İsâ (A.S.), Hazreti Yahya (A.S.) ile, yurdu başka olan Natanael'e veda etti. Onu yine bulacağını söyledi.
Sonra Hazreti isâ (A.S.) ile üç havarisi merkeplerine bindiler ve Erden boyunca kuzeye giden yola çıkıp gittiler.
* **
Yolculuklarının ikinci gününde, öğle yemeklerini yemişler ve güneşin alçalmasını beklemek için kayalar gölgesinde uyumaya çekilmişlerdi.
Üç havarî Simon Petrus (Kifas), Andreas, Filipus aynı gölgelikteydiler.
Hazreti isâ (A.S.) ise az ilerilerinde ayrı bir kaya altındaydı. Üç Havarî'yi bir türlü uyku tutmadı.
Simon'un söylediği şu balıkçı şarkısı bile işe yaramadı*
Boşuna bekleme ey avcı,
Ağlarım, devşir.
Baksana derinlere,
En küçük bir kvpvrdamş var mt?
Yalnız yeryüsündeküer değil,
Deniz dibindeküer de
Uyurlar eimJcü,
Bak kaytğtn nasû sallanıyor, Böyle nazh nazlt sallanış

Az frıdunur.
Kendini ona kaptır..
Baş ucunda annenin beklediği
Beşiklik günlerine dön!
Fiiipus bu şarkıdan etkileneceğine, ansızın sordu :
«Sizler Yuhanna oğullarısınız. Ben de babamın adıyla çağrılırım. Peygamberimiz İsâ kimin oğludur?..»
Cevap verdiler :
«Bunu düşünmemiştik.»
«Peygamberimize Yusuf Naccar'ın oğlu diyemeyiz. Çünkü Meryem'le nikâhlı değildi.. Yusuf'un babası ki Meryem'in amcasıdır işe karıştıniamaz. O halde Hazreti İsâ (A.S.) in sıfatı ne olacak..»
Simon Petrus doğrulup: «Buldum.» dedi. «Ona Allah ruh üfürterek Meryem'e can verdiğine göre, Allanın oğludur (hâşâ).»
Fiiipus daha ileriye gitti :
«Allanın ruhuydu üfürülen. O halde İsâ Allahtır (haşa)»
En ileriye gitmeyen Andreas oldu.
Şöyle dedi :
«O, *Ruhulkudüs'iür..* Sıfatı bu olmalıdır.
Belki daha tartışacaklardı ama, birdenbire karşılarında Hazreti İsâ (A.S.) ı buldular.
Üzgündü Hazreti isâ (A.S.) O haliyle konuştu : «Sizi işittim. Ve titredim ey Havarîler. Daha dinimizi tebliğe başlamadan beni üçiediniz (Teslis). Bu korkunçtur. Allah (C.C.) her insana ruh üfürtmüştür. Onlara nasıl Allah, yahut oğlu deriz?. Hele Hazreti Âdem (A.S.) ı düşünün. Bedeni tamamlandıktan sonra, ruh üfürülüp canlanmadı mı?. Annem Meryem de öyle oldu. Niçin Hazreti Âdem'e (Allanın oğlu) yahut (Allah) demediniz de bana yakıştırdınız?. Böyle fikirler şeytan işidir. Derhal bırakın. Nasıl ki Israiloğul-

'lan olan bizler, Allah'ı yalnız kendimize bildik, diğer insan-l.ır.ı yakıştırmadık.. Nasıl ki mümtaz ırk olduğumuzu, Allahm •.ovgilileri mertebesine yükseldiğimizi iddia ettik ve lânet-**.lendik suç** üstüne suç işleyerek, şimdi de bu yeni şeytan /f.vf.clrriyle insanlığı perişan etmeyelim. Allah birdir ve |ı>M(, yerde ne varsa yaratandır. Yaratılanlar ise, kuldur-',ıı lıı-ıı yalnız israiloğulları'nın peygamberi değilim, kitabım l,ı onlara mal edilmedi.. Bütün insanlara aitiz. Daha birkaç **gün** önce, Salim'de halk ile Hazreti Yahya mücadele **ederlerken** Hazreti Yahya (A.S.) benim adımı, lâkabımı, sıfatını .i'.ıl- l.ımadı mı.»
(ev.İp veıdiler :
.Ilı/ hnn.ı yellemedik.»
..Adımı, lakabımı, sıfatımı Hazreti Allah (C.C.) buy-ur-■ İn. Annem Meryem de, ki melekler tarafından yetiştirildi, öyle dedi. Adım Isa, lâkabım Mesih (Hristos), sıfatım ise iMeryemoğlu'dur. Babasız doğduğumdan böyledir.»
Melekler : «Ey Meryem, Allah, **kendinden bir kelimeyi sana müjdeliyor: Adı İsâ, (lâkabı) Mesih, (sıfatı) Meryemoğludur. Dünyada da, âhî-rette de şanı yücedir. (Allaha) çok yakınlardandır da.»**
(Âl-i Imran : **45)**
Uç havarî, başlarını önlerine eğmişlerdi.
Pek perişan ve mahcuptular. Söylendiler :
«Büyük bir günâh işledik.»
Hazreti isâ (A.S.) onları teselli etti:
«Bunu şimdi konuşmamız iyi oldu.. Belki de Allah >ÎC.C.) ilham etti. İlerde babasızlığım yüzünden belki çok şeyler uydurulacaktı. Dinimizi neşre başladığımız -"--.fhâry bilhassa dikkatinizi buna çevirin.. Aksi halde, inançlar 'değişir, Allanın dini ve kitabı, Tevrat gibi tahrife uğrar. Hazreti Aî-

lah (C.C.) bana sizi ve sizler gibi, zeki olanları Havarî olarak verecektir. Hepinize okuyacağım incil'i hafızanızda iyi tutun... Yazıldığı zaman da asla değiştirilmesine göz yummayın.»
Hazreti İsâ (A.S.) tekrar yerine gitti.
Ancak bu konuşmadan sonra hepsi uyudular.
Tekrar uyandıkları zaman ikindi geçmiş, sıcaklık azalmıştı. Kalkıp merkeplerini hazırladılar.
Artık Hazreti isâ (A.S.) in hareket emrini bekliyorlardı. Lâkin ummadıkları bir şey oldu. Hazreti İsâ (A.S.) merkebini Filipus'a verdi ve anlattı :
«Sen önce Nâsıra'ya git! Merkebi annem Meryem'e ver. Döneceğimi, merak etmemesini söyle! Sonra kasabana ulaşırsın.»
Diğer Havariler, Hazreti İsâ (A.S.) in ısrarla Erden Nehri ötesindeki çöle baktığını gördüler.
Soramadan edemediler :
«Ey isâ, orada ne var?..»
«Şeytan beni çöle çağırıyor.».
«Hangi şeytan?..»
«Kalbimize girip bize vehim ve vesvese veren şeytan.» . «Biz görmüyoruz.»
«Size gerekli değil. Artık gidin! Ben onunla savaşacağım önce. Yendikten sonra geri geleceğim. Görevimi yapmadan onunla hesaplaşmam ve bir daha uğramaması 'için yanımdan kovmam şart.»
Havariler kala kalmışlardı.
Hazreti İsâ (A.S.), daha fazla konuşmadı ve yürüdü Erden Nehri'ne, onu taşlardan atlaya atlaya geçti., ilerde tepeler yoktu. Hep yürüdü Hazreti İsâ (A.S.) ve havarilerinin gözlerinden kayboldu.
**

IlUttc Hazreti Isâ (A.S.) ı iblis ile başbaşa bırakan h Alldhdı. Bu bir imtihandan başka şey değildj. , I l.ızreti lsâ (A.S.) in için-de peygamberliği ve kitabı hakkında hprhangibir vehim, vesvese, şüphe kırıntısı varsa gi-l' ı llrni".ı ıı.indi.

Aynı..ı Hazreti İsâ (A.S.), çölde hedefsiz giderken, Tev-ı 'i ı.m şunları hatırlıyordu :

Aüahın, seni âciz bırakmak, denemek, emirlerine itaatini, kalbinden geçenleri, bilmek için seni kırk yıl çölde yürüttüğünü hatırlayacaksın. Seni aç bıraktı, yalnız ekmekle yaşanmadığını, lâkin Allahımn buyruğundan çıkan her şeyle yaşandığını... (Tesniye : 8/8)

0 holde kendisi de, Hazreti Musa (A.S. gibi kaç yıl kalın, iliydi.

y nk yıl mı?

1 l.ıyır.

Il.ı.'icli Allah (C.C.) in buyurduğu zamana kadar.

Hemen oruca başladı.

Çölün bütün güçlüklerine karşı koydu.

/tanın vesveselerini *KABE'YE DOĞRU* dönüp iba-!• Ilı uzaklaştırdı. Bu hali kırk yıl değil, kırk gün sürdü. <>

/.ımana kadar hiç acıkmamıştı. H ıı kinci günün sonunda ansızın acıktı. Yiyecek bir şeyler olup olmadığına bakınırken, Şey-

ında buldu. Şeytan gülüyor ve soruyordu : ■■'•' ıı ın.'ygamber misin ey isâ?.»

KİVcf.»

«I .ık.ıt karnını doyurmak için çevreni araştırıyorsun. I tjı ı ı >«*yı.|ıimbersen şu taşların ekmek olması için Allanma **il «r.»**

Iln/u-ıı lsâ (A.S.), Tesniye 8/4 deki sözleri" özetledi :

«Tevrat levhalarına *(İnsan yalnız ekmekle yaşamaz, fakat Allah'ın buyuracağı her şeyle yaşar)* yazılmıştır.»
Şeytan bununla çekilip gitmedi.
Hazreti Isâ (A.S.) ı yüksek bir dağa çıkardı.
O dağ o kadar yüksekti ki yeryüzünün her tarafını, bütün bereket, güzellik ve haşmetiyle üzerindekine seyret-tirebiliyordu.
Hazreti îsâ (A.S.), oradan yeryüzüne .hayran hayran bakar ve Hazreti Allah (C.C.) in yarattıklarından bir kısmının karşısında vecde gelip Allah'ı ululârken, İblis konuştu:
«Ey îsâ, haydi ayaklarıma kapan ve bana secde et! Sana bütün bu gördüklerini vereyim.»
. «Çekil ey melun Şeytan karşımdan! Tevrat lehalarında *(Yalnız Allah'a tapacak ve kulluk edeceksin)* diye yazılmıştır.» karşılığını verdi. Gerçekte de öyleydi :
Allah'ından korkacaksın ve ona kulluk edeceksin. 'Ancak onun ismiyle yemin-edeceksin...
(Tesniye : 6/İS)
Şeytan hâlâ inat ediyordu.
Hazreti İsâ ,'(.A.S.) ı bir anda, şüphesiz Allanın izniyle Mukaddes şehre götürdü.
Davud'un Evi'ndeki kulenin üzerine bıraktı.
Arzusunu söyledi :
«Eğer sen peygambersen kendini aşağıya ati. Çünkü Peygamberler için öyle yazılmıştır. Melekler sana hizmet edecekler ve hiçbir taşa çarpmayacaksın. Melekler seni elleri üzerinde taşıyacaklar.»
Hazreti İsâ (A.S.) yine onu kovdu ve kesin konuştu:
«Tevrat'ta *(Allah'ı denemeyeceksin.)* diye yazılıdır. Melekler elbette beni elleri üzerinde taşıyacaklar, bu da yazılıdır (Yani varlığının isbatı) Fakat Ailahı denemek kastiyle (hâşâ) değil.»

Massada denediğime! gibi, AUahımzı denemeyeceksiniz. (Tesniye : 6/16)

Çünkü bütün yollarımda seni tutsunlar diye, bütün meleklerine senin için emredecektir. (Mezmurlar : 91/11-12)

Nihayet Şeytan yenilmişti.

Iln/reti Isâ (A.S.) ı götürüp çöldeki yerine bıraktı ve lılı ı İn 11, ı uğramamak üzere kaçıp gitti.

Il.ı/i'ıı Isâ (A.S.), kendisine pek güvenli olarak çölden > yürüdü. Erden Nehri'ne ulaştı. Su içti. Kırlardan yemi» toplayıp yodi. Beş gün sonra Nâsıradaydı. Evinin kapısı-■i Hazreti Meryem açtı. Kucaklaştılar. Mı n ıı Ivı (A.S.) heyecanla sordu: n- m mtrik ettin mi ey annem?..»

Kil I

• Hnyır mı?..»

• Nruten?.»

ıhı m. ı. il. ı beni yalnız bırakmadılar.» İl İli (A,S,) memnun oldu ve Allahına şükretti. m geçenleri anlattı. I illim lı İmtihan ı-lnıiv ey oylum. Mübarek olsun. ıl.ı"lılılıı İlci peygamber gibi sen de İl di kılmi büyüğüm.»

< rllmidl. **Fakat** Hazreti Yahya be-

indi (ittir.»

ı lİMİ biliyorsun?. Ben sana

l'«-yiMinbı-ılıHr .n»evlendirildiğimi açıklamamıştım daha?..»

«Fikirleri nedir?..»
«Hazreti Yahya (A.S.) ı suçlu buluyorlar. Seni cin çarpmış kabul ediyorlar.»
«Hazreti Yahya (A.S.) a kötülük etmesinler?. Babası aklımdan çıkmıyor..»
«Allah ne buyurmuşsa o olur. Ecel gömleğini hepimiz giyineceğiz. Ama biraz erken, ama biraz geç.»
Hazreti İsâ (A.S.) mevzuu değiştirdi. Öğrenmek istedi :
«Dükkân işleri nasıl?. Çıraklar müşterileri kızdırmadılar ya?»
«Hayır.»
Ertesi sabah Hazreti İsâ (A.S.) marangoz atelyesine giderek çalışmaya başladı. Böylece aradan üç ay geçti.
İlk acı haberi o zaman aldr:
Hazreti Yahya (A.S.) tut"klanmış ve zindana atılmıştı.
Daha acı haberi de bir ay sonra öğrendi :
Hazreti Yahya (A.S.) şehit edilmişti.
Mübarek bazı ile bedeni Kudüs'e götürülüp babasıyla annesi yanına defnedilmiştj.
A
Hemen o gece Hazreti Meryem, oğlundan rica etti : «Ey evlâdım İsâ» dedi. «Şehirde fena haberler dolaşıyor. Hazreti Yahya'nın şehadetine sebep seni gösteriyorlar. Sanırım yine bir çılgınlık yaparlar. Buradan, hem de bu gece kaç! Bir zaman için saklan! Allah sana meydana çıkacağın zamanı vahyeder.»
«Vazife bölgemden dışarıya çıkamam ki.»
«Hiç değilse tenhaya çekil! Meselâ Taberiyye (Galile)

<MİlÜ bölgesi nasıl?. Oradaki Beytsayda'da havarilerin olduğunu söylemiştin.»
«Onlara da bir şey olsun istemem.»
«Görünmezsin. Zebulun ve Naftali sınırlarını aşk Tabe-, <• Gölü kenarında Kefernahum vardır. Ora halkı bir şeye 'M.ı/I,ır, iş ve güçlerindedir.»
«Peki ey annem, gidiyorum.»
II.ı/reti isâ (A.S.) ayrıldı aynı gece.
I l<ı/reti Meryem onun ayak seslerini duymaz olunca -•hırıdıı Eş'iya'nın sözlerini tekrarladı için için :
Zebulun ve Naftali diyarı, Erdenin ötesinde, Gölün ktytst.
Karanlıkta oturanlar Büyük bir ışık gördüler, (Sözleri kamastt.
Olum .sensizliğinde, Otilgclerdc oturanlara Nihai/t I mıdmlik geldi.
A
ı ı ı - l .ıiıtıc'.ınıii salık verdiği Kefernahu-ı ı !■ w ■..ıl.ıvıu.ı.l.ıii cjeldi. мм lı kentli hdllerinde, fakir, fa-
ıı İn Hmeyon insanlardı..
•ıiİH, -..idece karanlıktay->*ara* gölinco oydınlığa kavuş-
Ua **(A'.**), .i., u**/erine** oradan vazife-
bu **kaMbanın, gerekte çevresi** Taberiyye Gölü İKilhıiın, ll.ı hya (A.S,) in •..•hıl edilmesi olayına üzül-

mekle beraber Allanın bir kaderi olduğu emriyle, avunmaları çabuk oldu.
Bu arada Hazreti İsâ (A.S.) in adını da işitmişlerdî.
Onun Hazreti Yahya (A.S.) in şehadetiyle ilgili bir sebep gösterilmesini benimsememişlerdİ ayrıca.
Filistin halkının kışkırtılmasını hoş karşılamamışlar, kesin bir hükümde acele etmemişlerdi.
İşte böyle bir hava içinde Hazreti İsâ (A.S.) bu bölgeye gelmişti. Henüz onu tanıyan yoktu. Birkaç gün kasabayt dolaştı. Sonra Taberiyye Gölü kıyılarında gezinmeye başladı-
Hazreti Allah (C.C.) ona vazifeye başlama emri vermişti ama, henüz nasıl bir yol tutacağından emin değildi.
Yine bir sabah, sahilde dolaşırken ansızın, bir kayıkta Simon Petrus ile kardeşi Andreas'ı suya ağ atarken gördü.
Bağırması üzerine, kayığı sahile yanaştırarak geldiler.
ikisi de sevinçliydiler.
«Sözünde durdun ey Peygamberimiz.'» diyor, başka söz etmiyorlardı. Soruyorlardı da:
«Buna sebep nedir?..»
«Vazifeye başlama emri aldım.»
«Biz ne olacağız?.»
«Benimle gelini»
Kayığı komşularına bıraktılar ve Hazreti isâ (A.S.) ile yürüdüler. Hazreti İsâ (A.S.) öğrenmek istedi :
Petrus nerdedir?.»
«Sanırız Beytsayda'da avlanıyor, kasabada buluruz akşama.»
Simon, bir yerde durdu ve başka kayıkta olanlardan iki kişiyi çağırdı :
«Ey, ey Yakub, ey Yuhanna, buraya gelin!»
Sesi işitenler kıyıya çıktılar.
Simon onlara Hazreti isâ (A.S.) ı tanıttı :

«Size günlerce anlattığımız ve görmeden tasdik ettiğiniz Hazreti isâ (A.S.) işte budur.»
Simon Hazreti isâ (A.S.) a döndü onları bildirdi :
«Bunlar Yakub ile Yuhanna adında iki kardeştirler. Babaları Zebedi'dir.»
Hazreti İsâ (A.S.) sordu :
«Peygamberliğime inanıyor musunuz?.»
«Evet.» .
«Tevrat yerine nazil olan İncil'e?.»
«Evet.»
«O halde işinizi bırakın, siz de benimle gelin!»
Onlar da işlerini babalarına bıraktılar ve Hazreti isâ (A.S.) ile yürüdüler.
Hazreti isâ (A.S.) Yuhanna'ya da (Boanerceos) lâkabını taktı.
Demek şimdi altı Havarîsi vardı :

1. *Simon Petrus (Hz. İsâ ona Kifas lâkabım takmıştı.)* j
2. *Andreas (Simon'un kardeşiydi ve Yuhanna adlı bir adamın oğlu oluyordu.)*
3. *Zebedi oğlu Yakub (İlerde «Büyük Yakub» adını alacaktı.)*
4. *Zebedi oğlu Yuhanna (İsâ ona Boanerceos lâkabını takmıştı.)*
5. *Filipus. (Şehirde bulacaklarını ümit ediyorlardı.)*

Bir de Salim'de Hazreti isâ (A.S.) a inanan *(Nataneal)* ■ vardı ama kim bilir şimdi neredeydi ve Havarî olacak mıydı, bilinmiyordu.
Hazreti isâ (A.S.) giderden beş havarîsinden Andreas öğrenmek istedi : –: , ' '
«Nereye gidiyoruz ey Peygamberim.»
Kısa bir cevap aldı :

«Artık balık avı bitti.»
«Öyle görünüyor.»
«Bundan sonra insan avlayacağız.»
Ne demekti insan avlamak?.
Sormalarına fırsat bırakmadan Hz. İsa (A.S.) *açıkladı:* «Allanın kendisine haüfc diye yarattığı insanlar çok sapıttılar. Adeta vahşileştiler. Onları canlarını *acıtmadan* avlayacağız ve ehlileştireceğiz. Yani Allah'a, emir yasaklarına yönelteceğiz. Silâhımız İncil'dir.»

(») BURHANLARIN ÇEŞİDİ

O gün akşama doğru *Kefernahum* kasabasına ulaştılar.
Hepsi evlerine dağıldılar.
Hezreti İsâ (A.S.) ı Simon Petrus i!e Kardeşi Andreas mivıiir etmişlerdi. Ertesi gün cumartesiydi.
Topluca kasaba havrasına gittiler.
Orada Filipus'la karşılaştılar. Böylece Hazreti İsâ (A.S.) in havarîleri beş olarak yanındaydılar.
Hazreti İsâ (A.S.) hemen mihraba çıkıp vaazına başladı.
Halk onu dikkatle dinliyorlardı ve şaşkınlık içindeydiler. Çünkü şimdiye kadar vaaz edenler, sadece yazılanları okurlar ve inandırıcı olamazlardı.
Halbuki Hazreti isâ (A.S.) kendiliğinden, ilhamla, vaaz ediyor, bilhassa dinleyenlere hâkim oluyordu.
Vaazının sonu gelmişti.
Hazreti isâ (A.S.) mihraptan ineceği sırada içeriye kötü ruhlu bir adam girdi. Bağırdı :
«Dinlediğiniz insan Nâsıra'lı Isadır. Yani Meryem'in oğlu. Hazreti Yahya (A.S.) in şehadetinin baş sorumlusudur. Her gittiği yeri helak ediyor.»
Dönüp isa (A.S.) a çıkıştı sözde :
«Buraya bizi de helak etmeye mi geldin ey İsâ?» Kendini saklama, inkâr etme!»
Hazreti İsâ (A.S.) onu azarladı-:

«Sus ey yolunu şaşırmış bedbaht ve derhal buradan çık!»
Hazreti İsâ (A.S.) sözlerini öylesine hakimane söylemişti ki, adam cevap veremedi ve havradan kaçtı.
Havradan çıkanlar birbirlerine soruyorlardı :
«Bu nasıl, iştir?.. Vaazlarıyla aydınlandım. Sanki kördüm, gözlerim açıldı, inandırıcı konuşuyor. Hele o adamın itaat edip kaçışı.»
Bunlar ve benzeri sözler kısa zamanda *Galile (Taberi-ye)* Gölü çevresine htzia yayılacak, hattâ diğer eyaletlere taşacaktılar.
Hazreti İsâ (A.S.) Havarileriyie birlikte, iki kardeş olan Simon ile Andreas'ın evine gittiler.
Geceyi orada geçireceklerdi.
Henüz Hazreti isâ (A.S.) ağırlandığı odaya girmiş, pencere önüne oturmuştu ki, iç avludan"yaşlı bir adamın sesi yükseldi :
O öyle titriyor ki Zelzele oluyor sandım. Ev başıma yıkılmadan Selâmeti buraya Kaçmakta buldum.
Hele yanışı,
Alev yerine bedeninden
Sular fışkırması!.
Çöl canavarı, gök ateşi, bile
Böylesine zulmetmez insana.
Hazreti İsâ (A.S.) ilgilendi, odaya hizmet için giren Havarî Simon'un ailesine sordu : «Bu sıkılan ihtiyar kimdir?..» «Babamdır.. Yani kocamın kayınbabası.»

«öyle olması gereklidir. Lâkin niçin ıztırap içindedir?.»
«Annem yüzünden.»
Havarî Petrus söze karıştı :
«Ey Peygamberim!» dedi. «Doğrudur, kayınvalidem yi i/ünden kayınpederim üzgündür. Tabii bizler de.»
«Sebep?..»
«Kayınvalidem, anlaşılmaz bir derttedir.. İlâçlar kâr et-
mrdılrr. Günler var ki, kayınpederimin anlattığı gibi, dur-
m.nl.ın Minki boynu vurulacak gibi titriyor ve ecel terleri
I l.ı/reti İsâ (A.S.) : «Onu görebilir miyim?.» diyerek halktı Onu başka odaya götürdüler.
Orada yer yatağında bir kadın yatmaktaydı.
öylesine titriyordu ki, sanki zelzele oluyordu.
I lolo terlemesi!...
Sü<,l.ınıid.(n sı/an sular yorganını ıslatmışlardı.
Bu bir sıtma nöbetiydi.
Hazreti İsâ (A.S.) kadının üzerine eğildi.
Eliyle yüzünü, başını, bedenini, mesh etti (sıvazladı).
Ve bakanlara müjdeledi :
«Anneniz iyileşti.»
Bu müjdeye inanmak zordu ama, gerçekten, kadın ansızın bütün hastalık belirtilerini attı ve yataktan fırladı.
«İyi oldum, kızlarım kadar gencim ve diriyim.» dedi.
Sonra Hazreti İsâ (A.S.) a döndü, teşekkür edecek kelime bulamadığından, ağladı bol bol.
Neden sonra iki oğluna bakıp konuştu :
«Ey oğullarım, Sizlere, bu adamın arkasından gitmemenizi, işinize bakmanızı, söylemiş, azarlamıştım.
Yanılmışım, onu asla yalnız bırakmayın.»
Simon'un iyileşen kayınvalidesi, gerçekten dediği gibiydi ve kızlarıyla beraber, Hazreti isâ (A.S.) a hizmette adeta yarıştı o gece.

Hazreti isâ (A.S.) uykuya çekilecekleri ssırada **kadına** tenbih etti:
«Bu olanlardan kimseye bahsetme!»
Kadın söz verdi ama, dil durur muydu, sır tutmak ne zordu, ilk fırsatta komşularına yetiştirdi.
Onlar kadının günlerce çektiklerini bildiklerinden elbette anlattıklarına inanacaklardı.
inanmakla da kalmayacaklar, her tarafa yetiştireceklerdi. Gündüz, Hazreti İsâ (A.S.) in havrada ettiği vaazlardan bir türlü nasiplerini almak istemeyenler, onun kudretli bir hekim olduğunda kararlıydılar. Ve haklıydılar da.
Çünkü Hazreti Allah (C.C.), Hz. İsâ (A.S.) **a** öyle kudretler emir buyurmuştu ki, daha nice nice buhranların çeşitlerini, mucizeleri, gösterecekti Hazreti İsâ (A.S.). Hazreti Musa (A.S.) bile ilâhî bir sebeple ye hikmetle bu kadarını göstermemişti Fir'avn'a karşı.
Demek Hazreti Allah (C.C.), İsrailoğulları'nın şimdiki sapıklıklarını Fir'avn ile adamlarının sapıklığından çok fazla, ileri bulmuştu ve Hazreti İsâ (A.S.) in göstereceği burhanları, mucizeleri üstün tutmuştu.
İsrailoğulları bunları görünce, doğru yola dönecekler miydi? Her şeyi zaman gösterecekti.
.....**Meryemoğlu,** İsa'ya da **beyyineler (gayet**
açık burhanlar, mucizeler) verdik ve onu Ruhul-kudüs ile destekledik. (Bakare : 87)
(Ruhvlhudüs: Cebrail, İndi veya ismi Azam diye tefsir edilir.)
.....Meryemoğlu İsa'ya o beyyineleri (açık
âyetleri, burhanları, mucizeleri) biz verdik ve onu Ruhulkudüs (Cebrâît) ile destekledik...
(Bakare : 253)

Ertesi sabah Hazreti isâ (A.S.), herkesten, çok önce uyanmıştı. Oda'da sıkılıp avluya çıktı.
Çeşme yakınındaki ağaç altına oturdu.
Onun akşamlayın yaptığını işitenlerden meraklılar, yaklaşmışlar, Hazreti İsâ (A.S.) ı gizlice seyrediyorlardı.
Yuvalarından havalanan kuşlar, ötüyor ve sabahı müjdeliyorlardı.
Onların sesine komşu evdeki bir kızın da sesi karıştı:
İnsanlığımı beğenmiyorum, Neden bir kuş değilim ? Evim yuva ama Zindandan farksız. Bedenim toprağın kölesi, Havalanmam mümkün olmuyor.
Ren ne yaptım ki
insan yaratıldım?
Kusun benden üstünlüğü var mı?
Bana farkımızı anlatacak
Birisi çıkmayacak mı?.
Yahut Emredeni haber verecek?.
Hazreti isâ (A.S.), kıza seslendi :
«Ey kız!» dedi. «Sen yanlış yoldasın.»
«Neden?..»
«Çünkü her şeyi var eden Allah (C.C.) biz insanları yarattıklarının en şereflisi olarak çeşitli meziyetlerle donatmıştır. Diğerlerini emrimize vermiştir. Eğer Allah'a iman edersen evin zindan olmaktan çıkar. İmrendiğin kuşun yuvasından çok fazla şenlenir. Asla ayaklarından yere bağlanmadın. O sapıklık zincirini kopardığın anda emrine verilenlerle şu gökyüzünü dahi fethetmen mümkündür. Çünkü Ak-lah akıl buyurmuştur insana. Öyle bir akıl ki, başka bir yaratılanda yoktur.»
>

«Beni teselli ediyorsun.»
«Hayır.»
«Kimsin sen?.»
«Sana açıkladığım Allanın peygamberiyim.»
«Gülünç şeyler söylüyorsun.»
«Öyle. olsun.»
«Aksini iddia edeceksen yine, Allahından izin al da bir kuş yap!»
Hazreti İsa (A.S.) bir hoş oldu.
İki dakika kadar konuşmadı.
Sonra birdenbire yerden toprak topladı, çeşmeden su alıp çamur hazırladı ve bu çamuru bir kuş şekline soktu.
Kız dikkatle izliyordu bunları.
Hazreti İsâ (A.S.) daha ne yapacaktı?.
Biliyordu yapacağını.
Kuşa ağzından üfürdü ve o çamur kuş canlanıp uçtu.
Hazreti İsâ (A.S.) kıza sordu :
«İnandın mı şimdi Allah'a ve benim onun peygamberi olduğuma?.»
Kızın sanki dili tutulmuştu, cevap veremedi.
Hazreti isâ (A.S.) devam etti:
«Allah (C.C.) ne buyurursa o derhal olur. Adem'e de böyle can verilmişti. Annem Meryem'e ise ruh üfürüldü ve ben babasız doğdum.»
Kız yine konuşamadı ve içeriye kaçtı.
Allah ona şöyle diyecek: «Ey Meryemoğlu İsâ, hem senin üzerindeki, hem ananın üzerindeki (bunca) nimetimi hatırla! Hani ben seni Cebrail ile desteklemiştim. Beşikte iken de, yetişkin iken de sen insanlara söz söylüyordun. Hani sana kitabı (yazı yazmayı), Hikmeti, Tevrat'ı, İncil'i öğretmiştim. Hani Benîm iznimle çamurdan bir kuş

suretinin benzerini tasarlıyordun, içine üfürüyor-dun da benim iznimle bir kuş oluveriyordu. Kendilerine apaçık mucizeler getirdiğin zaman da içlerinden o küfredenler: «Bu, aşikâr bir büyüden başkası değildir.» demişlerdi.
(Mâide: 110)
Nlli'l-mı öyle oldu.
ıı I>.A (A.S.) ı gizlice izleyen meraklılar, sapıklık-
klin yerde, birbirleriyle aleyhinde konuştular:
• ün I-.,i .■• Ilı .idam, babasız doğduğunu iddia eden Mer-
lll ııUİK ıl'Hjll im
ı ı-nndl»i söyledi.» «Nâsıra'dan niçin buralara gelmiş?.» «I I,ilk istememiştir.» «Neden?.»
«O büyücüdür.. Cinlere sahiptir.»
«O halde biz de başımıza bir hal gelmeden onu uzak-laştırmalıyız.»
«Hele biraz daha sabredelim de.»
A
Hazreti İsâ (A.S.), ev halkı uyanıp, havarileri hazırlanınca, yine bulundukları Kefenahum şehrindeki havraya gitmek ve halkı uyarmak istedi.
Lâkin daha sokağa çıkar çıkmaz, bir kalabalıkla karşılaştı.
Herkes en küçük bir beden derdine çare istiyordu ondan. Sapıklık illetlerini hiçe sayıyor, ondan kurtulmak akıllarına gelmiyordu. Hazreti İsâ (A.S.) in canı sıkıldı.
Demek iyileştirdiği hastalar derhal sağa sola yetiştirmişlerdi, tenbihlediklerini unutmuşlardı.

I?in en garip tarafı, bu kalabalık içinden birisinin çıkıp onun peygamberliğini ve getirdiği kitabı tasdik etmeyişiydi.
Bir bakıma Hazreti İsâ (A.S.), henüz topluca onlara artık Tevrat'ın kapandığını, incil'in nazil olduğunu, kendisinin de bunu tebliğe memur edildiğini ilân etmemişti. Sadece tek tek konuşmuştu güvendikleriyie ve vaazlarında da ahlâk ile inanç üzerinde umumî konuşuyordu.
Bu bir hazırlık safhasıydı.
Elbette vakti gelince, hepsini yapacaktı.
Henüz israil topraklarının her tarafına gidemiyordu.
Hazreti Yahya (A.S.) in şehit edilmesiyle patlak *veren* huzursuzluklar yatışmamıştı.
Hazreti isâ (A.S.), ortaya atılıp halkı kendisine çevirmek istese, yüzdeyüz onların baş kaldırmalarıyla karşılaşırdı.
Şimdilik, Hazreti Allah (C.C.) in kendisine lütfettiği mucizeleri göstermekle ve vaazlarla yetiniyordu.
Ona halk inandıkça ve sevdikçe, görevi kolaylaşacaktı.
Henüz Galila'nın başşehri Nâsıra'dan iyi bir haber almamıştı.
Mescid-i Aksâ'nın bulunduğu Kudüs'e de gitmesi şimdilik muhaldi.
Çünkü Hazreti Yahya (A.S.) in şehadetiyle birlikte Davud'un Evi'ne başkan olan *(Kayafka)* gününü gün eden bir sözde din adamıydı.
Aradan henüz üç dört ay geçmesine rağmen, bu adam Davud'un Evi'nin kudsiyetini ihlâl etmişti.
Şimdi orası (hâşâ) orta malı. olmuştu.
Tüccarlar, sarraflar, dilenciler, hattâ koyun sürülerinin barındığı bir pazardı sanki. Yalnız orası mı.
Filistin'in bütün havraları aşağı yukarı aynı haldeydiler.
Hazreti Yahya (A.S.) in şehadetiyle birlikte halk ne

|ini va ne yapacağını bilmeyen insanlara dönmüştüler. lifinin kamçıları altında delirmiştiler.
İTİM" çıkıp da onlara yaptıklarının Tevrat hüküm-' olduğunu söyleyemiyordu, ıllindiği gibi, çok değişmişti ama, hemen he-ıhti hahamı bu değişen emir ve yasaklan bile ı ı.ıil.ıl- ediyor, fetvalar veriyorlardı. m ıh İdareciler durumdan memnundular. ! Iı 11 olmak üzereydi. ■ .1 böylesine işlemez, hükümsüz hale getirilirse, ibrahim Dini unutulacaktı ve yerini çok iı .lınl.'i ıı ıc bırakacaktı. ılı İm hr/ıryânları, bu sebepten çalışmalarını hız-
İnin, Mısır, gibi yerlere gidip gelen tüc-lunlfll 'i yrrlerde yaşayan ve ülkelerinin çok ı I" nınr.cyen Yahudiler'in tesiri altında kalı-ıı İM yığın yığın sapıklık malzemesi, fikirli
11. ihamları ve Tevrat yazarla-ıi il.irdi. Çünkü keselerine
in.ı I ılr.tın'den haberdar edi-
ı ı/ı T i ne cince telâşlan-ı.ıh.ıtlamıştı. il- iMjını ve henüz hedefi "im sabırla bek-
111 * -, I ılr.tin'i hü-
• in l"il.ıy yolu seç-■ karılmıyorlardı. [1] 'in **emir ve** yasaklarıyla başbaşa

Valiler, din adamları Israiloğulları'ndandılar. Halkın işledikleri suçları cezalandırmak onlara aitti.
Romalılar sadece üç şeyle ilgiliydiler :

1. Her yıl israiloğulları'ndan vergiyi almak.
2. Filistin'i dış düşmanlara karşı savunmak.
3. Filistin içinde kendilerine karşı bir ayaklanma olursa bunu bastırmak.

O maksatla sınırlarda ve Filistin'in belli başlı yerlerinde askerleri vardı.
Senelik vergiler, valiler tarafından Şam'a gönderiliyordu.
Romalılar sadece vergileri adamlarıyla denetliyorlardı;
Buna karşılık, yine önceleri anlatıldığı veçhile, israil-oğulları valilerine (Kral), polislerine (Yüzbaşı, Binbaşı) ve Romalı askerlere de (Bekçi) diyerek sözde devlet oldukları vehmindeydiler.
Lâkin öyle bir devlet ki, herkes birbirirfe karşıydı.
Meselâ ortada artık (Yahuda) ve (israil) diye bir'devlet yokken, bunların halkını teşkil eden kabileler, hâlâ birbirlerine dargındılar. Yahuda'lılar asla Samiriyye'lilerle alış veriş etmiyorlardı.
Hazreti isâ (A.S.) işte bu türlü bir halk topluluğuna peygamber olmuştu ve bozulan Tevrat'ı Allah'ın emri gereğince yürürlükten kaldırarak İncil'i yerine koyacaktı. Görevi pek ağırdı.
Lâkin zafere ulaşmak için, dikkatle ve sabırla çalışması gerekiyor ve o bunu yapıyordu.
Öyle ümit ediyordu ki, kendisine inananlar arttıkça birbirlerine tesir ederek hızla çoğalacaklardı.
işte o zaman, Tevrat'ın kalmasını isteyen, onda sayısız menfaatleri bulunan sözde din adamlarıyla valiler ve idarecilerle açıktan açığa mücadele ederdi.
Hazreti isâ (A.S.), karşılaştığı halk kalabalığı arasından geçerken bunları düşündü hep.
— 52-,
*

Ayrıuı *(Hazreti Süleyman (A.S.) m Meseleleri)* diye

ı in. n sözlerinden bazılarını tekrarlayarak, güçlenmek iste-tfl

Ev hikmetle yapılır.. Anlayışla sağlamlaşttrüır. llilgi ise odaları Htr çeşit değerli, Uiizcl mallarla doldurur.

Hikmetli adam kuvvetlidir. Ihltji onun kuvvetini artırır. Çünkü savaşını lUı/jlam öğütlerle yapar. tUhjlv.cv. dinleyenler kurtuluşa ererler. A

n loA (A.S.), dalgın haldeyken, önünün kesildiği-Uıktı Hazreti İsâ (A.S.). nll.ırı'nın (yüzbaşı) dedikleri asayişi ı Mı polisti.

ı m{)« uydu ve bir misâl ile konuştu :

./. /.i *mı ı/i'ilnı, mıulıhır ,hh, >ıh nlm i'hdir.*

.1,1

./ -ıı/ı ı/.r/ı

SJ

Ağaçlanma koruyucu buldum ama, Dertlenip iUetleruM.

Polis bu misâlden sonra işine geçti :

«Ey isâ adlı adam.» dedi. «Seni anlattılar bana. Elin şifa doluymuş. Yardımını esirgeme.»

«Ne türlü bir yardım istiyorsun?..»

«Şu ev benimdir. İçinde çocuklarım var. Onları üvey anne eline bırakmak istemedim. Bir hizmetçi tuttum. Fakat o da iki haftadır ne ayaklarını, ne ellerini oynatabiliyor. Ne yapacağımı şaşırdım. Onu kurtar ki işimden olmayayım.»

Hazreti İsâ (A.S.), polisi kırmadı, birlikte evine gitti.

Hakikaten hizmetçi kadın bir hasır üstünde yatmaktaydı. Lâkin hastalığı veremdi ve bu yüzden halsizdi.

Hazreti isâ (A.S.), derhal kadına yaklaştı ve ona mesh etti. Sonra konuştu :

«Artık iyileştin.. Gözün aydın olsun. Allah'a şükranlarını sun! Haydi kalk ve yürü, çalış.» ' .

Hizmetçi kadın, bunu hemen yaptı.

Yaşının dinçliğini kazanmış ve derdini atmıştı.

Hazreti isâ (A.S.) işi bitince dışarıya çıkmak istedi.

Fakat halk evin içini ve dışını öylesine kuşatmışlardı ki, buna imkân bulamadı.

Şu sözleri de duydu :

«Yüzbaşının hizmetçisi iyileşti mi?..»

«Evet.»

«O halde yol verin de bizim hastamıza da derman versin.»

Halk açılamadı.

Hastalarını bir sedye içinde getirenler, mecbur kalıp dama çıktılar. Çatıdan delik açıp hastayı odaya indirdiler.

Sedyedeki hasta her tarafına inme inen bir geçti.

Hazreti İsâ (A.S.), onunla da ilgilendi.

Bedenini sıvazladı ve emretti -. '
«Kalk yürü!»
Genç, söylenene inanamadı. Sordu :
«Yürüyeyim mi?. Ben yıllardır sedyedeyim.»
«Allahın ismini an ve kalk yürü!»
I lasta genç, Hazreti İsâ (A.S.) in bu kesin konuşması karasında, kalkmaya 'davrandı. Zorluk çekmediğini görünce dtıvüm etti ve sedyeden atlayarak, her normal insan gibi «dım attı, kollarını hareket ettirdi.
Hazreti İsâ (A.S.) m havarileri ona güçlükle yol açtılar, böylece Hazreti İsâ (A.S.), sokağa çıkabildi.
İstikameti yine kasabanın havrasıydı.
Halk, dün gece ve bu sabah yapılanları işittiklerinden, havrayı doldurmuşlardı. Dışarda da içerden çok insan vardı.
Havra hahamı ve yazıcılar, onu içeriye almak istemedi-.
«Burada ancak Allahın ismi anılır. Bu adamsa cinleriyim beraberdir.» dediler.
ikazlarına rağmen, halk İsâ (A.S.) ı mihraba çıkardılar.
Hazreti isâ (A.S.), üç saatten fazla onları hayretten hayrete düşüren vazlarda bulundu.
Haham ile Tevrat yazıcıları sözde onu sıkıştırmak istediler. Hazreti İsâ (A.S.), öyle cevaplar verdi ki, onlar sıkışıp •zildiler. Öğle olmuştu.
Havradan çıktıkları zaman, bir adam Hazreti İsâ (A.S.) in havarilerine sokuldu. Rica etti :
«İsâ bizimle yemek yer mi acaba?.»
Hazreti İsâ (A.S.) ilgilendi ve sordu :
«Ne diyor?.»
«Kendileriyle yemek yememizi istiyor.» .
Hazreti isâ (A.S.) «Olur.» diyerek bunu reddetmedi.
Halbuki Hazreti isâ (A.S.) ı yemeğe davet edenler ver-Uİ memurları (vergi mültezimleri) ydiler.

İsrail halkı, mal ve paralarını alıyorlar diye asla bunlarla dostluk kurmazlardı. Bilhassa rüşvetle yapmadıkları yoktu.
Rüşvet verenin vergisini azaltır, vermeyenin yükseltirlerdi.
Vergi memurları, Hazreti İsâ (A.S.) in cevabından pek memnun kaldılar.
Halka: «İşte görüyorsunuz, bizi de sayanlar var.» der gibi baktılar.
Hazreti İsâ (A.S.) ile Havarilerini aralarına alıp yürüdüler.
Bu hali gören Yahudilerin Fersîler (ateşe tapan, Asurdan gelme insanlar) ve Saddukîler mezhebi mensupları pek kızdılar. Hazreti İsâ (A.S.) in yolunu kesip yakasını tutarak sarstılar ve sordular:
«Ey İsâ, kimlerin yemek davetini kabul ettin biliyor musun?.»
«Biliyorum.»
«Kimlerin?..»
«Vergi memurlarının.»
«O halde nasıl onları şereflendirirsin?.»
Hazreti İsâ (A.S.) kısa bir cevap verdi:
«Hastaları ziyaret etmek hekimin vazifesidir»
Adamlar hemen çekildiler. Hattâ ümitlendileV.
Belki Hazreti İsâ (A.S.) onları huylarından vazgeçirirdi. Yani kendi sözüyle hastaları iyi ederdi.
Hazreti isâ (A.S.) vergi memurlarıyla beraber, kapısını açtıkları eve girdi. Halk birbirlerine soruyorlardı :
«İsâ ne dedi?..»
«(Sağlam olanlar değil, hastalar doktora muhtaçtır.) dedi.»
Yemek bitene kadar, halk evin kapısından ayrılmadılar.
Nihayet kapı açıldı ve Hazreti İsâ (A.S.) göründü.
Havarileri yine çevresini sarmış.

Fakat Havariler arasında halk *(Matta)* adlı vergi memurunu görünce şaşırdılar. Birisi bunu dile getirdi :
Pençelerine bir ytUik kazancımızı Sığdıran adam bu mudur f. O, emeğimize acımaz,
Gözyaşlarımıza gülerdi.
Şimdi bir koyun uysalltğındadır.
Nasıl oldu bu iş?.
Yoksa kendisine
Rüşvetlerin en büyüğü mü verildi?.
Doğruydu. Evet, (Matta) adlı memur Havari olmuştu.
Artık o da Hazreti İsâ (A.S.) in yanından ayrılmayacaktı.
Hazreti İsâ (A.S.), Kefemahum kasabasından çıktı.
Niyeti Galile (Taberiye) Gölü kıyısında gezinmek, rastladığı köylerdeki insanlarla konuşmaktı.
Henüz yarım saat yo* almıştı ki, Nasıra istikametinden, merkeplerine binmiş üç kadının gelmekte olduklarını gördü.
Kadınlar hep birden el kaldırdılar ve durmalarını işaret ettiler. Hazreti İsâ (A.S.) öyle yaptı.
Kadınlar gelince merkeplerinden indiler ve sordular:
«Sen isa'sın değil mi?..»
«Evet.»
«Biz Nâsıra'dan geliyoruz.»
«Sevindim.»
«Annen Meryem iyidir, sağlığına duacıdır.»
«Bir arzusu var mı?..»
«Yok. Lâkin henüz gelmeni istemiyor.»
«Anladım.»
Kadınların birisi içlendi :

«Bizim kim olduğumuzu sormuyorsun ey İsâ.»
«Şimdi sırası geldi.»
Kadınlar kendilerini tanıttılar.
Bunlardan birisi *Mecdelli Meryem'di. (Bazdan Hazre-ti İsa'nın annesinin karnından konuşma dedikodusu üzerine böyle lâkaplandığını iddia ederlerse de bu Meryem başkadır.)*
Diğer iki kadın ise Vali Herod'un kâhyası *Buza'nm* aileleri *Yuhanna* ile *Suzanna'yd\\ar.*
Hazreti isâ (A.S.), pek hislenmişti onları tanıyınca.
«Ey Yuhanna, ey Suzanna, annemden sizi dinlemiştim. Allah yaptıklarınızı asla karşılıksız bırakmaz.»
Suzanna cevap verdi :
«Mecdelli Meryem de bizi uzun zaman saklayarak korudu.»
«Allah ondan da razı olsun.»
Hazreti isâ (A.S.) öğrenmek istedi :
«Buraya niçin geldiniz?.»
«Seni görmeye ve hizmetinde bulunmaya.»
Hazreti isâ (A.S.) üzülerek cevap verdi :
«Durumumu biliyorsunuz. Ben şimdilik hiçbir yerde kalıcı değilim.»
Yuhanna karşılıkta bulundu :
«Bunu annen de söylemişti. Lâkin arzumuzu yenemedik. Sana asla yük olmayız. Bulunduğun yerlerin yakın kasabalarında kalırız daima.»
«Bu zahmetii ve pahalı bir iştir.»
Mecelleli Meryem söze karıştı :
«Ben zenginim.» dedi. «Servetimi yoluna koydum. Al şu keseleri. İlerde başkalarını da veririm.»
Hazreti isâ (A.S.) biraz düşündü ve Simon'a döndü, emir verdi :
«Para işlerine sen bakacaksın, al emanetleri.»

Simon bunu yaptı.
Hazreti İsa (A.S.) bu sefer Büyük Yakub'a arzusunu söyledi :
«Allahımın bu vefalı kadınlarını şimdilik evinde ağırla! Evin berekete ve şerefe boğulsun.»
Devam etti Hazreti İsâ (A.S.) :
«Ey Simon, ey Yakub haydi siz şehre dönün. Paraları ve misafirleri evlerinize yerleştirin. Biz kıyı boyunca Bey-Hsayda'ya gideceğiz.. Yarın orada buluşuruz.»
Simon ile Büyük Yakub döndüler.
Hazreti İsâ (A.S.) arkalarından seslendi :
«Halkla konuşun bakalım veya aracılarla öğrenin benim için fikirleri nedir?.» ,
* * *
Hazreti isâ (A.S.), yolu boyunca hangi köye rastlasa, orada halkın kendisini beklediğini gördü.
Demek kendisinden önce halktan gidenler ve Hazreti isâ (A.S.) in yaptıklarını anlatanlar vardı.
Köydekilerin bütün istekleri hastalarının iyi olmasıydı. Bunlar cüzzamlı (miskin), deli ve abraşlardı. Hazreti isâ (A.S.) hiçbirini kırmadı. Hepsini mesh ile iyileştirdi. Bu kadar mıydı göstereceği mucizeler?. Hayır. Pek çoktu bunlar.
Önemlilerini Hazreti Allah (C.C.) Kur'an'da şöyle açıklayacaktı :
«Onu İsrailoğulları'na peygamber gönderecek», (onlara diyecek ki:) «Hakikat ben size Rabbiniz-den bir âyet (mucize) getirdim. Hakikat, ben size çamurdan kuş biçimi gibi bir şey yapar, ona üfü-rürüm de Allanın izniyle derhal (canlı) bir kuş olur. fYine) Allanın izniyle anadan doğma körü ve abraşı iyi eder, ölüleri diriltirim. Evlerinizde ne yiyor, ne biriktiriyorsanız size haber veririm. El-

bette bunlarda sizin için, eğer îman edicilersiniz, kafî bir (er) ibret vardır.» (Âl-i Imran : 49)
.....Hem anadan doğma körü, abraşı da yine
benim iznimle iyi ediyordun. Hani ölüleri benîm iznimle (hayata) çıkarıyordun?...
(Mâide : **110)**
Hazreti İsâ (A.S.) bu köylerde de, iyi ettiklerine, bunlardan kimseye bahsetmemelerini, her şeyin Hazreti Allah (C.C.) in emriyle olduğunu tenbih ediyordu.
Fakat hiç kâr etmiyordu.
Yollarının üzeri sık sık daha kalabalık insanlar tarafından kesilmekteydi.
Bir ara Simon'un kardeşi Yuhanna oğlu Andreas, kıyıda boş duran bir kayığı gösterdi ve teklif etti: «Bu kayık babamındır. Ey isâ, istersen ona binelim ve halkın daha fazla oyalamasına fırsat vermeden Beytsay-da'ya ulaşalım.»
Hazreti isâ (A.S.) ona manalı manalı baktı ve sonra: «Peki, öyle yapalım.» karşılığını verdi.
Kayığa bindiler.
Havarilerden bazıları kürekleri çekti, hareket ettiler.
Gölde bir saat ilerlemişlerdi ancak.
O zamana kadar çarşaf kadar durgun olan sular ansızın dalgalandılar. Nereden ve nasıl çıktığı bilinmez bir fırtına azdıkça azdı. Kabaran sular üzerinde kayık, sanki tepelere çıkıp iniyordu. Kayığa binmeyi teklif eden Andreas pişmandı. Bunu dile getirmeden edemedi :
Toprak sağlamken, Oynaşan suya güvenilir mi?. Sözde zamandan kazanacaktık, Yolumuzu kesenlerden Uzaklaşıp kurtulacaktık.

Hangi biri oldu?.
Değil bunlar,
Karaya ayak basmamız bile
Bir hayal kadar uzaklaştı.
Sulann dibi bize daha yakın.
Tek bir kurtuluş yolu var.
Atlayıp, azgın dalgalarla
Boğuşa boğuşa
Kıyıya ulaşmak.
Fakat bu da uçmak kadar imkânsız.
Hazreti lsâ (A.S.) bir köşede oturmuş, hep susuyordu. Ona danıştılar: .,
«Ey lsâ, ne olacağız?..»
«Allah ne buyürursa.»
«Biz ki sana ve kitabına inandık, neden bu hal başımıza geldi? Sapıklara gerekliydi çektiğimiz.»
Hazreti lsâ (A.S.) o zaman gerçeği konuştu :
«Bizi bekleyen dertlileri bırakıp kaçtık, ihtimal geç kalacaktık ama, belki içlerinden imana gelecek kimseler bulunacaktı. Böylelikle çoğalacaktık.»
«Doğru. Hata ettik.»
«Ve cezaya uğradınız.»
«Bizi kurtar ey lsâ.»
Hazreti lsâ (A.S.) esasen böyle bir isteği bekliyordu.
Uzun uzun dualarda bulundu ve sulara elini uzatıp onları okşarcasına meshetti.
O anda da fırtına dindi ve göl suları yine çarşaf misâli yatıştılar. Hepsi birlikte tekbir getirdiler.
Hazreti isâ (A.S.) ile Havariler Beytsayda'da kayıktan indiler. Burası, balıkçı köyüydü. Bir ysrde geceyi geçirmek zorundaydılar. Karınları da acıkmıştı.

Hazreti isa (A.S.) in Havarilerinden birisi, onları ağırlayacak yer aramaya gitti. Fakat elleri boş döndü.
Hazreti İsâ (A.S.) dan dertleri için yardıma koşanlar, onlara gerektiğinde el uzatmıyorlardı yardım için.
Hazreti İsâ (A.S.), bu nihayet elli kadar insanı barındıran balıkçı köyünde, haberi afdığı halde, yürümesine devam etti.
Köyün çıkışında bir ev önünde durdu. Avludaki adama sordu :
i «Açlığımızı giderecek ve bize gecemizi geçirtecek bir yer, söyleyebilir misin?.»
Adam derhal cevap verdi :
«Burada herkesin malı, yiyeceği, kendine göredir. Öyle bir yer bulacağınızı sanmıyorum.»
«Senin evin de öyle midir?..»
«Evet.»
«Halbuki mutfağında elli kişiyi doyurac'ak, balık, et, ekmek var. Meyvalardari incir'i, nar'ı, üzümü saymıyorum. Kendini fakir gösteriyorsun ama, sandık odası yaptığın yerde, dıvarda biriktirdiğin servetin saklı.»
Adam bir hoş oldu. Bu korkusundandı. Hazreti isâ (A.S.) in yaptıklarını o da işitmişti. Derhal bahanesini uydurdu :
«Anladım.» dedi. «Sen isa'sın. Bunları ancak o bilir. Ben, haydutlardan korktuğum için öyle konuştum. Buyurun, bu gece misafirimsiniz.»
Hazreti İsâ (A.S.) ile Havariler geceyi orada geçirdiler.

(İli) İMANA DAVET UĞRUNA

Ertesi gün Havarilerden Simon ile büyük Yakup geldiler. Hazreti isâ (A.S.) a emirlerini yaptıklarını anlattılar'. Hazreti İsâ (A.S.) memnun oldu.

«Kadınlara gideceğimiz yerleri söyleriz, yakın kasabalara gelirler.» dedi. «Para için de yeteri kadarını alırız.»

Sonra arzusunu bildirdi :

«Haydi yola çıkalım artık.»

«Nereye gideceğiz?.»

«Bana kalırsa bağbozumuna kadar buralarda kalmak, çevrenin her tarafını gezmek gereklidir.»

«Faydası olacak mı?.»

Bu konuşmaları hep Simon yapıyordu.

«Sanırım olur.. Bakın ben yalnızken yediye yükseldik.»

«Orası öyle.»

«Sen bir hoşsun ey Simon.»

«Geçer.»

«Hakkımda kasabada neler söylüyorlar?.»

«Peygamberliğinden gayri her şey.»

«Neler meselâ?.»

«Sözde büyücüymüşsün.»

«Biliyorum.»

«Eski peygamberlerden birisi diriimiş.»

«Beni Tevrat'la amel eden peygamber olarak görmek istiyorlar.»

«Hattâ Hazreti Yahya'nın dirildiğini iddia eden/er var.» «Peki, peki.»
Hazreti İsâ (A.S.) ile Havariler'), Taberiye Gölü bölgesinde üç ay daha kaldılar.
Havarilerin miktarı sekize yükselmişti.
(Bazılarına göre Havari Matta, Nâsıra'da Havari olmuştur.)
Nihayet bir gün Hazreti Isâ (A.S.) müjdeledi :
«Haydi bakalım.» dedi. «Nâsıra'ya gitmek vakti geldi. Ey Simon, sen kadınlara oraya gideceğimizi söylemek için birisini yolla!»
Hazreti İsâ (A.S.) in Nâsıra'ya gitme kararı vermesi, büyük bir cesaretti.
Çünkü Taberiye Gölü bölgesindeki halk, korkuyor ve istemiyorlardı onu. Peşinden koşanlar İse ancak hastalıkları İçindi.
O halde Nâsıra'da onu daha büyük tehlikeler beklemekteydi.
Lâkin İmana davet uğruna her şeye katlanacaktı Hazreti İsâ (A.S.). Belki de Hazreti Allah *(C.C.)* in emriydi bu.
Hazreti isâ (A.S.), kararını açıklar açıklamaz, havarile-riyle hemen yola çıktı.
Öğleye doğru artık *CaUh Gölünü* (Taberiye) geride bırakmışlar, Gaderini (Gerasini) bölgesine girmişlerdi.
Hazreti İsâ (A.S.), ağaçlıklı bir tepede yemek için mola verdi. Yemekten sonra da istirahat ettiler.
O esnada Hazreti İsâ (A.S.), Havarilerine şunları söyleyerek cesaretlerini arttırdı :
Ne mutlu ruhu fakir olana,
Az ile kanaat edene!.
Çünkü göklerin melekûtu onundur.
Ne mutlu acı çekene,

Yaşlı olana!.
Çünkü avutulacaktvr.
Ne mutlu alçak gönüllü,
Gözü tok olana!.
Çünkü yeri miras alacaktır.
Ne mutlu İslah olana
Ve bu yolda, gidenlere!
Çünkü onlar duyurulacaklardır.
Ne mutlu yumuşak kalbliye, Göğsü merhamet dolu olana!. Çünkü kendisine de merhamet edilecektir.
Ne mutlu göğsü pak,
Kalbi temiz olana!.
Çünkü o Allah'a kavuşacaktır.
Ne mutlu barış sağlayıp
Huzur getirene!.
Çünkü Allah yanında kalacaktır.
Ne mutlu sapıklık savasında
Eza çekenlere!.
Çünkü Göklerde saadete ereceklerdir.
^^Hazreti isâ (A.S.) bu sözlerinden sonra sordu : «İçinizde ürken, korkan var mı?.» Hepsinden: «Yok, emrindeyiz.» cevabını aldı. Tekrar yola çıktılar. Bir köyden geçerlerken, karşılarına dikilenler onları uyardılar:
«Sakın mezarlık yanından geçmeyin.»
Hazret! İsâ (A.S.) öğrenmek istedi :
«Neden?..»
«Köyümüzde iki deli vardı, zincire bağlıydılar. Bir haf-

ta önce zincirlerini koparıp kaçmışlar. O zamandan beri me-zarlıktalar. Yol oradan geçtiğinden, insanlara saldırıyorlar.»
Hazreti İsâ (A.S.) aldırmadı, yürüdü. Havariler de onu takip ettiler. Köyden bazıları uzaktan onları izlediler.
Hazreti İsâ (A.S.) mezarlığa varınca, o iki deli ile karşılaştı. Yola çıkmışlar, kollarını açarak bekliyorlardı. Hazreti İsâ (A.S.) yanlarına kadar gitti, iki deliyi tutup meshetti. Delilerin hastalıkları hemen geçti.
Hazreti İsâ (A.S.) arkasına dönüp, köyden gelen gözetleyicilere sesiendi ;
«Alın bunları evlerine teslim edin. Gözünüz aydın olsun. Allaha şükür edin., ikisi de iyileştiler.»
Hazreti İsâ (A.S.), Havarileriyle beraber, yollarına devam ettiler. Fakat köyde iki delinin iyileşmesi haberi, derhal Hazreti isâ (A.S.) in gittiği kasabaya daha çabuk ulaştırıldı.
Halk durumu tartışıyorlardı :
Kimisi Hazreti İsâ (A.S.) gelirse ağırlanmasını, kimisi ise kasabaya sokulmamasını istiyordu.
Havradaki yazıcıların tesiriyle sokulmamalarına karar verildi.
Hazreti isâ (A.S.) ile Havarileri gelince, bir elçi onlara kasabanın kararını bildirdi.
Hazreti İsâ (A.S.), ses çıkarmadı buna.
Fakat Havarilerden birisi, para karşılığı yiyecek istedi.
Kasabanın elçisi: «Olmaz.» dedi. «Sizin paranız cin uydurmasıdır.»
Yine yürüdüler.
Yiyecek isteyen Havari, Hazreti isâ (A.S.) a hatırlattı:
«Ey İsâ, sanırım bundan *sonra* yarın geceye kadar bir çölden geçeceğiz. Açlığa nasıl dayanırız?.
Tedariksiz çıktık. Kasaba da bir şey vermedi :
Hazreti isâ (A.S.) önce •
«Allah, her kulunun rızkını emreder.» dedi.

Sonra yine sordu :
«Allanın buyurduğu vazifede bana kim yardımcı ola-uıkvı .ıvrılsın, diğerleri geri dönsün, olmaz mı?.» Havariler tam bir inanç içindeydiler. Cevap verdiler: ' «Yardımcın bizleriz.»
Ey, îman edenler, Allahın yardımcıları olun. Nitekim Meryemoğlu İsâ (da) havarilerine «Alla-ha ('müteveccih olarak) benim yardımcılarım kim (olacak)?» demiş, havariler de «Allahın yardımcı (kul) lan biziz (diye)» söylemişlerdi.
(Sâf : 14)

(lldvariyyun kelimesi Huri'den geldiği gibi, ayrıca
Um ı.fi *kelimesinin çoğuludur. Havvar, bembeyaz, terte-*
»nia, *halin beyaz manasınadır, imanlı, ihlâs sahibi, Hz.*
' |/u /ı<M.yt *muhabbetti olduklarından böyle isimlendiril-*

A M M (A.S.) ile Havarileri ki henüz yedi kişiydi-ılnıliyorhırdı. Yiyecekleri olmadığı gibi, sula-l||| HİÇ ■ ■ varmadan Hazreti İsâ (A.S.) ı takip n-ti İsâ hep soruyordu. I. lul. hu ı diM'ııldi sorduğu.
II İnanıyor musunuz?.» diyordu, ılluımiyl»' ol.udk, cevap veriyorlardı: I ıA * havAıl İHiaı .İt m m ve roıûlüme îman edin!» ,11ın «Inı.ıtı ollik, hakiki müslü-wıı da *y\Ut* ol.» demişlerdi. (Maldo: 111) u-.u/lıık ve açlık dayanıl-ı.....• i' «inı.ilanlar oldu :

«Ey isâ, halimiz bilir misin kimin haline benziyor?.»
«Kimin?.»
«Hazreti Musa peşine takılan atalarımızın. Çölde kırk yıl dolanıp durmuşlardı.»
«Onlarınki kırk yıldı, sizinki nihayet bir iki gün.»
«Musa onlara kayalardan sular çıkartmış, gökten kudret helvası yağdırmıştı.»
«Demek sizleri zaman zaman şeytan yoklamakta.»
«Belki de öyledir ey isâ?.»
«Uzaklaştırın onu.»
«Yapamıyoruz?.»
«Niçin?.»
«Halimize gülüyor gibi geliyor bize. Eğer karşılık ve-remezsek pek ezileceğiz.»
«Ne yapmamı istiyorsunuz?..»
«Allah bize de gökten bir sofra inmesini emretsin. Böylece bütün şeytanın sokmaya çalıştığı şüphelerden kurtulalım. O da çekilip gitsin.»
Hazreti isâ (A.S.) dayanamadı, Hazreti Allah (C.C.) a dua etti :
Derhal ağaçlar yükseldi, pınarlar kaynaştı çölün ortasında. Ve bir sofra kuruldu. Havariler çok neşelendiler. Yediler içtiler, dinlendiler.
Hazreti İsâ (A.S.) ayağa kalkınca bütün gelenler yok oldular. Hazreti isâ (A.S.) öğrenmek istedi :
«Tamam mı?..»
Cevap verdiler:
«Tamam. Şeytan öyle bir kaçtı ki, artık gelmesi muhaldir.»
O vakit havariler: Ey Meryem oğlu İsâ, Rabbin bizim üstümüze gökten bir sofra indirebilir mi?» diye sormuşlar, o (da) «Eğer inanmış (adam) larsanız Allah (m kudretinden ve benim pey-

gamberliğimden şüpheye sapmaktan) korkun.» demişti.
(Şöyle) dediler: «Diliyoruz ki biz de ondan yiyelim, kalelerimiz yatışsın, senin bize hakikaten doğru söylediğini bilelim ve biz de bunun üzerine şahitlerinden olalım.»
Meryem oğlu İsâ (dua ederek) dedi ki: «Hey Allah, hey bizim Rabbimiz, üstümüze gökten bir sofra indir ki bizim hem evvelimiz, hem ahirimiz için bir bayram ve senden bir âyet f mucize) olsun. Bizi rızıklandır. Sen rızık verenlerin en hayır-lısısın.» **.,**
Allah dedi ki: «Ben onu sizin üzerine şüphesiz indiriciyim. Artık (ondan) sonra içinizden kim nankörlük eder (küfre döner) se ben onu muhakkak ki kâinattan hiçbirini cezalandırmayacağım bir azab ile azablandırırım.»
(Mâide: 112-115)
Nihayet çöl aşıldı.
Hazreti İsâ (A.S.) ile Havarileri» artık ağaçlık tepe yollarında yürüyorlardı.
Fakat henüz selâmete ulaşmışlardı ki, geçtikleri köy hnlkından birisi Hazreti isâ (A.S.) ı tanıdı ve köylülere haber verdi :
«Bu adam size anlattığım isa'dır.»
Köylüler inanmadılar :
«Yanılmayasın.» dediler.
Adam cevap verdi :
«Böyle konuşacağınıza onu ağırlayalım ki hastalarımızı iyi etsin.» Köylüler buna uydular.
Hazreti İsâ (A.S.) köye sokutmamayı beklerken, ağırlanmasından memnun kaldı.

Esasen hem kendisinin hem havarilerinin uykuya ihtiyaçları pek fazlaydı.
Çevresini saran köylülere vaaz etti.
Sonra çolak, dilsiz, sar'alı, kör, topal kimler varsa getirildikçe iyileştirdi. Köyü pek fazla sevmişti. Orada iki gün kaldı.
Fakat bu iki gün zarfında, çevre köylerine haber uçurulmuştu.
Hazreti İsâ (A.S.) tekrar yola çıktığı zaman, peşinden gelenler her adımda artıyorlardı.
Dertlerini iyi ettiği halde, peşini bırakmıyorlardı.
Akşam olmuştu. Galile* Dağını aşmış, konaklamak istiyordu. Lâkin arkasında en azından beşbin insan vardı. Onlar köylerine dönemezlerdi sabahtan önce. Dağda konaklamaları gerekliydi. Fakat yiyecek ne olacaktı?. Havarilerin yanında ancak üç dört ekmek vardı. Hazreti İsâ (A.S.) o ekmekleri böldü.
Bölünen parça büyük, tam bir ekmek oluyordu. Böylece aç kimse kaldı. Hazreti isâ (A.S.) o gece kuvvetli mehtap altında onlara uzun uzun öğütler verdi. Sabahleyin de diledi :
«Artık köylerinize dönün. Ben ilerde yine geleceğim. Çünkü Allahımız tarafından içinizde dolaşmaya memur edildim.»
Köylüler istemeyerek, orada kaldılar.
içlerinden birici Hazreti İsâ (A.S.) kaybolana kadar, uzun uzun ilhamlandı.
Fakat Hazreti İsâ (A.S.) olsun, Havariler olsun, bu ilhamlardan ancak şunları işitebildiler uzaklaştıkları için :
Serapla mı karşılaştım?. Mümkün değil bu. Serap hayalden de Vefasızdır çünkü.

Rüya olamaz gördüklerim, îşitip hafızama yerleşenler. Neden mi diyeceksiniz?. Uyanığım ve olanlar ortada.
Diledikleri kadar
Sihirden, büyüden,
Cinden, şeytandan söz etsinler,
Dermansızlar dermanlarına kavuştular ya..
Hazreti İsâ (A.S.), ertesi gün artık Nâsıra'ya ulaşacaktı. O günün akşamında bir kasabaya vardı. Gönlü, geceyi havrada geçirmeyi arzuladı. Havarileriyle beraber o tarafa yöneldi. Jfrkat havrada hiç kimse yoktu. Hep böyle yaparlardı Israiloğulları.
Havraya gelecek müşterilerin arkası kesilince, bırakır giderlerdi.
Hazreti isâ (A.S.) in canı sıkıldı. Fakat bu çok az sürdü. Çünkü havranın iç kapısı eşiğinde bir adam oturuyordu. Ona sokuldu ve tanışmak için elini uzattı. Adam başını salladı üzülerek, konuştu:
«Ey Yabancı, benim elim tutmaz.»
Hazreti İsâ (A.S.), adamın o elini sıvazladı, diğerlerine yaptığı gibi. Adamın eli öbürü gibi sağlam oldu. işte o zaman adam teşekkür edeceği yerde, hem : «Sen o'sun.» diye bağırdı, hem dışarıya koştu.
Çok geçmeden, hemen hemen kasabanın , yarı halkı havraya doldular. Böylelikle Hazreti İsâ (A.S.) onlara öğüt vermek fırsatını ele geçirdi.
Ayrıca ertesi gün Nâsıra'ya hareket ederken Havarilerinin sayısı dokuza yükselmişti.
Hazreti İsâ (A.S.), Nâsıra'ya gece girmeyi daha uygun bulmuştu. Fikrini Havarilerine açtı :
«Nasıra diğer kasabalara benzemez.» dedi. «Şimdilik

oraya gece girelim. Kendimizi tanıtmayalım. Hepinizin yanlarında misafir olacağınız tanıdıklarınız var. Onlara gidersiniz. Gündüzleri de halkın arasına karışır, fikirlerini öğrenirsiniz. Ben annemde kalacağım. Her akşam biriniz gelip öğrendiklerinizi bildirirsiniz.-Ona göre yapacaklarımızı karara bağlarız.»
Bu emirler aynen tatbik edildi :
Karanlık bastırmasıyla birlikte, Havariler birer ikişer şehre girdiler. Hazreti İsa (A.S.) en sona kalmıştı. Nihayet o da Allanma sığınıp hareket etti. Evine vardığı zaman içeriye girmekte epeyce tereddüt geçirdi. Avluya zorlukla adım atmıştı. Pek heyecanlıydı.
Annesi Hazreti Meryem'i canından ileri severdi.. Şu anda görmeye pek muhtaçken durgunluğuna mâna veremiyordu.
Belki de gecenin ilerlemiş saatlerinde onu uyandırmaya kıyamamaktan ileri geliyordu durumu.
Acaba geceyi ahırda mı geçirmeli ve sabahleyin mi annesiyle buluşmalıydı?.
Onu düşündüren diğer bir sebep de annesinin tenbi-hiydi.
Haber göndermeden gelmeyecekti çünkü Hazreti lsâ (A.S.).
Fakat ona Nâsıra'ya dönmesini emreden Hazreti Al-lahtı. Mecburdu emri yerine getirmeye.
Hazreti İsâ (A.S.), avluda kerpiç duvarın dibine çökmüş bir halde bunları düşünürken, komşularının damı üzerinde oturan birisinin yıldızlarla kaynaşan gökyüzüne bakarak ilhamlandığını işitti :
Bir samanyölu göründü.. Böylesini hiç görmemiştim. Sanki şehri aydınlatan

Binlerce yıldız tşığmı *az görmüşler, Yuklaştikça yaklaşıyorlar.*
Şimdi de samanyölunu dolduran yıldızlar
Birbirlerinden çözülüyorlar.
Her biri şehrin ayrı tarafına
Yönelip alçalıyor.
Niçin böyle görüyor gözlerim?
Hele en parlakları var ki Gidenlerin arkasından bakmakta. O ne zaman gelecek? Kime, niçin misafir olacak? Birlikte getirdiği nedir?.
Bunları ancak kendisi Ve davet eden biliyor. Ne kadar isterdim Kavuştukları anı görmeyi. Buna gücüm yetmez ki,
Hazreti İsâ (A.S.), ilhamda çok şeyler buldu. Belki bu bir ihtardı. Nitekim, evin odalarının birisinde ışık yandığını görünce artık durmadı ve kapıyı çaldı. Eşikte çok beklemedi. Kapı açıldı ve annesi Hazreti Meryem göründü. Tekrar kapı kapanınca ana oğul kucaklaştılar. Çözüldüklerinde, Hazreti Meryem Hazreti İsâ (A.S.) ı odasına aldı. Hazreti isâ (A.S.) sordu :
«Gürültü edip seni uyandırdım değil mi ey annem?.»
«Hayır, henüz yatmamıştım.. Niyetim de yoktu.»
«Niçin?..» ' «Sebebini sen benden daha iyi bilirsin.»
Hazreti İsâ (A.S.) cevap vermedi.
Hazreti Meryem ona su getirip yıkanmasına yardım etti, sonra sofrasını kurdu.

Karşılıklı yemek yerlerken, Hazreti İsâ dayanamadı, cevabını aldığı halde yine öğrenmek istedi :
«Bana gücenmedin değil mi ey annem?.»
«Bunu açıklamıştım.. Ve seni bekliyordum.»
«Nâsıra'nın durumu nasıl?.»
«Bağbozumu mevsimi halka her şeyi unutturdu. Şimdi bütün akılları kazançlarında ve yapılacak düğünlerde.»
«Vali Herod?.» ■ «O dokuz canlı galiba.»
«Neden?..»
«Hazreti Yahya (A.S.) ı şehit edince ve Hirodias'ın ölümüyle karşılaşınca üzerine inme gibi bir hal gelmişti ama, şimdi yine dipdiri. Yaptıklarını unutmuş gitmiş.»
«Beni görünce hatırlayacaktır.»
«Ne çıkar bundan..»
«Onu Hazreti Allah (C.C.) bilir.»
«Bana kalırsa Herod, senden faydalanacaktır.»
«Nasıl?.»
«Bunu bilmiyorum ama, Herod'un göğsüne ihtirasları bir engerek yılanı gibi çöreklenmişler.»
«Ama hiçbiri gerçekleşmiyor.»
«Orası öyle. Bana kalırsa bu adam, Roma valisiyle tam . bir işbirliği halinde. Değil bir Allah'a, çok tanrılı dinlere bile inanmıyor. Dinsizdir ve dünya nimetlerine sıkı sıkıya bağlıdır. Tek arzusu, Israiloğulları kendisi gibi olsalar da, bütün Filistin'e hükmetse.»
«Bunu bana bir kere daha söylemiştin ey annem.»
«Vali Herod'un Yahuda Valisi *(PİUıtus)* ile arası iyice açıldı ey isâ.»
«Sebep nedir?..»
«Hazreti Yahya (A.S.) in şehadeti. Bilirsin ki Hazreti Yahya (A.S.) Yahuda sınırları içindedir. Eğer bir suç işlemişse olaya Yahuda valisi el koyacaktı. Birkaç ay önce Şam'-

«di bulunan Roma Genel Valisi önünde tartışmışlar. Yahu-*da* Valisi aldatıldığını iddia etmiş. Ziyafet esnasında bir oldu I pilliye getirildiğini söylemiş.»
Hazreti İsâ (A.S.) üzüldü. Ve içini döktü :
«Ne oluyor bize?..» dedi. «Toplanacağımıza dağılıyo-ruz. Samiriyyelilerle eskiden beri dargınlık vardı. Şimdi de Galile ile Yahuda arasında patlak verdi. Bütün bunlara sebep Allahın vahdaniyeti etrafında inanarak birleşmemektir.. Kitabı, Tevrat'ı, tahriftir.»
«Şükürler olsun ki sen görevlendirildin.. Ne zaman kendini ve kitabını açıklayacaksın?.»
«Bunun için geldim ey annem.»
«Biliyorum.. Hangi günü kast ettim?.»
«Bana inanan havarilerim dokuza yükseldiler. Onlar şimdi şehirdeler. Getirecekleri haberlere göre, amel edeceğim.»
«Bence Cumaertesi (Sept) günü en uygundur.»
«Lâkin o güne kadar daha zaman var.»
«Ziyanı yok ey oğlum.»
«Peki ey annem.»
«Nerede peygamberliğini ve incil'i ilân edeceksin?.»
«Elbette bir meydanda değif.»
«Başka neresi var?.»
«Nâsıra'nın sinagogunda.»
«Mümkün müdür ey oğlum?..»
«Sept günü tatildir. Sinagog (Yahudilerin Dinî Merkezlerinden) dolar taşar.»
«Seni orada hahambaşı ve yazıcılar söyletmezler.»
«Hazreti Allah (C.C.) sebebini halk eder ey annem.»
«İnşaallahL»
Daha fazla konuşmayıp uyudular.
Sabahleyin ilk uyanan Hazreti Meryem oldu. Çünkü kapısı çalınmıştı.

Açıp baktı. Gelenler Suzanna, Yuhanna ve Mecdellı Meryemdiler. içeriye girer girmez ilk olarak Hazreti isâ (A.S.) ı sordular. Hazreti Meryem uyuduğunu söyledi. Suzanna özür diledi :
«isâ, senden haber almadan, ansızın bir *karar* verdi. Duyunca biz de şaşırdık.» dedi. «Acaba buraya gelmekle doğru mu yaptı?.» Hazreti Meryem kısa konuştu :
«Allahın emrini yerine getirmeye mecburdu.»
Kadınlar rahatladılar. Hattâ Yuhanna bunu dile getirdi :
Meğer batağa düşmek Ne kadar zormuş. Kurtulmaya hiç bir şey Kâr etmiyor.
Hattâ çırpındıkça
Beden derinlere batıyor.
Hele kir, hele koku.
Nefesi kesiyor, gözü perdeliyof.
Ümit dalları kırıldıkça Kurtuluş ağacında, Bir diğerine tutunmak Tek teselli oluyor insana.
Fakat ne kudretli Pençeymiş bizi yakalayan!, iki soluk arasındaki Kısa zamanda kurtardı.
Bu esnada Hazreti isâ (A.S.) da uyanmıştı.
Ona pek yardımı dokunan kadınları görünce sevindi. Kendilerine Allahtan şefaat diledi.
Sohbet bir saat kadar sürmüştü. Kadınlar izin isteyip kalktılar. Hazreti isâ (A.S.) onlardan rica etti :

«Beni habersiz bırakmayın.. Bir taraftan havarilerim, diğer taraftan siz çalışın. Lâkin şimdilik beni gizli tutun.»
Aynı gün Vali Herod, konağının penceresi yakınında oturuyordu. Yine ihtiraslarına kaptırmıştı kendisini.
Bunları gerçekleştirmek için çareler düşünüyordu.
Ana caddelerde ilerleyen bir kadın gördü.
Derhal gözleri parladı ve yeni kâhyasına o kadının getirilmesini emretti. Bu kadın Hazreti Meryem'di. Evinin bazı ihtiyaçlarını almak için dışarıya çıkmıştı.
Hazreti Meryem, kâhya tarafından çağırılıp Vali He-rod'un odasına alındı.
Vali Herod'dan Hazreti Meryem kötü muameleler beklerken, aksi oldu. Herod onu yanına çağırttıp oturttu.
Hatırını sordu. Hep güleç yüzlüydü.
Uzun sohbetinden sonra mevzua girişti :
«Ey Meryem, eskileri unutalım.» dedi. «Beni yıldızcı-lar kandırmışlardı.. Şeytanlarına uydum. Gerçeği çok sonra anladım.»
Hazreti Meryem cevap verdi :
«Ben unutmuştum bile.»
«İyi..»
«Dileğin nedir?..» '«Bir kıral ne diler?. Halkın huzurunu.»
«Doğru.»
«Lâkin hani o huzur?. Hani o birlik beraberlik?.»
«Görünüyor.»
«Bundan kısa zamanda kurtulmalıyız. Aklımızı başımıza toplayıp, atalarımızın günlerine dönmeliyiz. *Tevratm Tesniye Bölümü'nde anlatılan Nü Nehri'nden Fvrat Ne* ri'ne Tcadarhi devletimizi kurmalıyız.»*
«Artık bu bir hayaldir ey Herod.»

«Neden?..»
«Çünkü Allah tarafından lanetlendik.»
«Kim tarafından?..»
«Allah tarafından.. Hattâ Hazreti Davud'un diliyle de.»
«Bunlara inanma ey Meryem! Şimdi beni iyi dinle! Halk pek cahildir. Tevrat yazıcıları kendilerine ne derlerse, kâhinler nasıl fetva verirlerse kanıyorlar.»
«Bunlar bilinen şeylerdir.»
«Ey Meryem, ben artık inandım ki sana hakikaten ruh üfürüldü ve Isâ bedeninde canlandı. Çünkü gösterdiği mucizeler gittikçe artmaktalar. Bazan onbine yakın halk peşinden gidiyorlarmış.
«Neye yarar!. Hep menfaatleri için. içten inanan yok kendisine.»
«Sen oğlunu buraya çağır.. Dilediği gibi hareket etsin. Sana bu şehrin hemen doğusunda ruh üfürüldüğüne göre, isâ Nâsıra'lıdır. Doğduğu Beytüllahim'li değil.»
«Bunu kabul edebilirim.»
«Pek güzel, inandırıcı konuşuyormuş. Mucizelerini herkesin önünde yapıyormuş. Bunlara devam etsin. Ben bazan onun başını kestirdiğim Hazreti Yahya (A.S.) olduğundan şüpheye düştüm ama, geçti bu. İsâ çalışmalarına devam ederse, kısa zamanda bütün İsrailoğuüarı kırallığımız altında birleşirler. Çünkü artık diğer valilerden, hahambaşılar-dan, hattâ Davud Evi'ne bakan başkandan hayır yok.»
Hazreti Meryem (A.S.) Vali Herod'un bütün niyetini anlamıştı. Buna rağmen .sevinmişti de. Çünkü isâ (A.S.) Nâsıra'da serbest hareket edecekti.
Vali Herod dileğini bağladı :
«O neredeyse çağır!»
«Bir oyunla karşılaşmasın ey Herod?.»
«Asla!»
«Halk hahambaşı ile yazıcılar tarafını tutarsa?.»

«Tutmazlar.»
«Sen bilirsin.. Lâkin böyle bir şey olursa İsâ da diliyle israiloğulları'na lanet edecektir. İşte o zaman oğulları'nın bir daha belleri düzelmeyecektir.»
kendi israil-
İsrailoğulları'ndan olup da küfredenlere Davud'un da, Meryem oğlu İsa'nın da diliyle lanet olunmuştur. Bunun sebebi isyan etmeleri ve ifrata sapmalarıydı. (Mâide : 78)
Vali Herod, tekrar tekrar Hazrefi Meryem'e söz verdi. Hazreti Meryem de isâ (A.S.) ı getirteceğine and içti.
Hazreti Meryem gittikten sonra, Vali Herod yeni kâhyasını çağırttı.
Bu adam da eski kâhyası gibi, sırdaşıydı ve imansızdı.
Vali Herod ona müjdeledi :
«isâ gelecektir.»
«Pek sevindim ey kıralım. Meryem sözünde durur.»
«Bütün bunlar senin aklından çıktılar. Gerçekleştikleri zamaı ne dilersen yapacağım.»
«Sağ olun.»
«Hele burada isâ aracılığıyla başhaham ile yardımcılarının itibarını kırayım, gerisi kolay. O zaman İsâ cesaretlenip Yahuda'ya da gidecek, orasını karıştıracaktır. Roma Genel Valisi o zaman bütün Filistin'in idaresini bana verecektir. Hele halkı İsrail ve Yahuda Devleti zamanındaki gibi çok tanrılı dine sokar, her tarafı putlarla süslersem, Romalılar beni başlarına taç ederler.»
Kâhya yarandı :
«Bütün bunlar olacaktır ey Kıralım, hem de pek yakında.»

(IV)
UÇURUMLARDAKİ YOL
Hazreti Meryem, eve varıp başına gelenleri anlatınca, Hazreti isâ (A.S.) üzüldü.
«Ey annem!» dedi. «Israiloğulları'nın yolu kenarlarına -derin uçurumlar kazılmakta. Ben işte bu uçurumlar arasındaki yoldan onları selâmete çıkarmaya memurum. Eğer peşimden gelirlerse, uçurumlar bir işe yaramazlar.»
«Elbette.»
Bu sırada Havarilerden Matta geldi.
Kendisi esasen Nâsıra'lıydı. Duyup gördüklerini anlattı:
«Ey İsâ, halk seni pek merak ediyorlar, görmek istiyorlar.»
«Hakkımdaki fikirleri nedir?..»
«Hep aynı şeyler.. Eski peygamberlerden birinin yahut Hz. Yahya'nın dirilmişi olman, sihirbazlığın, cinlerden ordu kurman ve onlara hükmetmen.»
«Başka?..»
«Onlara seni mi, yoksa başhahamı mı tercih edeceklerini sordum. Bir karar veremediler. Senden ayrıca korkuyor-Jar.»
Öğleden sonra Yuhanna da geldi.
Aşağı yukarı aynı bilgileri getirdi.
Hazreti isâ (A.S.) annesine fikrini açıkladı :
«Ey *annem,* ben yarın sokağa çıkacağım.»

Yuhanna cevap verdi :
«Olamaz.»
«Niçin?.»
«Yarın *Kan*® şehrine hareket edeceğiz. Oradaki bir düğüne davetliyiz.»
«Biz de mi?.»
«Meryem'i bilhassa istediler.»
Hazreti isâ (A.S.) biraz düşündükten sonra kararını söyledi :
«O halde ben şimdi çıkacağım. Yarın Kana'ya gider ertesi gün de döneriz. Böylece Cumartesiye bir gün kalır.»
Hazreti Meryem : «Sen bilirsin ey oğlum.» dedi. «Bu Nasıra'ya ilk çıkışındır.. Asla akşama geç kalma! Çok merak edeceğim.»
Hazreti İsâ (A.S.) buna söz verdi ve yalnız başına evden ayrıldı. Daha ilk sokakta onu birbirlerine gösterenler oldu :
«İşte Meryemoğlu isâ gelmiş.»
«Evet bu odur.»
«Kiralımız duymasın. Yahya gibi başını uçurtur.»
«Doğru.»
Lâkin bu konuşmaları derhal, îsrailoğulları'nın ciğerlerine kadar işleyen menfaatlerine yöneldi. Birisi ikâz etti :
«Bundan faydalanmalıyız.»
«Ben de onu düşünüyordum.»
«Kiralımız Herod'a gizlice İsa'nın burada olduğunu söylersek mükâfatlanırız.»
«Evet, hastamız yok ki onu ele vermeyelim.»
«Cinleriyle başımız derde girmesin?.»
«Cinleri ancak kendilerine hizmet ederler.»
«Öyle olmalı, haydi gidelim.»
Bu iki adam alacakları nihayet bir kese para için kimi feda ettiklerini buseydiler acaba yaparlar mıydı?.

Çok muhtemeldi ki yaparlardı. Baş sebep de İsrailli olmalarıydı. Bunlar, para uğruna kardeşlerini bile görmezdi. Daha şimdiden keyiflenmiştiler. Birisi şarkı söylüyor, diğeri ona uyuyordu :

Hazıra konmak derler buna, Ter dökmeden, çene yormadan, Ceplerimiz dolacak.
Yine de yorulacağız. Çünkü eğleneceğimize Yürüyoruz çabuk çabulc.
Aklımızı da yıprandırdık Düşünüp karar vermek uğruna. O halde dilediğimizi kazanacağız.

Bunlar az sonra Vali Herod'un karşısındaydılar.
Ona İsa'yı gördüklerini söyledikleri *zatnan* Vali Herod bağırdı :
«Olamaz bu.»
Cevap verdiler :
«Biz kendisini iyi tanırız.. Tahkik edin.»
Vali Herod: «Bunu yapacağım.» diyerek ihbarcıları başka odada hapse koydurdu ve kâhyasını gönderdi.
Bir saat sonra kâhyası döndü ve anlattı :
«Gerçekten İsâ gelmiş.»
«Daha biraz önce Meryem burdaydı ve haber yollayacaktı. Bu kadar işi nasıl çabucak olur.»
«Susuyorsun. Benim bildiğim Meryem yalan söylemez. O halde isâ esasen burdaydı. Benden izin çıkınca şehri dolaşmaya başladı.»
«Yine susuyorsun. Galiba bir bildiğin var.»

I- ihya anlattı : ' ;
IVma kalırsa ana oğul cinleri .vasıtasıyla haberleşiyor-
[1] ıı I .,ı, istediği anda orada olabiliyor.»
«Bu hükmü nereden çıkardın?..»
«Onun, şimdi iki körün gözlerini açtığına, dört dilsizi
onusfurduğuna şahit oldum. Halk çevresini sarmış, hayret-
■'yi ediyorlardı.»
«Ne düşünüyorlardı acaba?.»
«İsa'nın sihirbazlığında ortak fikirdeler.»
«Ben de aynı fikirdeyim. Haber getirenlere bîr şeyle.
ı de sav! Kendin de İsa'yı takibe devam et!»
Kâhya: «Olur.» diyerek çıktı.
* **
Hazreti isâ (A.S.) in şehirde dolaştığını haber alan Ha-ırlleri, hemen opa koşmuşlardı.
Çevresini sarmışlar, herhangibir kötü niyetliden koru-ı I I irdi.
Ana pazar yerine ulaştıkları zaman, Hagreti İsâ%rzu etti:
«Şu çardak altında, dinlenelim ve soğuk bir şeyler içelim » dedi. Oraya gidildi, oturuldu. • ■
I lenüz gelen şerbetleri içmeye hazırlanıyorlardı ki, bjr m koşarak geldi.
Bu adam Nasıra Şehrine yerleşen en büyük kabilenin
■ mıydı. Perişan bir halde ağlıyordu. Hazreti İsâ (A.S.) a ı verdi :
«Ey isâ, sen ki anadan doğma körlerin gözlerini açtın, ki abraşları, cüzzamlıları, inmelileri, dilsizleri iyi ettin.. ıim de başıma gelen felâketi giderirsin. Cinlerine söyle, ık kızım iki saatönce öldü. Mezara koymak için hazır-orlar.» ölü dirilir miydi?. Halk, hattâ havariler şaşırmıştılar.
■ i Hazreti isâ (A.S.) soğukkanlıydı. Cevap verdi:

«Beni bir sihirbaz mı sanıyorsun?. Eğer öyleyse kızını diriltemem. Fakat Allah'a inanıyorsan, ona yalvaracağım ve ancak izniyle kızını dirilteceğim.»
Kabile başkanı sözünü geri aldı :
«Hata ettim, halka uydum. Onlar seni sihirbaz, dirilen eski bir peygamber, Yahya, diye söyleşiyorlar. Haklısın elbette -senin izninle olacak bu. Çünkü sen ne kadar saklasan (Haşa) Allansın.»
Hazreti İsâ (A.S.) kızdı ve bağırdı :
«Hayır hayır, ben^ancak AJIja^n'kuluyum. Sizler gibi insanım.» .., V; ‘?
Kabile başkanı -.boynunu .büktü ve diledi :
«Haydi., kalk ey İsâ, benim seni ululamaktan başka -bir niyeHrh ypk'tu. Mademki öyle bilelirdin inandım.»
.ftDaima inan ama.»
«Daima inanacağım.»
Hazreti isâ (A.S.) o zaman ayağa kalktı ve kabile başkanının peşinden yürüdü.
Binden fazla halk onları izliyordu.
Kabile başkanının evine vardıkları zaman, ölen kızın son hazırlıkları yapılıyordu.
Hazreti isâ (A.S.) odadan herkesi çıkardı. Kızla baş-başa kaldı. Evin avlusu, sokak tıklım tıklımdı. Nihayet Hazreti isâ (A.S.) kızla beraber göründü. Ortalıkta çıt çıkmıyordu. Sanki o kadar insan dilsizdi. Kız da şaşırmıştı. Hazreti İsâ (A.S.) a sordu :
«Bunlar niçin toplanmışlar?.»
«Kızım, seni öldü sanmışlardı. Geldim ve iyileştirdim.»
Kız o zaman halkı gülerek selâmladı ve konuştu :
«Haydi dağılın artık, görüyorsunuz ki tamamen iyiyim. Demek beni bu kadar seviyordunuz ha.» Bekleşenler alkış tuttular.
Kız onları güzel sesinden mahrum bırakmadı, içlendi :

Bağbozumu mevsimini bitirdik.
Teşü ne varsa
Meyvalartnt döktüler eteklerimize.
Kendileri de
Sarartp solmaya başladılar.
insanlar öyle midir?.
Onların her günü bağbozumudur.
Küçük büyük tanımaz sahipleri,
Devşirir durur onları.
Sebep aramak da boştur.
Ben bilinmez bir hikmetle Ecel kapısının eşiğinden Tutulup geriye çevrildim. Kim yaptı, nasıl yaptı bunuf. Tanıtacak birisini arıyorum.
Hazreti İsâ (A.S.) kıza yavaşça söyledi :
«Allahtır o. Sabret öğreneceksin.»
«Bekleyeceğim.»
Hazreti isâ (A.S.), evden ayrıldı. Kalabalık, kimi saygısından, kimi korkusundan açıldılar.. Havarileriyle birlikte İlerledi. Halkın hâlâ onu takip ettiklerini görünce rica etti :
«Dağılın artık. İki gün sonra yine aranızda olacağım.»
Halk hemen dağıldı.
O zaman Hazreti İsâ (A.S.) yanında kalanlara bakti.
Hepsi havarileriydiler ama, ayrıca üç kişi daha vardı.
Havariler, onları isimleriyle tanıttılar ve halis, içleri tertemiz olduklarını ve Allah yolunda, kendisine yardım edeceklerini bildirdiler. Hazreti isâ (A.S.) onları derhal Havariliğe kabul etti.
Onlar Yahuda ve diğer yerlerden Nâsıra'ya geimişler, ıvlerini bitirince döneceklerdi.

Fakat, şüphesiz Hazreti Allah *(C.C.)* in izniyle, her şeyi bîr tarafa bırakıp inanç yolunda, uçurumlar arasından İsra-iloğullarını geçirmeye başlayacak olan Hazreti İsâ (A.S.) a yardımı uygun bulmuşlardı. Bunların da katılmasıyla Hazreti isa'nın havarileri on-ikiye yükseldiler. İsimleri şöyleydi :

I. Yuhanna oğlu Simcm (îsâ ona taş, "kaya mânasına gelen Kifas diye hitap ederdi.)
2. Yuhanna oğlu Andreas (Simon'un kardeşidir.)
3. Büyük Yakub (Zebedi oğlu)
Jf. Yuhanna (Yakub'un kardeşidir. Hazreti îsâ ona gök gürlemesi mânasına gelen Boanerccs diye hitap ederdi.)
5. Filipus
6. Bartelamu3
7. *Matta (Vergi memuruydu)*
8. Küçük Yakub (Alfeaus oğlu)
9. Taddeus
10. Gayyur Simon ' \^
II. Yahuda (îskariyot - Taddeas) (Sonra Havarilerin veznedarı bu oldu.)
12, *Tomas*

Hazreti isâ (A.S.) ile Havarilerini izleyen bîr kişi daha vardı. Bu adam Vali Herod'un kâhyasıydı. Hazreti isâ (A.S.), ertesi sabah Kana'ya gideceklerini söyleyerek, Havarilerine veda etti. Buna rağmen kâhya onun peşini bırakmadı.

Hazreti isâ (A.S.) evînin sokağına gireceği sırada kö-türüm bir adam gördü. Adam zorlukla yerde sürüyordu kendisini. Söyleniyordu da:

Anadan doğma Jcötürüm olsam Bu kadar içlenmeyeceğim.

Bilirim yürümenin, koşmanın Ne büyük zevk olduğunu.
Hiçbir derdim yokken, Hangi yılanlar içten içe Sarıldılar ayaklarıma?. Hâlâ doyamadılar oyunlarına.
Babam çalmadık kapı bırakmadı. Uğrumda hekim diye geçinenlere Bağlarını, bahçelerini dağıttı.
Sonuç ise meydanda.
Hele büyücüler, sihirbazlar, Annemi sülük gibi emdiler, Sandığmdaki ziynetleri bile Masal oldu uğrumda.
Hazreti İsâ (A.S.), dayanamayıp kötürüme sokuldu. Eliyle her iki ayağını meshetti. Sonra emrini verdi :
«Ey kardeşim, kalk yürü.»
Adam Hazreti isâ (A.S.) a baktı. Hükmünü verdi :
«Sen o'sun... isâ.»
«Evet.»
«Geldiğini duydum.. Lâkin yetişemedim.»
«işte yine buluştuk. Haydi dediğimi yap.»
Adam inanamayarak tecrübe etti.
Kalkmaya muvaffak olunca, şaşırdı.
«Kurtuldum, iyileştim.» diye bağırarak kendisinden geçmiş bir halde koşarak uzaklaştı.
Bütün olanları başından beri seyreden Vaü Herod'un kâhyası dönüp valiye gitti. Gördüklerini birer birer anlattı.
Vnliyi en çok ilgilendiren, kızın dirilmesiydi. Hep onu soruyordu :
«Sahiden dirildi mi?.»

«Evet. Hattâ konuştu ve şarkı söyledi.»
Vali Herod söylendi :
«Yahya'nın başını kestirmiştim, o halde bu kimdir?.»
«Meryem oğlu İsâ değil mi?..»
«Olamaz. Sihirbazlar ölü diriltemezler.»
Vali Herod, kâhyayı odada fazla tutmadı.
Çünkü yalnız kalmak istiyordu. Aklına yine bir türlü unutamadığı kardeş kızı Hirodias gelmişti, isâ acaba onu diriltebilir miydi?.
Bunu düşünmesiyle beraber, yine diğer bütün ihtirasları arka plâna geçtiler. Hirodias dirilsin de isterlerse onu valilikten alsınlardı. Bu yeterdi.
Sabırsızlandı Vali Herod, Hazreti isâ (A.S.) ı hemen görmek istedi. Kâhyasını çağırdı tekrar. Sordu :
«isâ nerededir şimdi?.»
«Evinde.»
«Onu görmek baş isteğimdir.»
«Niçin ey kıralım?.»
«Hirodias için.»
«Onun diriltilmesi arzusundasın sanırım.»
«Evet.»
«Biraz sabırlı olmanız gerekli.»
«Mümkün değil.»
«Sabretmezsek çok şeyler kaybedebiliriz.»
«Neden?.»
«Çünkü İsa'nın henüz ne olduğunu anlamadık. Kimi (haşa) Allah diyor. Kimi eski peygamberlerden birisinin di-rildiğinde İsrarlı.. Kimi sihirbazlığına inanmış.. Kimisi de Yahya'dır diyorlar.»
«Evet?..-»
«Eğer Yahya ise arzunu yapmaz. O zaman diğer emellerin de ortada kalır. Bana sorarsan en iyisi beklemektir.»
Kıral Herod, mecburen bu teklife uydu.

ta

Kâhya bir haber verdi :
«Ey Kırahm, seninle görüşmek isteyenler var.»
«Kimler?.»
«Büyücü, sihirbaz, hekimlerden ileri gelenler.»
«Ne istiyorlarmış?.»
«Anladın sanırım ey Kıralım.»
«Peki peki, gelsinler.»
Az sonra odaya yirmi kadar genç ihtiyar, fakat gözleri iyi bakmayan insan doldu, içlerinde kadınlar da vardı.
Vali Herod isteklerini sordu. Hepsi Hazreti İsâ (A.S.) dan yakınıyorlardı. Bu adamın şehirden uzaklaştırılmasını istiyorlardı.
Eğer kalacak olursa, şehirde her derde derman olacağını, böylelikle açlıklarına sebebiyet vereceğini anlattılar.
Vali Herod onların haline kahkahalarla güldü.
Sonra yüzünü asıp bağırdı :
«Demek suçunuzu itiraf ediyorsunuz.»
Soranlar oldu :
«Ne suçu ey Kiralımız?.»
«Halkı uydurma ilâçlarla, sihirle, büyüyle aldatıyor, paralarını alıyorsunuz.»
«Yeryüzünün neresinde yok bizim gibiler?.»
«Eibette çok var. Fakat bütün hüneriniz aynı. Halkı yolmak.»
«Hiç mi derdine derman olduklarımız çıkmıyor?.»
«Hiç. isâ, biraz daha burada kalsın, hastalık nedir unutulacak. Size en iyi öğüdüm bu sanatları bırakmanızdır. Bırakmazsanız, esasen halk sizi bırakacaktır, isâ para da almıyor.»
Birisi tehdit eder konuştu :
«Kendini de düşün ey Kiralımız.»
«Neden?..»

«İsa denilen bu sihirbaz, halka öylesine kendisini sev-dirirse, kimden saygı göreceksin?. Belki de arzusu, yerine geçmektir.»
Olur muydu bu. Vali Herod'un neşesi kaçmıştı.
Yine otuzbir yıl önce gelen yıldızcıları hatırlamıştı.
İşte şimdi onların verdikleri haber gerçekleşiyordu.
Çaresi neydi bunun?.
Vali Herod, gelenleri savdıktan sonra, kâhyasıyla uzun uzun bu iş üzerinde konuştu. Kâhya kararını bağladı :
«Çare küçükken bulunacaktı. Mademki isâ büyümüştür, çare kalmamıştır. Sihirbazsa cinlerden ordusu var. Allah yahut peygamberse esasen makamında gözü yoktur.»
Vali Herod buna hak verdi: «Öyle» dedi.
Kâhya bir öğütte de bulundu i
«Bence artık isâ üzerinde konuşmayalım. Çünkü cinleri ona herşeyi haber verirler, isa'yı kızdırır, gazabına uğrarız.»
Vali Herod, korktu.
«Nedir bu başıma gelenler.» demekten kendisini alamadı. «Kime ne yaptım?..»
Öyle mi.
Çok çabuk unutmuştu Hazreti Yahya (A.S.) ı şehit ettiğini.
Elbette Hazreti Allah (C.C.) ona huzur yüzü göstermeyecekti.
* **
Hazreti İsâ (A.S.) ı Vali Herod'a şikâyete gelen sihirbaz, büyücü, kâhin, falcı, hekim gurubu vali konağından ayrılırlarken, akşam olmak üzereydi.
Hepsi başlarını önlerine eğmişler, fakat dişlerini gıcırdatıyorlardı.
Artık anlamışlardı ki, kendi işlerine çareyi kendileri bulacaklardı. Fakat silâhları ne olacaktı?. Bir kenara çekilip çepeçevre oturdular. Konuştular aralarında :

«Validen hayır yok.»
«Evet, yok. Fakat niçin daha sekiz ay kadar önce Vali İsa'yı bir düşman gibi görürken, şimdi kanatlan altına almış?.»
«İsâ bu, kandırmış olacak.»
«Hayır, İsâ Valinin bilmediğimiz bir derdini giderdi.»
«Vali dertsizdir.. Hastalığını atlatalı aylar oldu.»
Birisi dayanamadı, sordu ;
«Biz çare bulmaya mı oturduk, yoksa ihtimalleri sıralamak için mi?. Derdimiz ortada, İsâ varken bize ancak buradan göç etmek düşer.»
«Yalnız burdan mı?. Adı Filistin'i aştı, Suriye'ye dayandı. Göçmek kâr getirmez. Gideceğimiz yerlerdeki meslek-daşlarımız da bizim durumumuzdalar.»
Başka birisi atasözüyle yol gösterdi :
Ağlara takılan balıkların Çırpınmalarına aldanma. Canları çoktan uçmuştur.
Kesilen kurbanın her çeşidi, Koyun, tavuk, develer de Başsız koşuşmazlar mı?.
Sen daima sona dikkat et,
Bekle sabırla.
Yoksa aldanmaktan kurtulamazsın.
Ona sordular :
«Bu atasözünü hatırlatmaktan kastın nedir?»
«Ben şuna inanıyorum ki İsâ gözleri boyuyor. Şu anda kimi iyileştirdiyse, yine hastadırlar. Hattâ dirilen kız bile ölmüştür.»
Bu fikir hemen reddedildi :
«Öyle bir şey olsaydı, haberini çoktan alırdık.»

Bir sessizlik oldu. En yaşlıları sordu nihayet:
«Cesur musunuz ve sır saklar mısınız?.»
Hepsi cevap verdiler:
«Evet.»
«O halde yapılacak tek bir şey kalıyor. Meryem'i de, isa'yı da öldürmek.»
«Zor bu. Çarmıha geriliriz.»
«Hayır, eğer dikkat edilirse pek kolay.»
«Nasıl?.....
«isâ annesiyle evde yalnız kalıyor.»
«Öyledir.»
«Bu gece evin oda kapılarına kadar çıkış yerlerini dışardan örter ve ateşleriz.»
Cevap verenler oldu :
«Bu olur.»
«İşe iki kişi yeter. Fakat kedi gibi yürüyen iki kişi.»
Büyücülerin en gençlerinden el kaldıranlar çıktı:
«Biz çocukluğumuzda çobanların ve köpeklerinin yanı başından bile koyun çalardık.»
«Peki o halde kendinizi gösterin.»
İşi kabul eden iki genç büyücü bir şart koştular:
«Bunu başarırsak pazarın en işlek yerini bize bırakacaksınız.»
Razı olmayan çıkmadı. Derhal dağıldılar. Ayni anlarda, Hazreti İsâ ile Hazreti Meryem evdeydiler. Olanları konuştular. Yemek yediler. Nihayet Hazreti Meryem teklif etti:
«Ey oğlum isâ, biliyorsun yarın yola çıkacağız.. Kana'-ya düğüne gideceğiz. İstersen erken yatalım.»
Hazreti İsâ (A.S.) pencereden semaya baktı ve kabul etti :
«Akşam geçiyor, olur ey annem.»
Henüz yataklarına girmişlerdi ki kapıları çalındı. Hazreti Meryem gidip açtı.

Gelen Hazreti lsâ (A.S.) in kızını dirilttiği kabile başkanıydı. Oturmadan haber verdi :
«Sizi almaya geldim.»
Hazreti Meryem anlattı :
«Biz yemek yedik ama, yarın da bir yolculuğumuz var.»
«Olsun.. Kızım bilhassa sizi arzuladı.»
«Getirseydin.»
«Biliyorsun başına gelenleri. Annesi istemedi. Hem benim de bir fikrim var. Sanırım yolculuğunuz Kana'daki düğün içindir.»
«Evet.»
«Biz de gideceğiz. Geceyi evimde geçirirsiniz, sabahleyin hep birlikte yola çıkarız.»
Bir kabile başkanının ayağa kadar gelip misafirliğe çağırması pek büyük bir şerefti Israiloğulları'nca. Hele böyle bir kabile başkanının. Fakat Hazret; Meryem bir türlü kabul edemiyordu. Adeta yalvardı :
«Ana oğul bizi yalnız bıraksan en büyük iyiliği edersin.» dedi.
Hazreti isâ (A.S.) hep susuyordu.
Kabile başkanı bu sözlere şu karşılığı verip bilhassa Hazreti Meryem'i şaşırttı :
«Belki de en büyük kötülüğü.»
«Neden ama?..»
Kabile başkanı içlendi :
Köpüre taşa akan suyu gösteriyorum da Sen hâlâ yoluna devam ediyorsun. Akıntıya kapılman çok yaklaştı.
Şurada sopa dururken
Külü elinle eşelemekte inadın niçindirf
Altında gizlenen ateş dost mudur?.

Bindiğin merkepten in artık,
Üzerinde yalpaladığının farkında değilsin.
Semerin kolanını kopardılar, düşeceksin.

Hazreti isâ (A.S.) dayanamadı, annesinden rica etti :
«Ey annem, kalk gidelim.. Başkanın dili altında çok şeyler var.»
«Neden açıklamıyor?.»
«Elbet açıklar, hele buradan ayrılalım.»
Hazreti Meryem nihayet razı oldu. Odadan çıktı giyindi. Hazreti İsâ (A.S.) da hazırlandı. Avluya geçtiler.
O zaman kabile başkanı asasını unuttuğunu söyleyip tekrar odaya girdi, az sonra da döndü. Artık üçü bir arada-sokaktaydılar. Kabile başkanı hızlı yürüyordu. Hazreti Meryem ikaz etti :
«Beni yoracaksın. Hem niçin evine kısa yoldan gitmi-miyoruz?..»
«Devam edelim. Hepsini öğreneceksin.»
Yollan uzadığından yarım saat sonra eve vardılar. Ölüp dirilen kızla annesi, onları kapıdan karşıladılar. Oturtacaıc yer bulamadılar. Biraz dinlenildikten sonra kabile başkan» anlattı :
«Bana akşama doğru bir sihirbaz geldi.» dedi. «Arkadaşları, büyücüler, hekimler aralarında korkunç bir karar almışlar.»
Hazreti Meryem ürktü ve sordu :
«Nedir o?.»
«Siz uykudayken evinizi yakacaklarmış.»
«Neden?.»
«isâ her derde derman olmakla onları ekmeklerinden etmiş. Valiye çıkmışlar o da hepsini terslemiş. Selâmeti seni ve oğlunu öldürmekte bulmuşlar. Bu gece evinizi yakacaklar.»

«O sihirbaz mı söyledi?.»
«Evet. Bunlar böyledir. Karar verirler ama, içlerinden akıllı olanlar başka tarafa giderler. O sihirbaz da bir kese altına sırrı bana açıkladı.»
Hazreti Meryem öğrenmek istedi : .
«Niçin polislere haber vermedin?.»
«Şimdilik şehirde huzursuzluk çıkarmak istemedim. Hem de kimseyi inandıramazdım.»
«Anladım. Bizi evde uyur görmeyince yakmaktan *vaz* geçerler.»
«Hayır, yakacaklar.»
«Olamaz.»
«Asamı kasten odada bıraktım, ikinci gidişimde, yatakları sanki içlerinde yatan var hale koydum.»
«Evsiz kalacağımızı düşünmeliydin.»
«Evlerimden boş olanlar var.»
«Bizimki yıkılmakla ne fayda sağlanacak?.»
«Bu adamlar hem bana, hem halka çok ettiler. Şehrin nefretini kazanmalılar.»
Kabile başkanı yine ilhamlandı :
Uçurumlardaki yolda ilerlerken, Ayağımı köstekleyen ne varsa Sağa sola savurmaya çalışmalıyım.
Bunu yapmazsam kötü ruhlular
Beni iterler aynı uçurumlara.
Sonumun ne olacağını anlatmaya değmez.
Kabile başkanı, ansızın Hazreti isâ (A.S.) a döndü. Bir zaman baktıktan sonra fikrini söyledi : «Ey isâ, dedikleri gibi sen sihirbaz değilsin.» Hazreti isâ (A.S.) cevap vermedi. Başkan devam etti.

«Dirilen eski bir peygamber yahut Yahya da olamazsın.»
«.....»
«Hele (haşa) Allah hiç değilsin.» «.....»
«O halde nesin?.»
«Biraz sabırlı ol, öğreneceksin.»
«Ne zaman?»
«Sebt (Cumartesi) günü.»
«Nerede?.»
«Sinagogda.»
«Hahambaşı izin verdi mi?..»
«Daha kimse bilmiyor. Sırdır.»
«Bütün kabilemle geleceğim.»
«İsterdim ki öğrendiğin zaman inanasın.»
«Bunda şüphen olmasın ey isâ.»
Sohbetleri biraz daha devam etti. Yattılar.
Sabahleyin, Hazreti İsâ (A.S.) Havarilerine haber yolladı. Geldiler. Suzanna, Yuhanna, Mecdelii Meryem de hazırdılar. Ev halkıyla beraber merkeplere binildi. Fakat kabile başkanı ortada yoktu. Nihayet geldi ve hareket edildi.
Hazreti Meryem ona sormadan edemedi :
«Sanırım eve gittin.»
«Evet.»
«Ne olmuş?..»
«Yakmışlar.»
Kabile başkanı bu cevabı verdikten sonra merkebinin başını ana pazar yoluna çevirdi.
Hazreti Meryem buna hiçbir mâna veremedi.
Fakat pazar yerinde bir büyücünün bağırışlarını duyunca herşeyi anladı. Büyücü şöyle diyordu :
«Sihirbaz İsâ annesiyle beraber evinde yandı. Başından büyük işlere kalktığı için cinleri tarafından cezalandırılmış olacak. Gidin, görün ve ibret alın.» O kadar.

Adam tekrar bağıracaktı ki, geçen kafile içinde Haz-irli Meryem ile Hazreti Isâ (A.S.)j gördü. Zor kaçtı orta-hM.ın. Aynı günün ikindisinde kafile Kana'dakî düğün evindeydi. Yeniliyor, içiliyor, tatlı vakitler geçiriliyordu. Düğün akşamlayın büsbütün neşelendi. Böylece vakit bir hayli ilerledi. O sırada sık sık sesler duyulmaya başlandı :
«Hani istediğim şerbet?..»
Ev halkı bir ceyap veremiyor, bahane söyleyemiyorlar, ı,adece içeriye çekilip aralarında konuşuyorlardı :
«Ne yapacağız?.. Şerbet bitti. Bu kadar içileceğini hiç tdhmin etmemiştik.»
Ev halkına Yuhanna da yardım ediyordu. ,
Bir ara Hazreti Meryem'in yanına uğrayınca haber verdi : ;,
«Düğün sahipleri pek üzgünler.»
«Niçin?..»
«Her taraftan şerbet isteniyor, fakat bitmiş.»
Bunu Hazreti isâ (A.S.) da işitti. Üzüldü.. Düğünün bu kadar hazırlıklara rağmen tadının bozulması doğru değildi. Yerinden kalktı ve mutfağa gitti. Mecdelli Meryem ile Yuhanna da oradaydılar. Onlara boşalan şerbet küplerine su doldurmalarını söyledi. Bunu yaptılar.
Hazreti isâ (A.S.) hemen dolan küplerin üzerlerini sıvazladı. Sonra hizmetkârlara emir verdi :
«Haydi tasları doldurun ve misafirlere götürün. Diledikleri kadar içsinler.»
Hizmetkârlar şaşırmışlardı. Hazreti !sâ (A.S.) bir tas doldurup onlara içirdi ve sordu :
«Hâlâ şüphe mi ediyorsunuz?..»
Hizmetkârlar sevinmişlerdi. «Hayır.» diyerek işe giriştiler. Böylelikle misafirler ağırlandı. Düğünün sonu tatlıya bağlandı. Fakat ev sahibine takılanlar vardı :

«Bize önce kötü şerbeti içirdin, iyisini sonraya sakladın.»
Gece orada kalındı.
Ertesi sabah Kabile başkanının beraberinde gelen kafile tekrar Nâsıra'ya hareket etti.
ikindiye doğru şehre girdiler.
Hazreti İsâ (A.S.) şunları işitti :
«İşte Kana'daki düğünde suyu şerbet yapan İsâ geliyor.»
Kabile başkanı, Hazreti İsâ ile annesi Meryem'i boş evlerinden birisine götürdü ve kendilerinin olduğunu söyledi.
Hazreti İsâ (A.S.) Havarileriyle yalnız kalınca onlara hatırlattı : ■
«Yarın Sebt günüdür.»
«Biliyoruz. Emrin nedir?.»
«Sabahtan itibaren şehre dağılın ve benim Sinagogda vaaz edeceğimi halka ilân edin, sonra oraya gelin, ben içerde ne söylersem dışarda kalacak halka aynen, tekrarlayın.».

(V)
PETEKTEKİ ARİ GİBİ

Havariler o geceyi heyecan içinde geçirdiler.
Sabahla birlikte Nâsıra'nın en ücra sokaklarına kadar n/anıp haber verdiler :
«Ey Nâsıralılar.. İsâ, az sonra Sinagogda vaaz edecektir. Bu fırsatı kaçırmayın.»
Duyanlar, yer kapmak için hemen Sinagog'a koşuyorlardı.
(Sinagog, havralar topluluğudur. Baş Haham idare
rdcr.)
Hazreti İsâ (A.S.) da kalkmış annesiyle birlikte Sinagoga doğru gidiyordu. Pek sakindi. Kendisinden emin bir hali vardı.
Annesi Hazreti Meryem sokaklarını boş olduğunu gördükçe, nihayet fikrini söyledi :
«Ey İsâ sanırım Havariler görevlerini ifM yaptılar. Kabn ■ başkanı da sözünde durdu. Nasıra halkı erkenden Sina» goga koşmuş.»
«Sevgili Allahımın emriydi bu.»
«Elbette.»
Yolları üzerindeki avlulardan birisinde süt sağmaktı olan köle kadınlardan birisi pek neşeliydi. Niçin o da vaaa. i^in gitmemişti?. Duymamış olamazdı. Bunun tek sebeb), kulenin Israiloğulları'ndan olmamasıydı.

Bozulan Tevrat'a göre israiloğulları ancak kendilerinden olmayanlardan köle edinmek mecburiyetindeydiler.
işte bu da onların üstün ırk siyasetlerinin Tevrat'a geçirmeye cesaret ettikleri bir örneğiydi.
Hazreti Allah (C.C.) nasıl olurdu da böyle bir emir verir, insanlar arasında dereceler tayin ederdi? İşte bozulan Tevrattaki acı bir numunesi :
Ve senin malın olacak köleye ve cariyeye gelince etrafınızda olan milletlerden, onlardan, köle ve cariye alacaksınız. Ve aranızda oturan gariplerin de çocuklarından, onlardan ve diyarınızda doğmuş olup yanınızda bulunan aşiretlerinden satın alacaksınız. Ve sizin malınız olacaktır. Ve kendinizden sonra miras, mülk olarak çocuklarınıza bırakacaksınız. Daima kölelerinizi onlardan alacaksınız. Fakat kardeşlerinize, îsrail-oğullarına, birbirinize sertlikle efendilik etmeyeceksiniz. (Tevrat, Levililer ; 25/^-İfi)
İşte Tevrat'a soktukları bunlardı.
Kendileri her şeyden azadeydiler.. Birbirlerine hiçbir şey yapmayacaklardı. Fakat kölelere ve onların zürriyetlerinc her şey yapılabilecekti.
Hahamlar, fetvacılar, yazıcılar, böyle bir emre göre hüküm veriyorlardı. Elbette süt sağan cariye gidemezdi vaaz dinlemeye. Sütünü sağdığı kuyun bile ondan ileri bir hayattaydı. Buna rağmen acaba niçin cariye neşeliydi?. Bunu dolaylı yollardan ilhamında açıkladı ;
Arılar çiçeklerden nimet toplayacaklarına Gördükleri her canlıya iğnelerini batırdüar. Kovanlardaki peteklere bir şey bırakmadılar. Boş gidip boş döndüler.

Nihayet bir arı gördüm görilümce,
Taşıdığı nimet ağzından taşmış.
Peteğe doğru uçuyor yorulmadan.
Tek korkum onun peteğe sokulmamasıdır.
Arı peteğe girebilse, emanetini bvraksa, Bu yeni baldan tadüsa biraz, Biliyorum ki kurtuluş başlayacak Ve sürüp gidecektir.

Hazreti isâ (A.S.) ile Hazreti Meryem'in gözleri yaşla duldular. Durup bu cariye ile konuşmak arzusundaydıiar ını.ı, vazifeleri önemliydi. Geç kalamazlardı.

Sinagog'un meydanına vardıkları zaman orasını hınca hınç dolu buldular. Hemen sesler yükseldi ;

«Geliyor.. İsâ ve annesi Meryem geliyor.»

Zorlukla Sinagog'un kapısına varabildiler.

Orada kapıyı hahambaşı ile yazıcılar tutmuşlardı.

Hazreti isâ (A.S.) kısa konuştu :

«Kapıyı aç.»

«Niçin?.»

«Halka vaaz edeceğim.»

«Sen vaaz için kendini yazdırmadın.»

«Gerekli miydi bu?.»

«Görüyorsun ki halk çok.»

«Onlar beni dinlemeye geldiler.»

«içeriye sığamazlar.»

«Sığıldığı kadarını al.»

«Salon harap olur.»

Bu tartışmayı dinleyenler bağırdılar :

«Aç kapıyı, İsa'yı dinlemek istiyoruz. Yoksa kıracağız.»

Hazreti. isâ (A.S.) onlara susmalarını işaret etti ve kapı yanındaki binek taşına çıktı. Gür sesiyle konuştu :

«Ey kardeşlerim, pek kalabalıksınız. Vaazın içerde verilmesi de gerekmez. Buradan sizlerle konuşacağım.»
Halk arasına dağılmış Havariler de yükseklere çıkmışlardı.
Bu sözleri tekrarladılar. Halk sustu. Hazreti İsâ (A.S.) diledi :
«Oturun.»
Bu da yapıldı.
Hazreti isâ (A.S.) sordu :
«Beni tanıyor musunuz?. İşitmeyeniniz var mı?.»
Cevap verdiler:
«Tanıyoruz.»
«Fakat 'ben üzgünüm. Çünkü gösterdiğim mucizeler dolayısıyla çok iddialarda bulundunuz. Sihirbazlık, büyücülük, cinler Ordusu sahibi olmak bunların başında geliyor. Ayrıca dirilen bir peygamber olduğumu söyleyenleriniz çıktı. Hattâ şehid edilen Hazreti Yahya (A.S.) sanıldım. Daha beteri de beni (hâşâ), bir ölen kızı dirilttiğim için Allah kabul ettiniz. Halbuki ben sizler gibi bir kulum. Annem Meryem işte yanıltıdadır. Kitabı, Tevrat'ı, içinden çıkılmaz bil hale getirdiniz. Hazreti Allah (C.C.) anneme ruh üfü« rerek bana hayat verdi, inanmadınız. Halbuki benim halim Hazreti Adem'in hali gibidir. Onun yaradılış şekline inandınız da benimkine neden inanmadınız?.»
Muhakkak ki İsa'nın hali de (yani babasız dünyaya gelişi de) Allah indinde, Âdem'in hali gibidir. (A<jah) onu (Âdem'i) topraktan yarattı. Sonra ona «ol» dedi, o da (can gelip) oluverdi.
(Âl-i lmrân : **59)**
Hazreti isâ (A.S.) devam etti :
«Ben tekrarlıyorum, bir kulum ve bunu açıklamaktan çekinmem.»

O, bizim kendisine nimet verdiğimiz, İsrailoğul-iarı'na (ibret verici) bir misâl yaptığımız bir kuldan başkası değildi. (Zuhruf : 59)
Ne mesih, ne en yakın melekler Allahın kulu olmaktan asla çekinmez. Kim ona kulluktan çekinir ve kibirlenmek isterse (düşünsün ki Allah) onların hepsini huzurunda toplayacaktır.
(Nisa' : **172)**
Hazreti isâ (A.S.), sordu :
Doğduğum sırada olanları içinizde hatırlayanlar çoktur. Çünkü henüz otuziki yaşında bile değilim.»
Cevabını aldı :
«Biliyoruz.»
«Ama ben yine hatırlatayım: Annem Meryem'e Hazreti Allah bu şehrin hemen doğusundaki kırda ruh üfürünce ve ben can kazanınca, Anneme çok iftiralar edildi. Bunu yapanların kasıtları vardı. Menfaatleri gidiyordu ellerinden.. Fakat ben doğdum. Beşikte iken bile konuştum.»
Melekler: «Ey Meryem, Allah, kendinden bir kelimeyi sana müjdeliyor. Adı İsâ, (lâkabı) Mesîh, (sıfatı) Meryem Oğludur. Dünyada da, Âhirette de şanı yücedir. (Allaha) çok yakınlardandır da.» «Beşiğinde de, yetişkinliğinde de insanlara söz söyleyecektir. (O), salihlerdendir.» dediği zaman da (sen yanlarında değildin).
(Âl-i Irnrân : 45, 46)
Hazreti isâ (A.S.) yine socdıt; ' **«Bunlar** olmadı **mı?..» Bağırdılar** : **«Oldu.»**
Bu esnada başhahamın işareti **üzerine** bir **yazıcı konuştu : '**

«Ey Israjloğuilan, bu adam vaktinizi boşuna harcıyor. Hep kendincten bahsediyor. Vaazın esası bunlar değildir.■
O zaman karşılıklı atışmalar başladı. Hazret! İsâ (A.S.) susup sabırla bekledi.
* **
Halk galip gelmişti yapılan tartışmada. Yazıcı susturulmuştu. Dilediler :
«Ey İsâ arzuna göre konuş.. Gece de olsa seni dinleyeceğiz.»
O zaman Hazreti isâ (A.S.) tekrar anlattı :
«Allah beni kendiliğimden yazı yazmakla şereflendirdi. Dilediğimi okuyor ve yazıyorum.»
«Ayrıca nazil oluş safiyetiyle Tevrat'ı ezberletti ve elime İncil'i verdi.»
İlerde Kur'an-ı Kerîm'de bu şu âyetle açıklanacaktı :
«(Allah) ona yazmayı, hikmeti, Tevrat'ı, İncil'i öğretecek.» (Âl-i Imrân : 48)
Öğrenmek istedi Hazreti isâ (A.S.) :
«Benimle konuşanlarınız çok oldu. Okuyup yazmıyor muyum?. Tevrat'ı ezberden bilmiyor muyum?. Hikmet sahibi değil miyim?. Eğer hikmet sahibi olmasam bir seneye yakın zamandan beri sizlere mucizeler göstermezdim. Sihir sandığınız mucizeleri. Allanın izniyle oldu bu. Çünkü Hazreti Allah (C.C.) ne kadar sapıklık içinde olduğunuzu biliyor. Beni, adı (İncil) olan yeni bir kitapla peygamber yaptı. Gerek Filistindekiler, gerekse dışardakiler, iddia edebilirler mi ki, birbirini tutan Tevrat vardır ve fetvalar doğru veriliyor? İlk İlâhi gazaba uğradığınız zaman kırılıp parçalanan Hazreti Musa (A.S.) a verilen Tevrat levhaları, borada olsaydı, size okurdum ve anlardınız gerçeği'. Buna rağmen şunu soruyorum sizlere?. Allah nasıl olur da yalnız bizim

olur?. Irkımızı mümtaz kılar diğer insanlara karşı?. Demek diğer insanları ya hayvanla bir tutuyorsunuz yahut onlara çok tanrılı dinleri yakıştırıyorsunuz. İşte bozduğunuz Tevrat'tan okuyorum bunu, nazil olandan değil.»
Hazreti İsâ (A.S.) ezberden okudu :
Allahm, mülk olarak almak için gitmekte oldu-ğun diyara seni götürecek ve senin önünden, çok milletleri, Hittiler'i ve G-irgaşüer'i ve Amorileri ve Kenanlilar't ve Perizzüer'i ve Hiviler'i ve Ye-busiler'i, senden daha büyük, kuvvetli yedi milleti kovacaktır. Allahm, senin önünde onları ele verecek ve sen onları vuracağın zaman, onları tamamen yok edeceksin. Ve onlara acımayacaksın.
(Tevrat, Tesniye : 7/1, 2)
Çünkü sen AUahın rabbe mukaddes bir kavmsin. Allahm yeryüzünde olan bütün kavmlere üstün çıkmak üzere seni seçti.
(Tevrat, Tesniye : 7/6)
Çünkü sen AUahın katında mukaddes bir kavmsin ve Rab, yer üzerinde olan bütün kavm-lerden üstün olarak, kendisine has bir kavm olmak üzere seni seçti. (Tevrat, Tesniye : lfy/2)
Hazreti İsâ (A.S.) başka konuya geçti :
«Sapıklığımız böyle başladı.. Üstün ırk, Allah'a sahip çıkmak, diğer insanları horlamak.. Dahası var: Hazreti Allah (C.C.) bize yalnız Filistin'i vaad etmişti. Fakat biz başkalarına göz diktik ve aldık. Bunu Allah, bize ayrı muamele ettiğinden yapmadı. O milletlerin sapıklığından dolayı kendilerini cezalandırdı. Lâkin anlamadık. Nitekim biz de gazaba uğradık. Şimdi bir devlet bile değiliz. Lâkin Nil'den Fırat'a kadar malımız olduğunu iddia ediyoruz.. Bunu da Tevrat'a

geçirdik. By inatta, kalın enselikte, devam edersek, gelecek nesiller çok çekeceklerdir. Dinleyin bunu da.» Okudu Hazreti İsa (A.S.) •

O gün de Rab dedi: Mısır Irmağı'ndan Büyük Irmağ'a, Fırat İrmağına kadar bu diyarı. senin zürriyetine verdim.

(Tevrat, Tekvin : Î8-2İ)

Hazreti lsâ (A.S.) «daha çok şeyler var.» dedi. «Saymakla bitip tükenmez. Biz İsrailoğulları doğuştan böyle ırk üstünlüğüyle, toprak mirasıyla, diğer insanları çeşitli yollarla zehirlemekle büyütülürsek, yeryüzünde huzur olur mu?. Bunu Allah ister mi? Sabreder mi?. Tevrâl'a, utanmadan geçirdiğiniz şu faizcilik ne demektir?. O, para ile dünyaya hükmetmeye kalkışmaktan başka şey değildir.»

Bunu da dile getirdi :

Çünkü ATlahın Rab sana vaad etmiş olduğu gi seni mübarek kılacaktır. "Ve çok milletlere ödü vereceksin. Fakat sen ödünç almayacaksın. Ço milletlere saltanat edeceksin, fakat onlar etm yecek. (Tevrat, Tesniye : 15/6

Para faizi olsun, zahire faizi olsun, yahut ödü' verilen her şeyin faizi olsun, faizle kardeşi ödünç vermeyeceksin. Faizle yabancıya ödün verebilirsin. Fakat kardeşine faizle ödünç meyeceksin... (Tesniye : 23/19-20

Hazreti lsâ (A.S.) öğrenmek istedi :

«Biz kimiz, yabancı kim?. Hepsi Allanın kulu değil mi Bu ayrılık niçin?. Mademki faizsiz verebileceksin, yabancı da yardım et! Hele kölelik, ne utandırıcı şeydir bu bölme.

Bazreti İsa (A.S.) bunu da uzun uzun açıkladı. Nihayet esasa girdi :
«Ey İsrailoğulları.» dedi. «Hazreti Allah (C.C.) bizlere son bir mühlet daha tanıdı. İki büyük suç işledik, birincisinin cezasını çektik. Şimdi ikinci suç ve fesadın sonundaytz. Sahnede Hazreti Zekeriyya ile Hazreti Yahya (A.S.) nın şeha-detiyle sonuçlanan iki perdesini oynadık. Son perde kaldı. Eğer suç ve fesatta devam edersek, Allanın gazabı derhal gerçekleşecektir. Ben bunu tebliğe memur bir peygamberim. Diğer peygamberlerle hiçbir farkım yoktur. Tevrat'ı sıkı tutmadığınız için, Allah onu, incil ile ameli emrederek kaldırdı. İncil benim yalnız size değil, bütün insanlara getirdiğim kitaptır. Size onu yazdıracağım, ezberleteceğim. Böylece emir ve yasaklarıyla ame! edeceksiniz. Elbette Tevrat'ı da ilk nazil oluş safiyetiyle tastık edicilerdenim.» (Burada kastedilen bozulmamış incil'dir.) Hazreti İsâ (A.S.) bu arada mucizeleri de yine birer birer hatırlattı.
Hazreti Allah (C.C.) bunları ilerde Kur'an-ı Kerîm'de şöyle açıklayacaktı :
.....**Ve Peygamberlere Rablerinden verilenlere de (inandık). Onlardan hiçbiri arasında (peygamber olmalart babamından) fark gözetmeyiz. Biz ona (Allaha) feslim olmuşlarız.»**
(Âl-i Imrân : 84) «Onu İsrailoğulları'na peygamber gönderecek», (Onlara diyecek ki) : «Hakikat ben size Rabbiniz-den bir âyet ("mucize) getirdim. Hakikat ben size çamurdan kuş biçimi gibi bir şey yapar, ona üfü-rürüm de Allahın izniyle derhal (canlı) bir kuş olur. (Yine) Allahın izniyle anadan doğma körü ve abraşı İyi eder, ölüleri diriltirim. Evlerinizde ne yiyor, ne biriktiriyorsanız size haber veririm.

Elbette bunlarda sizin için, eğer iman edicilerse-niz, kafi bir (er) ibret vardır.»
(Âl-i Imrân : 49)
«Önümüzdeki Tevrat'ı tastik edici olarak ve aleyhinize haram edilen bazı şeyleri faidenize helâl kılmaklığım için (geldim). Size Rabbinizden *(*peygamberliğimi isbat eder) âyet (alâmet, mucize) getirdim. Artık Allahtan korkun, „ bana da itaat edin.» «Şüphe yok ki Allah benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz. Öyleyse ona kulluk edin. (İşte) doğru yol budur.» (Âl-i Imrân: 50,51)
Hazreti isâ (A.S.) haber verdi :
«Şimdi size İncil'i tebliğ edeceğim.» dedi ve okumaya, açıklamaya, başladı. '
Bu tebliği öğleye kadar sürmüştü. Halk bazan homur-danıyordu, bazan neşeleniyordu.
Lâkin Hazreti İsâ (A.S.) onların içlerindeki sapıklığın katılığının erimediğini hissetti, incil'i tebliğ etmesi bitince sordu :
«Bana Allah yolunda giderken kimler yardım edeceklerdir?.»
O binleri aşan kalabalıktan te^k bir ses çıkmadı.
Bunu gören Havariler hep birden ortalığı inlete inlete, sarsa sarsa cevap verdiler :
«Biz sana da kitabına da inandık. Yardımcın olacağız.»
Vaktaki İsâ onlardan (İsrar ile taşan) küfrü hissetti. Dedi: «Allaha (doğru giden yolda) bana yardım edecekler kim?.» Havariler: «Biziz Allanın yardımcıları. Allaha inandık. Sen de (ey İsâ) Şahit ol ki biz muhakkak müslümanlarız» dedi (ler). «Ey Rabbîmiz, senin indirdiğin (O kitaba)

inandık. O peygambere de tabi olduk. Artık bizi (birliğini ve peygamberlerini tanıyan) şahitlerle beraber yaz.» (Âl-i Imrân : 52, 53)

Havarilerin bu inanma sözlerinden sonra, halk şaşırdı, ne yapacaklarını bilemediler. Derhal .meydanı terk ettiler. Kısa bir zaman sonra, orada Havarilerle, bilinen kadınlar kalmışlardı. Hattâ daha iki gün önce ölü kızını diriltiği kabile başkanı bile ortalarda yoktu.

Hazreti İsâ (A.S.) asla üzgün değildi. Çünkü saatlerce konuşmuş yeni kitabı tebliğ etmişti. Annesi artık gidilmesini istiyordu. O esnada kabile başkanının kâhyası geldi ve haber verdi:

«Ey İsa, başkanımız müteesir. Halk sana kızgın olduğundan verdiği evde barınmanı tehlikeli görüyor.»

Hazreti İsâ (A.S.) gülümseyerek: «Olur.» demekle yetindi.

Mecdelli Meryem derhal çareyi söyledi :

«Bende ev çok.. Gelin beğeniri.»

* **

JHazreti İsâ (A.S.), peygamberliğini Yahudiler'in baş-hahamlığı olan sinagogta ilân etmesi, incil'i tebliğ ile açıklamasının verdiği şaşkınlık, birkaç gün kadar halk üzerinde sürdü. Bu şaşkınlığın verdiği durgunluk devam etti. Belliydi, halkın her tabakası elinde olmayarak için için bir muhasebe yapmaktaydı. Kâr ve zararını karşılaştırıyordu.

Gerçekte İncil, Hazreti isâ (A.S.) in da açıkladığı gibi bazı kolaylıklar getirmiş, haram sayılanları helâl yapmıştı. Fakat Yahudiler'in bir türlü hazmedemedikleri ve üzerinde birleştikleri, yüzyıllardan beri sürüp gelen esaslar vardı. Bunların yıkılmasına kısa görüşleri ve inatları asla razı olmuyordu. Havsalalarına bile sığdıramıyorlardı onları.

Ne kadar tahrif edildiği iddia edilse bile, Tevrat'ları yazıyordu.
Allah, nasıl bundan döner yeni bir kitap buyururdu? Hele bütün insanlara tek kitap ve tek peygamber!. Olamazdı bu.

1. Allah yalnız kendilerinindi.
2. Irkları üstündü.
3. Tekrar Nil'den Fırat'a kadarki bağışlanan topraklarda hükümran olacaklardı.
.£. Kendilerinden gayrısıyla evlenmeyip kanlarını bozmayacaklardı.
5. Para baş ve en tesirli silâhlarıydı.. Onunla yer-.yüzünde hükümlerini sürdüreceklerdi.
6. Köle, cariye olamazdı onlardan.

Kısacası, insanüstü yaratık oldukları vehimlerini atamıyorlardı üzerlerinden. Halbuki şu anda ne haldeydiler?. Başını elleri arasına alıp düşünen yoktu.

1. Değil Nil'den Fırat'a kadar, Filistin bile kendilerinin değildi.
2. *İşgal* altındaydılar ve topluca vergi ödeyen kö-lelerdiler.
3. Kendilerinden başkalarıyla evlenmiyorlardı ama, kadın olsun, erkek olsun zinanın her çeşidini yapmaktaydılar. Çocuklar da peydahlanıyordu.

If. Bir zaman için parayla, faizle, hükümlerini, itibarlarını, sözde sürdürüyorlar, lâkin kısa zamanda ellerinde ne varsa zorla alınıyor, kendileri de sürülüyorlardı gelen ordular tarafından.
Geriye ancak, Allahın kendilerine tahsisi, kitapları ve mümtaz oluş hayalleri kalıyordu avunmak için. Onlarınki diğer insanlara hor bakmaktan da ileriydi.

Bitmez tükenmez bir kin anadan oğula aktarılıp duruyordu.
İnsanlık perişan oldukça engin bir zevk alıyorlardı.
İsrailoğulları'nın şaşkınlık günleri çabuk geçti.
Bağbozumu mevsiminin tadını çıkarmaya koyuldular yine.
Bir taraftan da faiz verdikleri kimselere yeni oyunlara giriştiler. Gelen vergi memurlarını aldatmak yolunda her hileye baş vurdular. Fakat Hazreti İsâ (A.S.) in peygamberliğini ilân ile yeni kitap getirdiği her taraftan duyuldu.
Dış ülkelerden gelen kervan yolcuları ve tüccarlar soruyorlardı, karşılığında da uydurulan cevapları alıyorlardı.
«Yalnız size değil hepimize bir peygamber zuhur etmiş ve kitap getirmiş. Artık yakamızı ellerinizden kurtaracağız.»
«Yok öyle bir şey.. Hepsi bir gencin hastalıktan ileri gelen kuruntusu.»
«Fakat mucizeleri?..»
«Gözboyacılıktır o.»
«Ne derseniz deyin, akıllanacağa benziyorsunuz.»
Ne garip ve ne acıydı ki, bir israiloğlu olan Hazreti isâ (A.S.) a, kendi halkı inanmıyordu da, dışardan işitenler yakınlık duyuyorlardı. Bu ve benzeri konuşmalar artık halkı rahatsız etmeye başlamıştı. Bilhassa menfaatleri sarsılanlar başta gelmekteydiler.
Ertesi Sept günü (Cumartesi) havra ve sinagog'a gelenler azdılar. Tevrat siparişi düşmüştü. Sihirbazlara, kâhinlere, büyücülere uğrayanlar yok gibiydiler.
Yabancılardan faizle para isteyenler ne olacak bu işin sonu diye bekleşiyorlardı. Çünkü belki artık kendilerine de faizsiz para verilirdi.
Köle ve cariyelerin bükük boyunları doğrulmuştu. Bü-

yük ümitlere kapılmıştılar. Kucaklarında salladıkları çocukları artık hür olacaklardı. Esasen hep düşünürlerdi : Allahın hür olarak can verdiği bir bebek, ne gibi suç işlemişti ki doğar doğmaz esir oluyor, hürriyeti elinden alınıyordu?
Bilhassa kargaşalığı Roma.li din simsarları körüklüyor-lardı.
«En doğrusu bizim dinimize dönün, kendinize beğendiğiniz bir ilâh seçin, ona tapın.» diyorlardı. Tıpkı bir zamanlar altın buzağıya taptıkları gibi.
Hele hekim geçinenler perişandılar.
Çünkü israiloğulları öylesine yüzsüzdüler ki, Hz. isa'ya ve kitabına inanmadıkları halde, hastalarını yine oha getiriyorlardı.
Hazreti îsâ (A.S.) da hiçbirisini çevirmiyor, derdine derman oluyordu Hazreti Allah (C.C.) emriyle.
Yine bir gün, başhaham kıra açılmış, ağaç altında ten-bel tenbel vakit öldürürken, az ilerisinde koyunlarını otlatan bir çobanın sözlerini işitti :
Başımızdaki çobanlar Benim kadar bile olamadılar. Bereket yataklarına İnsanları değil, Adamlarını sürdüler. Ellerine ne geçerse Yoldular, yağmaladılar.
Ben öyle mi yapıyorum?. Emanete hıyanetim görüldü mü? Sürümdekilerde fark gözetmeden Hepsini yeşilden yeşile getiriyorum. Benim koruyucu köpeklerim Onların bekçilerinden sadıktırlar.

Fakat ilk adım atıldı,
Gerisi kolaydtr.
Bundan sonra ayrüik yok.
Herkes hem iyiden, hem kötüden
Eşit olarak, emeğinin
Karşılığım alacaktır.

Başhaham, dayanamayıp çobanı çağırdı. Pek kızgındı. Terslercesine sordu : «Sana bunları kim öğretti?..» «Kendim ilhamlandım.» «Ne zamandan beri böyle düşünüyorsun?.» «İsa'nın gözlerimdeki perdeyi kaldırdığından beri.» «Peki niçin ona iman etmedin?.» «Onun da zamanı gelecek. Şimdilik halkta bir çekinme var.»

«Bunlar senin kuruntun.»

«Göreceğiz.»

«Evet, göreceğiz.»

* **

Hahambaşı artık orada duramadı.

Kalktı şehre girdi. Çoban ona iyice tesir etmişti. Vakit kaybetmeden bir çare bulmalıydı. Çabuk buldu bunu. Vali Herod'a gidecekti. Düşündüğünden dönmedi.. Vali Herod -un huzuruna çıkınca, orada başkalarını da buldu.

Bunlar bir kere daha Valiyi ziyaret eden> Hazreti Isâ (A.S.) dan yakınan sihirbaz, büyücü, hekim, kâhin gürû-huydular.

Vali Herod, Hahambaşını görünce, ona itibar edip yer gösterdi. Diğerlerini: «Bir çare bulacağım.» diyerek başından savdı. Sonra sordu -.

«Senin işin nedir ey kardeşim?.»

«Şahsımla ilgili değil.»

«Kiminle ilgili?..»
«Dinimizle.»
«Sen de mi İsa'dan çekiniyorsun?. Boş ver.»
Hahambaşı, Vali Herod'a çobandan işittiklerini anlattı.
Başka yalanlar *da* uydurdu. Şöyle bağladı sözlerini :
«Eğer vaktinde tedbir almazsak, büyük bir patlamayla
karşı karşıya kalacağız. Ne sende kırallık, ne bende haham-
başılık kalacak.»
«Bunu az önce gidenler de söylediler. Çare nedir?.»
«İsa'yı öldürmektir.»
Vali Herod titredi. Gözlerinin önüne Hazreti Yahya (A.S.) in tepsi içindeki kesik başı geldi. Açık gözleri ona sanki şunu ihtar ediyorlardı :
«Sakın İsa'ya dokunma!»
Vali Herod konuşamıyordu. Hahambaşı ikaz etti :
«Susuyorsun ey kıralım.»
«Haklısın.»
«Fikrimi beğenmedin mi yoksa?..»
Vali Herod inkâra saptı: «Beğendim.» dedi. «Ne var İsa'nın bir bahaneyle öldürülmesi bu meseleyi halletmez.
« Neden?..»
«Çünkü kadınlar hariç, ona iman eden oniki kişi var Getirdiği kitabı ezbere biliyorlar.. İşlerine devam edecekler.
«O halde ne yapalım?.»
Vali Herod ansızın güldü ve bağırdı :
«Buldum.»
«Nedir?..»
«İsâ ile Havarilerini buradan uzaklaştıracağım. Şehre girmelerini önleyeceğim.»
«Galila ülkesi pek büyük, başka kasabalar var.»
«Onlara da emir vereceğim.» «Samiriyye'ye yerleşirse çok fena olur.»

«Samiriyyeliler kitabımızdan uzaktırlar., isa'yı beklemez linç ederler. İsâ, oraya girmez.»
«Geriye ne kaldı?..»
«Yahuda kaldı.. İsâ Kudüs'e gitmelidir.»
«Çekinir.»
«Filistin dışına çıkmaktan başka çaresi kalmayınca biz de kurtuluruz.»
Vali Herod ile hahambaşı bunları konuşurlarken, *kap*>-• ı yeldi ve haber verdi :
iEy Kıralım, isâ sizinle görüşmek isliyor.»
Habere vali de, hahambaşı da şaşırdılar. Ürktüler.
O anda akıllarından İsâ (A.S.) in cinler ordusu geçti.
Demek her an konuşmaları takip ediliyor ve bildiriliyi >rdu. Vali Herod, zor toparlanıp emir verdi ;
«Gelsin.»
Hazreti İsâ (A.S.) içeriye girdi. Hep o masum, güleç h.ıli üzerindeydi. Fakat Vali Herod, titriyordu. Oturmasını i'uiretle anlattı.
Hazreti İsâ (A.S.) kabul etmeyerek ayakta konuştu :
«Ey Herod, Geçen sept günü halka ilân ettiğim gibi, ll.ı/reti Allah (C.C.) beni peygamberlikle şereflendirdi ve yeni kitabı İncil ile amel etmenize yol göstermemi buyurdu.»
«Bunu işittim.»
«Böylece Nâstra'daki işimi şimdilik tamamladım.. Gideceğim.»
Vali Herod sevindi, öğrenmek istedi :
«Nereye, ne zaman?..»
«Kudüs'e, yarın sabah.» *
«Sen bilirsin.»
«Çünkü Filislin'den başlayarak bütün insanları dine ıldvete memurum. Haberin olsun diye geldim. Belki Yahu-drt valisine bir diyeceğin olur.»

«Ne gibi?..»
«Peygamberler Allah yolundaki çalışmalarında yardımcılara muhtaçtırlar. İstersen bundan şereflenebilirsin. Yahu-da valisine bir mektup yaz.»
Vali He'rod bahane aradı, bulamadı. İşi savsakladı :
«Sen git!... Ben gece yazar senden Önce yola çıkarırım...»
Hazreti İsâ (A.S.), başhahama da aynı teklifi yaptı.. Ce-vab Vali Herod'unki gibi oldu.
Hazreti isâ (A.S.) anlayacağını anlamıştı. Daha fazla kalmadı içerde,, ayrıldı.
O gider gitmez Vali Herod el çırptı sevincinden.
Sebebini anlattı da :
«Bütün isteklerim gerçekleşiyor.»
Hahambaşı ne olduklarını sordu. Vali Herod anlattı :
«Yahuda Valisi Pilatus, Yahya'nın başını kestiğim için bana dargındı.. Yahya'nın kendi bölgesinden olduguhu ileri sürmüştü. Şimdi isâ oraya gidiyor. Vali Pilatus olsun, Mescid Başkanı Kayafa olsun, isa'yı asla yaşatmazlar.»
Hahambaşı da inandı :
« O halde artık mesele bitti.» dedi.

(VI)

GEMİDEKİ DELİKLER

Ertesi gün, sabahla birlikte küçük bir kafile Nâsıra'dan çıkmıştı. Kafilede Hazreti isâ (A.S.), Havariler, annesi, Suzanna, Yuhanna ve Mecdelli Meryem vardı. Hepsi merkep-lerindeydiler. Hem yürüyor, hem Hazreti isâ (A.S.) ı dinliyorlardı. Bir ara Suzanna içini döktü :

«Ey peygamberim, vazifen pek ağır. Yeryüzünü dolaşmana bir ömür boyu yetmez.»

«Hazreti Allah (C.C.) var* Hele Havarilerim çoğalsın-lar, yüzü, bini bulsunlar, incil'i ezberlesinler, elbette yeryüzüne dağılacak ve bana yardımcı olacaklardır.»

«Rahatladım.»

«Daima kendini ferah tut ey Suzanna!»

Bu türlü sohbetlerle yollarına öğleye kadar devam ettiler. Arada sırada yanlarından kervanlar geçiyordu karşılıklı.

Hazreti İsâ (A.S.) ı tanıyanlar, onu birbirlerine gösteriyorlar ve aralarında konuşuyorlardı. Tabiî ne konuştukları belli olmuyor, işitilmiyordu.

Yalnız son bir kervan geçerken, köle sürücülerden birisinin feryat şeklindeki içlenişi, belki kervandakiler tarafından anlaşılamadı ama, Hazreti İsâ (A.S.) in kafilesinde-kileri ağlatacak derecede müteessir etti.

Köle şöyle içindekileri boşaltıyordu :

Kervandayım sanmayın. Çölde de yürümüyorum. Ne tabanlarımı ateşlenen •Kumlar yakıyor,
Ne devemin yularını Zorlayıp takatim kesiliyor.
Bir gemideyim ben,
Hınca hınç dolu bir gemide.
Hava serin, deniz durgun.
Hiç kimse birbirinden
Şikayetçi değil.
Yolculuğun tadı çıkarılmakta.
Bu gemi nerdedir
Diye sormayın.
Sizler de üzerindesiniz.
O, dünyamızdır.
Göklerde keyfince akıp gidiyor.
Son iskelesi uzak mı?.
Kimse bilmiyor, düşünmüyor.
Onu dinleyenler bağırdılar : «Yaşa, devam et! Bize yolumuzu kısaltıyorsun. B rap âleminde yaşatıyorsun.» Köle devam etti :
Fakat niçin ansızın
Gemiyi huzursuzluk kapladı?
Koşuşmalar, bağırmalar nedendir?
İşte ben de gördüm,
Torbalarından kurtulan fareler,
Sanki yiyecek başka
Şey yok gibi,
Geminin teknesini kemiriyorlar.

Delikler açılıyor ve büyüyor.
Parmak, yumruk sokmak kâr etmiyor.
Deliklerden giren sular
Hızla yükselmede.
Gemimiz, dünyamız niçin
Kundaklandı, batırılmak istendi?
Bu güzel yolculuğu
Kıskananlar kimlerdir?
Yok mu kemiricileri toplayacak?
Üzülmeyin, var bizi kurtaracak..
İste göründü, yaklaşıyor.-
Gemimiz, o güzel dünyamız kurtulacak.
Tekrar sadet dolu
Yolculuğumuzu sürdüreceğiz.
Kurtarıcıya yardım, da
Gerekli değil.
Elini değdirdiği her delik
Kapanıp eskisinden sağlam oluyor,
Fareler bile uslandılar.

Gayyur Simon konuşmadan edemedi :
«Kölenin fareye benzettikleri biz İsrailoğullarıyız.» dedi. «Gerçekten yeryüzünü perişan ettik, kendimizi de.»
Diğerleri cevapladılar :
«Doğru ey Simon.»
«Kurtarıcı ise peygamberimiz Hazreti Isâ (A.S.) dır. incil de, Allahın izniyle, en büyük kuvveti.»
*
**
Kafile artık *Beytana* topraklarına girmişti. Uzaktan dağın eteğinde kalabalıklar vardı. Yuhanna fikrini söyledi : «Oradakiler kervanlardır.. Öğle molası verdiler sanırım.» Öfriaz daha yaklaştılar. Hakikaten, karşılıklı gelip giden

birkaç kervan gördüler. Fakat bu kervanlar mola vermemişlerdi. Develer yol üzerinde ayaktaydılar. *Narin* kasabası sağ tarafta seçiliyordu. Kafiledekilerin merakları artmıştı! Yalnız Hazreti isâ (A.S.) sakindi ve hiç konuşmuyordu. Kafile, kervanların yanına varınca durdu. Dağın eteğine oturmuş bir kadınla iki kız ağlamaktaydılar. Onları alıp götürmek isteyenlere direniyorlardı. Suzanna birisine sordu öğrenmek için :
«Ne oluyor burada?..»
Cevabını aldı :
«O iki kız kardeştirler, kadın da anneleri. Narin kasa-basındandırlar. Kadının *hazar* adlı oğlu dört gün önce öldü. Ne anne ne kız kardeşleri Lazar'ın öldüğüne inanmaktalar. Mezara gömdürmediler. Bir tabuta koyup buraya getirdiler. Mağaraya bıraktılar ve *dört* gündür, mağara kapısında bekleyip feryat etmedeler.»
Adam sordu :
«Lazar'ın dirilmesi artık mümkün müdür?. Belki da kokmaya başlamıştır bedeni. Ben olsam anne ile kızları zorla Narin'e götürürdüm. Lazar'ı da mezarlığa gömerdim. Birkaç gün çırpınırlar sonra yatışırlardı. Gelip geçen kervan yolcularını rahatsız etmeye hakları var mı?»
Suzanna yavaşça karşılık verdi :
«Haklısın.»
Fakat hiç ümit edilmeyen bir şey oldu.
Hazreti isâ (A.S.) merkebinden indi ve mağaraya doğru gitti. Anne ile kızlarının başlarını okşadı. Kızlara adlarını sordu, söylediler -.
«Marta ile *Meryem* adlı iki kardeşiz.»
Hazreti İsâ (A.S.) öğrenmek istedi : . « «Siz ölenin artık dirilmeyeceğini bilmiyor musunuz*?. Hele dört gün geçtikten sonra?.»

«Öyledir ama, ilham var bizde. Kardeşimiz Lazar dirilecektir.»
«İlham mı?.»
«Evet.. Evimizi tekrar şenlendirecektir Lazar.»
«Demek öyle.»
«Elbiselerini bile üzerinden çıkarmadık.»
Hazreti isâ (A.S.) izin istedi :
«Mağaraya girebilir miyim?.»
«Sen kimsin, ne yapacaksın?..»
«Ben Meryem oğlu isa'yım.»
Anneleri bunu duyar duymaz, Hazreti İsa'nın eteklerine yapışıp yalvardı :
«Ey isâ, biricik oğlum Lazar'ı dirilt. Seni duydum, gi-dermediğin dert yokmuş.»
Hazreti İsâ (A.S.) kabul etti :
«Peki peki.. Lâkin artık ağlamayı bırakın. Allanın izniyle oğlun Lazar'ı kurtaracağım.»
Bu konuşmaları, oraya biriken en azından yüzden fazla insan dinliyordu. Hazreti İsâ (A.S.) in verdiği söz karşısında kimisi güldü, kimisi şaşırıp sanki dondu.
O zamana kadar Hazreti isâ (A.S.) mağaraya girmişti.
Bekleyiş kısa sürdü. Hazreti İsâ (A.S.), yanında Lazar olduğu halde tekrar mağaranın kapısında göründü. Dipdiri ve sağlamdı Lazar. Annesiyle,, kız kardeşleriyle kucaklaştı. Sonra öğrenmek istedi :
«Ben niçin burdayım ve tabuta kondum?.»
Annesi uzun süren bir uyku halini gidermek için baş vurulduğunu; gerçeği sonra anlatacağını söyledi.
Oradakiler Hazreti İsâ (A.S.) in bu büyük mucizesi önünde, yere çömelmiştiler.
içlerinden herbirisi Hazreti isâ hakkında başka hüküm veriyordu. Hazreti isâ (A.S.) orada hepsine peygamberli-

ğinî açıkladı ve İncil'den bahsetti. Bir saat kadar süren vaazından sonra, ayrılırken diledi :
«İşte size mucizenin en büyüğü.. Artık bana gittiğiniz yerlerde, Allah yolunda yardımcı olun. Az önce bir kölenin söylediği gibi, dünya denilen gemimizi kemiren sapıklıkları yok edelim, bütün insanlık kurtulsun.»
Bunu dinleyenler vaad ettiler. Fakat, diğerleri gibi, kısa bir zaman sonra unutacaklardı. Hazreti isâ (A.S.) hakkında çıkarılan dedikodulara vereceklerdi bunu.
Hazreti İsâ (A.S.), Narin kasabasına yaklaştığında, bütün halkın ona karşıcı çıktığını gördü. Çünkü Lazar ile annesi ve kardeşleri çoktan kasabaya gelmişler ve olanları anlatmışlardı.
Hazreti isâ (A.S.) halkın ısrarı üzerine Narin kasabasında bir gece kaldı. Yirmiden fazla kör, topal, inmeli, saralı, cüzzamlı, abraş, sağır ve dilsizleri iyi etti. O arada Narin havrasında vaazlarda da bulundu.
Narin'den tekrar yola çıkarlarken halk, kafilesini, uzaklara kadar uğurladı. Bilhassa Lazar, annesi ve kardeşleri, onunla birlikte gelmek istediler. Hazreti İsâ (A.S.) evlerine dönmelerini ve sapıklıkla mücadelelerini istedi. Yapacakla^ mıydı bunu?. Hayır.
Onlar da, diğerleri gibi, sihre verecekler, asla imana gelmeyeceklerdi. Lazar, anne ve kız kardeşleri Hazreti İsâ (A.S.) in arzusuna uyup döndüler. İçlerinde en çok hislenen kız kardeşlerden Marta bunu dışarıya vurdu. Kafllede-kiler, işitebildikleri kadarını dinlediler :
İlhamlar yanıltmadı bizi. Olmamış şey oldu. Belki insanlar Bunu unutacaklardır. Çünkü ömürleri kısadır.

Mağara, dağ, hayalar
Ebsdî şahitlerdir.
Ne yazık ki
Orilarm da dilleri yok.
Gelip geçenlere anlatamayacaklar.

Hazreti İsâ (A.S.) ile kafilesindekiler böylece beş gün yürüdüler. Geçtikleri köylerde de Hazreti İsâ dertlilerin yardımına koştu. Nihayet kudüs (Yerşualim) uzaktan göründü. Hazreti Meryem heyecanlandı ve oğlundan diledi :

«Ey İsâ, Kudüs'e yann girelim. Yolumuza devam edelim. Önce Beytüllâhim'e varalım.»

«Niçin ey annem?.»

«Senin doğduğun yeri tekrar görmek istiyorum.»

«Olur ey annem.»

Yürüyüş akşama yakın zamana kadar sürdü. Nihayet Hazreti Meryem'in istediği yere varıldı. Kurumuş hurma kütüğü hâlâ oradaydı. Hazreti Meryem çevresine bakındı, fakat gözleri kapalıydu Söylendi de :

«İşte hurmalar, işte tepeden akan sular.. Oh Allahım, sen ne büyük, tek kudrete sahipsin. Niçin insanlar çevrelerinde tecelli etmediğin yer, varlık olmadığı halde, sapıtırlar?.»

Meryem'in oğlunu da, anasını da (kudretimize) bir âyet (ibret) kıldık. Onları düz (yani oturmaya yarar) ve akar suya malik bir tepede barındırdık. (Mü'minûn : 50)

Hazreti Meryem (A.S.) in arzusu yerine gelince, hep birlikte Beytüllâhim'e girdiler. Burasını Hazreti İsâ (A.S.) çok gezmişti, biliyordu. Onları, anne oğlu, tanıyan halk yine çevrelerine biriktiler. Hazreti isa'ya hastalarını getiren getireneydi. Hazreti isâ (A.S.) hepsine sıhhatlerini verdi.

Geceyi bir handa geçirdiler. Sabahleyin erkenden harekete hazırlandılar. Fakat Hazreti lsâ (A.S.), kurbân kesilen yerleri dolaşmak arzusunda bulundu. Karşılaştığı manzarayla adeta taş kesildi. Bir zamanların, daha iki yıl öncesinin, tertemiz kurban yerleri, pislik içindeydiler ve saçılan koku yaklaşanı rahatsız ediyordu. Kurban kesilme âdetleri bir tarafa atılmıştı.
Madrabazlar, halka sattıkları kurbanları: «Biz keseriz.» diye götürüyorlar, fakat kesmeden yine sürülerine katıyorlardı. Halkın yalvarışı kâr etmiyor, üste dövülüyorlardı.
Hazreti lsâ (A.S.), derhal Havarilerden birkaçını toplayıp halkı oraya çağırttı. Durumu gösterdi. Halk Hazreti lsâ (A.S.) dan cesaret aldı. Bütün madrabazları çöle dog/u kovaladılar. Mallarına el koyup kestiler.. Etler yoksullara dağıtıldı.
Hazreti İsâ (A.S.), aynı gün akşama kadar, Beytüllâ-him'i temizletti halka, başlarında durarak. Kurbanyerî böylece eskisinden temiz oldu ve halk rahata kavuştu. Hazreti İsâ (A.S.) ancak gün batarken, çalışan halkın dinlenmesinden sonra onlara vaazda bulundu. Peygamberliğini haber verdi, incil'den emir ve yasakları okuyup açıkladı. Artık bunlarla amel etmelerini istedi. Söz de aldı. Bu işler dolayısıyla, Hazreti isâ (A.S.) ile kafilesindekiler, ancak ertesi sabah Kudüs'e (Yerşualim) girebildiler.
* **
Mecdelli Meryem onları yakın akrabalarının evine misafir etti.
Hazreti isâ (A.S.) biraz dinlenip derhal şehri dolaşmak fikrindeydi.
Onları gören, bitişik avluda oturan iki yaşlı adam aralarında konuştular :
«Bu gelen isa'dır.»
-r124 —

«Dün geleceği ve yolda yaptıkları duyurulmuştu. Ölü diriltmiş ve Beytûllâhim'i düzene sokmuş.»
«Nâsıra'da da çok işler yapmış. Kıral Herod kimbilir ne kadar ürkmüştür?. Yıldızcıların otuziki sene önce söyledikleri oğlandır Hazreti İsâ (A.S.) çünkü.»
«Meryem onunla kaçtı ve döndü. Bakalım neler olacak.»
Diğeri Kahin Mika'nın bu konuya ait haberlerinden bir kısmını tekrarladı :
Ve sen ey Beytüllâhim, Yahuda diyarı, îsrail reisleri arasında Sen hiç de küçük değilsin. Zira İsrail'i güdecek başkan Senden geliyor.
Bundan dolayı, Ne yapılırsa yapılsın, Doğuran kadın Kaçtığı yerden Çocuğu ile beraber Geri dönecektir.
Ve hatırlattı :
«Kıral Herod, o zamanlar nice nice çocukları, bahanelerle öldürtmüştü.»
«Fir'avn'ın bir zamanlar Musa'ya yaptığı gibi.»
«Demek şimdiki kırallarımız (valiler) birer fir'avndır-lar.. Ne günlere kaldık!..»
«Evet, bunu da Kâhin Yermiya daha önceleri acı acı haber vermişti öldürülmesi bahasına.»
Okudu :
Rama'da bir ses işitildi, Ağlayış ve çok figan.

Çocukları için Yırtınan kadınlar Avutulmak istemez, Çünkü oğulları yok artik.

Adamlar bir saat kadar konuştular. O zamana kadar Hazreti İsâ (A.S.) dinlenmişti. Havarilerini alarak şehre girdi. Hazreti İsâ (A.S.) daha ilk anda binleri bulan halkla karşılaştı. Bunların çoğu fakirler ve hastalardı. Hazreti İsâ (A.S.) ilerlerken hep hastaları mesh ediyor, onlar da, hastalıkları ne olursa olsun iyileşiyorlardı. Mucizeleri işiten halk gittikçe arttılar.

Hazreti İsâ (A.S.) in hedefi Mescid-i Aksa (Davud'un Evi) ydı.

Oraya yaklaştığı sırada, büyük havuz başında, her zamanki gibi dertleriyle başbaşa bırakılan insanları gördü. Yattıkları yerden Hazreti İsâ (A.S.) a işaret ediyorlar ver derman diliyorlardı. Hazreti İsâ (A.S.) onları da illetlerinden kurtardı. Halk Hazreti İsâ (A.S.) ı alkışa tuttu. Türlü türlü bağırıyorlardı :

«Yaşa cinler ordusu kumandanı!.»

«Dirilen hangi peygamber olursan ol, aramızda kal!»

Daha ileri gidenler vardı. Çekinmeden konuşuyorlardı :

«O, Allanın oğludur.»

«Hayır (hâşâ) Allahtır.»

Bu kalabalık çığlaşa çığlaşa Mescid-i Aksa önüne geldi. Davud'un Evi eskisi gibi değildi. Yahuda Valisi *Pontoslu Pilatus* iie başkan Kayafaka elele vermişler, Davud'un evinin kudsiyetini, para ve rüşvet karşılığı yok etmişlerdi.

(Yahuda Valisi'ne Pontoslu denmesine seoep, Buh-

tunnasar'ın gelişinde Anadolu'nun kuzeylerine kaçan ve Pontosta yerleşen bir aileden olmastndandı)
Hazreti İsâ (A.S.) Mescid avlusuna girdi. Odaları dolaştı. Tekrar geri çekildi ve bağırdı :
«Bu ne haldir?..»»
Gerçekten manzara çok çirkindi, adeta israiloğulları-nın içlerîndekileri dışa vurmuş bir aynaydı.
Mescid'in koyun kapısından sürüler avluya taşmışlar, etrafı pisletmişlerdi. Kâhinler, sihirbazlar, büyücüler, hekimler, dıvar diblerini tutmuşlardı. Avluyu çevreleyen odalar ise, her türlü tüccara kiralanmıştı. Sarraflar, faizciler, artarlar ve başkaları doluydular. Vaaz salonu ve mihrap nerdey-se örümcek bağlayacaktı. Hazreti isâ (A.S.) emrini verdi :
«Mescid avlusunda ve odalarında ne varsa dışarıya atın.»
Halk bunu yaptı. Tabii talanı da unutmadılar. Hazreti İsâ (A.S.) ikinci emrini verdi :
«Temizleyin.»
Mescit temizlendi. Hazreti isâ (A.S.) görüşünü açıkladı:
«Size ne oldu ey Yahudalıiar?. Bir sene geçmeden, Davud'un Evini Buhtunnasar'ın yıktığından beter etmişsiniz?. Demek iman tahtanız puta tapanlardan daha çok çürümüş.»
O gün Sept (cumartesi) olmadığı halde, Hazreti İsâ (A.S.) dışarda yüksek bir yere çıktı. Halka peygamberliğini, kitap getirdiğini, açıkladı. Bilhassa Allanın kulu olduğu üzerinde durdu. Nâsıra'da anlattıklarını tekrarladı. Sonra İncil'in emir ve yasaklarına geçti.
Havariler halkın arasına karışmışlar, tekrarlıyorlardı her sözünü.
Hazreti İsâ (A.S.) bundan sonra Allahın kendisinden ahd aldığını, gelmiş geçmiş bütün peygamberler gibi, dini doğru tutacağını haber verdi.. Bilhassa sâlih bir peygamber olduğunu da unutmadı.

(İsâ dile gelip) dedi ki: «Ben, hakikat Allanın kuluyum. O, bana kitap verdi. Beni peygamber yaptı.» «Beni her nerde olursam mübarek kıldı. Bana hayatta bulunduğum müddetçe namaz fkıl-mam) ı, zekât (vermem) i emretti.» «Beni anneme hürmetkar kıldı. Beni bir zorba, bir bedbaht yapmadı.»
«Doğduğum gün de, öleceğim gün de, diri olarak (kabrimden) kaldırılacağım gün de selâm (ve selâmet) benim üzeriroedir.»
(Meryem: 31-34) «Allahın evlât edinmesi (hiçbir zaman) olmuş (şey) değildir. O, münezzehtir. O, bir işi (n olmasını) dileyince ona *(OW* der, o da oluverir.» «Şüphesiz ki Allah benim Rabbimdir. Sizin de Rabbinizdir. O halde ona kulluk edin, işte biricik doğru yol budur.» (Meryem: 36-37)
Arkadan da (bu peygamberlerin) izlerince Meryem oğlu İsa'yı —Kendinden evvelki Tevrat'ın bir tastikçisi olarak— gönderdik. Ona da içinde bir hidayet, bir nur bulunan İncil'i —ondan evvelki Tevrat'ın bir tastikçisi ve takva sahipleri için bir hidayet ve öğüt olmak üzere— verdik. (Ve dedik ki): İncil sahipleri Allahın, onun içinde indirdiği (hükümler) le hükmetsin. Kim Allahın indirdiği (ahkâm) ile hükmetmezse onlar fa-sıkların ta kendileridir.» (Mâide : 46 - 47)
Zekeriyya'ya, Yahya'ya, İsâ ve İlyas'a da (böyle hidayet verdik). (Onların) hepsi salihlerdendi. (En'am: 85)
Hatırla o zamanı ki biz peygamberlerden ırmaklarını almıştık. Senden de, Nuh'tan da, İbrahim-

den de, Musa ile Meryemoğlu İsa'dan da. (Evet) biz onlardan (öyle) sapasağlam bir misak aldık.
f Ahzab : 7)
O, «Dini doğru tutun, onda tefrikaya düşmeyin.» diye..... Musa'ya ve İsa'ya tavsiye ettiğimizi sizin için de şeriat yaptı.....
(Şûra : **13)**
Hazreti İsâ (A.S.) bir zaman durup bekledi.
Havarilerden başka kimseden inanma sözü işitmedi.
Buna rağmen yine hikmet getirdiğini, Allahtan korkmalarını, kendisine inanmalarını, Allanın kendisinin **de** AHahı olduğunu, O'na kulluk gerektiğini, doğru yolun bu olduğunu tekrarladı.
İsâ o apaçık delilleri getirdiği zaman (şöyle) demişti: «Ben size gerçek hikmeti getirdim. Bir de hakkında ihtilaf edegeidiğiniz şeylerden bazısını size açıklayayım diye (geldim). Artık Allahdan korkun, bana tabî olun.»
«Şüphesiz Allah benim de Rabbimdir, sizin de Rabbiniz. Haydi (hepiniz) ona kulluk edin. Doğru yol budur.» (Zuhruf : **63** - **64)**
Evet, doğru yol buydu ama, dinleyenlerin, Nasıra halkı gibi, işlerine gelmedi. Sağlı sollu uçurumlarla dolu doğru yolda gideceklerine uçurumları tercih ettiler. Çünkü bozulan Tevrat'la ve dinledikleriyle gözlerine mil çekilmişti. Hazreti İsâ (A.S.) o bakar körlerin gözlerini incil hükümleriyle açmakla görevliydi, son. fırsatı da kaçırdılar.
**
Hazreti isâ" (A.S.) dağılan halkın uzaklaşmasından sonra, annesiyle birlikte Meryem'in küçükken kaldığı odayı **ve** vaaz salonundaki mihrabı ziyaret etti.

{i^v%valPilerffe^{v}tead4İn^âp?l>^8Hr§$^{\wedge}$tc^!u<:a' ffle^cidden çık-tılaM^apftM^ıty^^
yüz ka-
dar iıtSnad&k'drlsan ümit etmişlerdi. Olmamıştı bu. Birbirle-
^"^İffipilf^fehk;-? sbno ,nu*u1 uığob imö» ,0
^'.T!',".....„.,.4İqE¥ tsbeş sb nişi nlîia isim
r|azretyş|^(A.S.) bunu duydu şu cevabı verdi :
«"Ben görevim için geldim.. Allah ne emretmişse tebliğimi tama nifesfifad YM's^{1}^^{3} hfânl'^afı Scikfef *hM)* rlÖS^tt-
ma* dım.-Ögdiğ^i^^to^TlSu^lJk'^Mrîe^ örI§rWf^{L}kWk&r(§F; yt>
ıriel^O ^lde$^{r!}$iöilrra^rf'a1^ı^{i}la\:a^$^{!}$W^îg?3r^{ii} sniaibnesl ,jnnal
tığımız gibi, işe devam edeceğiz.» .İDBIİBİ>Is1 un
ın!8iHd^{sl}^fejW4^l^!^y^^sI«l?fi^{n}@rö.t^£^$^{rlar,\ isleri}$ yafa, topluca, Yahuda VâJi^y$_{0}$P|şn$_{3}$V>ğj4o^{p}!İ?»îy^i>P^{1,tm,}Ş$^{!erdi}$-
%^{u}^^{ün}tfM®M i»4^feJ8^{r}rtJ8İİ8^{tu}fi«üİîİ^{ik,,r} beyan frA ^î5«S^{r}^W SBVtiH
^SİffdS^v$^{|ediler:}$
«py> aââm lanrruHîaktır.» «.tubud Sav us
ı>nfir"'&/;26J^;;niİ3:"03V9Î0İP$_{l}$ .B!'«t üfoyud Soy uığob ,tsv3
$_{v}$ «Hiç.değilse zındanlıktır,.» ,, - , , • ,. .
utğob Oiob snblmuıuju uıioa *İ\QBC* .ibarnısg 6nnsi<jı „jd
nBİusdcî$_{1}$"u^Kû5".^{J}tşiitts.dbısi nşlrnu'ıyju 9fthol>lso9bİQ sfak «Yahuda âırvırlarından .uzaklaştırılmalıdır.»
.ılımlı a»? hm snnsîsoe^ıynsDİiDeınıb sv E
-OH İDbpi jiinşjiaB, nhâhcol ns5J6d o (,2.A) £>■.:' Vali bir turlu karar veremi yordu..
Ancak şunları söyledi : *
i î5"îye ı ■seH vnsimüîl
«îsâ Nâsıra'lıdır.. Galile Vâ'ljsini ilgilendirir, yaptıkları.» abnıasOTaeJsJfisu.oijUfid; ı&8.Ufi&R.:C $^{:}$-^{A}) '^{6}<$^{!}$
i*9wi
id elyiesnriB ijts telvis ıdsıdim ijlebnunolse se
••"^«Â^'6-Y^y^^n^şVhı ^mftiV'-^ .
«O halde İsa'yı bize$^{:}$
Ö8İ »01SDH
13Ö
r___

«Hayır...Bana birkaç gün fırsat verin.»,
«Ne yapacaksın?..» ., . ,.
. «Onu hekimlere göstereceğim. B6ftl^{y}8e^{i}fî$^{>}$âir^.^{yi}B&^fe!fMte
söylediklerine, yaptıklarına, hakim değildir.»
. «ısa için bu imtiyaz nedenr.*.» :lsbQ .ttşımlnıt&g snılşn ,ı>İ£ş sniy bbaaM nsnslsimst a.
•(O ,2
diki
le
^fc'«/°ib'b nsbeıen itsısssp ud >!isH» : norfıtS au-rtefl
ınnfiHSSİfeİS Ş!^{k}^tfcjÇ^{l}Nİ#^{l}h9Î3B -nav ıssd ,ne>hünü?üfc Vali Pilatusl^îu^ais^ıfestellyasnı^^gl *iMuMB* .i'Çeza-
yt verirdi. Fakat o da Galile Valisi Herod «kadjfl$_{0}$ jşjJjşkârdı.
Herod'un oyununa *ge)mekal&mnk^ıH§çmehm\W:$JWW^{or}du.*
Hattâ kendi kendi ne «s©i$ten§ltegi§ BisirniMeri ly'âai JI&V»
«..?niji,V1» ***Avcılar*** ^Bfrffıoö snıelbemb qulq ibQ» ***İM tarafım tutmuşlar.*** $_{K}$ şirnsia^sıüv >!'"*^{c}i»
AvZan *ortada* 7ca2«^ı^ i 11 s!! B ri işi sid tB^s'-l» ***Yakalanması için*** *t.Smçfy*
Tek bir çare var, «.îlittie STOİmi^iH»
Köprüyü yıkmak/-^{SBm}^ î\ ^{6b} nfibısInO»
-ibe iyi lystaurî. üçüb-ıüa inils t&ri sa! ü>lni.Q .alici (i>iQ;;
«..?ıs!ss4!^^f^$^{>}$%fe"mM jl'nelttl ?6 ıslmİ>feri ,ıoy 2?WMW *yapması için*
İşaret etmedeW^^{oZ} -^{9}^^{nivsa} ^'^ $^{(3}$
«„Çş! ud >İ636to nsfnes sn»
»vs >5ibiaiCÖpi{|.^fetfe«îid
eyilsv sv >J8sPlfb.ı8t1fen9YBUfn sbsös qı,riı1
qsri ,ıoyıne'qct ısimijleH»
B nsbsTO ,X9D9übıg «.riımiB? *&Su^!,M4'^^AİM^M^cı?kiqe* syib ,sü!>'e ,m6İğGa
-y$_{9}$A 'V3$_{3}$s,Ç^^v^$_{a}$r^$_{te}$d$_{r|}$^9l.ıblsg $_{\%f}$*l rt*, -loy 9E9>İ ns BD nteöeg iesm .ÎDT.J9Q sbnneİM'ıljsğs rğebnıf Hazreti isâ
(A.S.) misafir edildiği J^n^rröşifeu.4 n&b ,ittig s-jod îissut nsUubıujj nınn©İ3îıqeE eübu>i 9DS!*Ö8
—■ **131** —
— 2£ r.....-

İkindiye doğru, Havarilerden bazılarını haber toplamak için dışarıya gönderdi.
Bunlardan Petrus Simon, Mescit tarafına gitmişti. Gördüğü manzara karşısında çok üzüldü. Çünkü kir ve pisliğinden temizlenen Mescid yine eski haline getirilmişti. Odalar dükkân olmuş, madrabazlar avlu dıvar diplerini tutmuş, orta yer ise hayvan pazarına dönmüştü.
Petrus Simon : «Halk bu cesareti nereden aldı?.» diye düşünürken, bazı yeni gelenlere tüccarların koştuklarını gördü. Sokuldu aralarına. Gelenlere soruldu :
«Ne oldu?.»
Umdukları cevabı alamadılar •
«Vali, İsa'yı hekimlere gösterecek.»
«Niçin?..»
«Deli olup olmadığını öğrenecek.»
«Pek yüreksizmiş.»
«Fakat biz işi hallettik.»
«Nasıl?..»
«Hekimlere gittik.»
«Onlardan da iş çıkmaz.»
«Çıktı bile. Çünkü İsâ her elini sürdüğü hastayı iyi ediyor, hekimler aç kalacak. Nasıl ona sağlam demezler?..»
El çırptılar sevinçle. Sordular :
«Ne zaman olacak bu iş?..»
«Hekimler toplanıyor, hep birlikte İsa'nın kaldığı eve gidilecek, oradan alınıp sözde muayene edilecek ve valiye sağlam, akıllı, diye rapor edilecek. Tabiî sabaha da çarmıh.»
Petrus Simon bunları işitir işitmez, kalbi durdu sanki, hemen koştu ve Hazreti isâ (A.S.) a durumu anlattı. Haz-reti isâ, geldikleriyle beraber, hemen yola çıktı. Geceyi Zey-tindağı ağaçlıklarında geçirdi. Ertesi sabah da en kese yoldan kuzeye yöneldi.
Böylece Kudüs sapıklarının kurdukları tuzak boşa gitti.

t»

rvıo

PENÇEDEN PENÇEYE

Samiriyye'de, *Sihar* kasabasının, hemen güneyinde., bir kuyu görünüyordu. Kuyunun az ötesinde de iki ağaç vardı. Altında bir adam uzanmıştı ağaçların. Bu adam Hazreti isâ (A.S.) di. Kudüs'ten yanındakilerle birlikte ayrıldıktan sonra, kuzeye doğru gitmişti. Niyeti yine Galile bölgesinde görev yapmaktı.

Yolu boyunca uğradığı *Etram, Arimetan, Gerizim* kasabalarında ve köylerde, yine çeşitli mucizeler göstererek, halkı çevresinde toplamıştı.

Fakat önce ona «Kurtar!» diye yalvaran eller, köylerin, kasabaların ileri gelenleri, vaazlarını dinler dinlemez, kızdıklarından mecbur kalıyor pençeleşjyorlardı.

Bu pençelerin gayesi Hazreti İsâ (A.S.) ı yakalamak ve onları kışkırtanlara teslim etmekti.

Hazreti İsâ (A.S.) onların gayretlerini şimdiye kadar hep boşa çıkarmıştı.

Kısacası, pençeden pençeye atıla atıla buraya kadar gelmişti.

Kadınları ve Havarileri Sihar kasabasına göndermişti.

Kadınlar, yatacak yer hazırlayacaklar, Havariler ise yiyecek bir şeyler alıp döneceklerdi.. Bu arada kasabanın durumunu da inceleyeceklerdi.

Hazreti İsâ (A.S.) şu anda yorgunluğunu çıkarıyor ve Havarilerin dönmesini bekliyordu.
Elinde testisiyle bir kadın göründü. Kuyu başına gelince bir kaç kere su çekti, yıkanıp, temizlendi. Bunlarla da kalmadı. Birlikte getirdiği çıkınını açtı, yemek yedi.
Hazreti İsâ (A.S.) hem kadının yaptıklarına uzandığı yerden bakıyor, hem eski, ÇOK eski yılları düşünüyordu. Hatıraları ta Hazreti Yakub'a J<adar uzanmışlardı.
Ona bunu yaptfrS^^^^İ^laîla^nın hemen güneyindeki işte bu kuyuydu. ıid Ma^r^hu^u^-f^rAi^
tettr;tarılpr|k Miis^^tfâwİ5mt§tüynuvu>i .ubıoyünü^ög uvu>i âzl rtoîfâWir>fafeBbü$A.&^
ba#trıdaiğö^n?©y@r3iigözleri»!0.(fj/jneifa^l^mış^
*öğtpBÖmsijMY^*
de nice nice suçlar işleyerek, nihayet bugüne >*igfâlm§fa.!&h* ŞimdifefetM^risyBtom^^a.ıadgv^i
fetekı§a/nİ5lyıyfi::!feölJ.eşri yü-rfibleRsacj^jydisiHaL-kjsHaiihfl^! di-ğer^şab^İ3r;=şvhajj<ı,-sftrö§?. müyorlardı..
Nitekim kadın, yemeğirtki^ifi^£#H2bw^ *ıjÛ'Ûft* ÇJ^%plio>l sİS'}İ9 (Tsıevlsy syib «höhu>i<> sno *sonö* fs^sıl *-s.d ssm3\Ati&lat4m/>ywfctıe4wpip* Jıslnabg hsli nnelsdeze^ *Bir .Mçi'<İŞleıdVİşÎ0'>t8ei* loyıls^ ludDsm nsbnnsN'b sv >*sms<&Mund$®,,4fym\ m&ssH Is.3\BQ* nhstajnaç uS
nslno *[2.*A) âel itoıssH
.ıtşifm6>!i2 sşod qarl
,, Dört yanım ı-
ifibea ovıbraıa ffıns '
ısbed
9%a »W^B *Bana yüz vermiyor.*
IO
Kuyu dibinde akıbetini bekleyen.
,1260651?!

-l,y 92

■/ n
'îsy >Î636tsy ᵧi6İnıbsM
-ub *nyr.Bdi5&^çgkipcalf&ıdi'l'deHn^dân,qılB* ısiyaş ı:d >!
Fen/M^ime ftfcartWt.ib'!sl>İ9D9Y9b3ni eb unurnul Beni *kim kurtaracak bilmiyorum.*

testısınıˆldurdu. Geldiği gıbj, gıtmejy^kşi^tJbfö^şpıdibiaaz-reti îsâ (A.S.) kendisine Seslaij^gg-, (,g,.A) âal îtsıseH
:-qDî<<lyü[1]§5d[ei]l[r]efe>W'ÖH[rl]^.tıA» Jbab «neni eneS»
Kadın" durdu ve sordu : «.sırti2îİ63İ
.o «Arzu,nAKiedir?:+1»„„-...u *w?îhtc>n ioIİHRURH ebB-ıı? u8 ıfj|s|iP^^j^a^vf%5fe'^0İ(fiiıöğuteuno>I BİnVbeül lîd ileyyhirn
«^ŞŞpS^gıJ^iy^iyb^pka^pfltSîi tŞftQBİŞfeı^^WŞ|*l\?sı§1ıa*e ben^İ^k^g^.u,yDojs^£|Br^^cbij^r
i§VBÖ^%fH^^^Mbö3tur?v» ,:;. ijij^ejti ş-Işâ^A^); ;k^d^nq^[§Bir|§Y§^ld|ii/dagy(tteîîHsŞ
«Demek sen bana Allahın verdiği nimeti esirgiyorssiıtt La^in:ıki.m o î ^ij ğ.y rr^y;, ıb> i Iş^y ^ifi^ fcbp.^ î q ^.apm
$Zj.<y ı m»© <3„ iaa m a n b^ndep^terplz^sy, İste3m^,4 ubnukid ebıs^sev av ibısteöp
Kadın dudak büktü : .ıi&irnnenî sno
n3n3K7;lWi6^u' !?^"rîş'ifBit]5ifeyMSd9fi ,nÖ#>?^ .rajâfezemen K^ifl ^tWWBfâfe^ev^tP.-J^aSyii
ssgd_eJ^u9bu{.iif1ör3?(Me1 *Gerdek* istiyorsun?. Sen bu kuyuyu bize vere^fjpadanıtat^isiyfe
^lte!ni'n'i\£WWt?r^
müsün?.» .ıtşsiob eiıs! nshlıy >lu3udıid
Lakın ben kime su verirsem o su ebedi" hayat ■JfiİFV,J$ayna^
olur, artık içmek istemez.» ,,■'•■■, ,., ~ " J M
.itaıip ey aaUKîsA .ıtjsp *te-dei* ly elıleü eonuyoa lyıPt
.^esM|f^B^nb4yB^difâ6bnnEİ6d626>! -w8 ali »fo^H «Bana anlattığın sue|an iyıerQd^ibjr..dalııa.4bur3aJ§fgı4k§daıt;
gelmeyeyim.» ■ o -t ■ -u ,, x„ı
«Git, kocanı *çağır, o^uği^yjrn*^^ heihevsH soslvöd
.ibni^^Sby^t^f &l itfliSBH ebnnslnotey me$
«Dögru 'konuştun ey J^ejjrg.o^nj^j^jkgflşjfc
WOTfoF' flM^Hu^eY 3li amofcfc en.aeıe ıSlnıb6>i
osivT»W**ft9°^¥riBr8fl^4^to** 85bKf»Htefi ^
".>: 0O
■^m-

«Sen duyduğum isâ adlı peygambersin. Atalarım şu dağda tapınırlardı. Sen ise Kudüs'te tapınmamızı istiyorsun.»
Hazreti isâ (A.S.) reddetti :
«Bana inan» dedi. «Artık her yerde ve doğruya tapacaksınız.»
Bu sırada Havariler geldiler. Hazreti isâ (A.S.) in Sa-miriyyeli bir kadınla konuştuğunu görünce şaşırdılar. Halbuki kendileri de Samiriyye'den olan Sihar şehrine gidip alış veriş yapmışlardı. Bunu hatırlayınca şaşkınlıkları geçti. Kadın ise şehre koştu ve başından geçenleri anlattı.
Şehirden bir heyet gelip Hazreti İsâ (A.S.) ı davet ettiler.
Hazreti İsâ (A.S.) Sihar'da iki gün kaldı, mucizeler gösterdi ve vaazlarda bulundu. Her zaman olduğu gibi, halk ona inanmıştı.
Fakat, son gün, birdenbire değiştiler.. Yalvaran elleri tekrar pençe oldu ve Hazreti isâ (A.S.), yakalanmaya fırsat bırakmadan uzaklaştı.
Hazreti İsâ (A.S.) Filistin ve Suriye güneyi içlerinde, birbuçuk yıldan fazla dolaştı.
Sihardan sonra, *Saron* eyaletinin başşehri Akdeniz kenarındaki *Kayseriyye'ye* gitti. Burası Havariler'den Filipus'un memleketiydi.
Kıyı boyunca Galile'yi tekrar geçti. *Fenike'ye* girdi. *Bayda* ile *Sur* kasabalarında kaldı. Burada diğer mucizele-riyle beraber deli bir kızı da iyi etti.
Oradan doğuya döndü, Şam yoluna saparak.
Bu yolda bir havari daha kazandı. Adı *Paulus'iu* onun, böylece Havarileri onüçe yükseldiler.
Şam yakınlarında Hazreti İsâ (A.S.) yine güneye indi. Galile (Taberiye) Gölü bölgesine.
Kadınlar arasına *Salome* ile Yakub'un annesi Meryem de katıldı. Böylece kadınlar arasında Hazreti Meryem, Mec-

delli Meryem ve Yakub'un annesi Meryem olmak üzere üç aynı adı taşıyan vardı. Gerçekte yalnız Hazreti Meryem doğru adını taşıyordu, diğerleri bu erkek ismini, Hazreti Meryem'e hürmeten lâkab olarak almışlardı.
Galile Gölü bölgesinde bir zaman kaldıktan sonra İsra-iloğulları'nın *Çardak Bayramı* dolayısıyla Kudüs'e gitmeye karar verdi.
Erden Nehri boyunca güneye indi. Zeytindağı eteklerine kadar ulaştı.
Lâkin aradan birbuçuk sene geçmesine rağmen, halkın aynı sapıklıkta olduklarını ve pençelerini açmış bir halde, peşinde gezindiklerini görerek, yine Galile Gölü bölgesine çıktı.
Artık Hazreti İsâ (A.S.) o haldeydi ki, kasabalara değil, köylere bile sokulamıyordu.
Baştakilerin akıttıkları zehirler dolayısıyla, böylece dağlarda, ormanlarda, geçiriyordu istirahat zamanlarını.
Havarilerin getirdiği haberlere göre, halk kendileri İb-raniceyi unuttukları halde, bunun bile üzerinde durmuşlardı.
(Tevrat) kelimesi ibraniceydi ve *(Şeriat-Hak Kelâm)* demekti.
(İncil) kelimesi ise Süryaniceydi.
Süryaniler Suriye'de otururlardı ve *Sami* ırkın *Arami* kulundandılar.
Havariler sık sık Hazreti İsâ (A.S.) a rica ediyorlardı :
«Bu ülkeden çıkalım.»
Hazreti İsâ (A.S.) reddediyordu :
«Halk daima kendi peygamberlerini inkâr etmiştir ama, çıkmayacağım.»
«Niçin?..»
«Mezun değilim.»
Bu cevap karşısında Havariler susuyorlardı.
* *♦

,;u •; ıH^zrejHyJsJ ^Şı^Jvp^ÜerOöflÖ! tenkntıdakirbir 't^fâei ^*ak-~B5r¥İy%m*Mftsk^W®\®twt!tiakt&Wuhii:V*
nşvıjet <bs ınys -ısM H§YsSrt[er]İWİ!Wf£?!9>Öece^B^^
için göndermişti. QrÖi£Jş)|i#^^ştel^dİ6^lyı#rf9binıWefe'röa^ *JSYP'İ^c^ZF^bk?! &&&&)*L ltÖi*toırtfef!cf5İkj'i<5J©/
«steDhesap
peygamberlikle görevlendirildiğine göre, dört seneye -yabh .b^j^ffia^ajj^ri^ğfa^ hrteH nabı3
Allah yoluna çevirebildikleri ancak onüç;--eckeiMJe;>i beş fHf^fl[d]>ı:WŞfs^ıŞ!feW^
i
^bİBrfAlll^fRı^n^ftıl^^J^VÎı^iBNublo et>iiî5tıq&? ;nys sm^^^ğb^^KI^Pi^:? *Jsıaıöç* tnıısNibnissg sbnişsj «Razıdır.»
.ıt>lo
Jiğsb[i]^f^^W%^ftlif*[r]dS< I*)} SriMHfottfc&lKİJSı bu-"gûnde, Hazreti İsâ (A.S.) HavariJiFJftin.te^'ğfcbigıidiJcI^rvöj*
■SÖİŞ fâSil^l.yaC^h^djfe r-ıihöfttet, rfe!yliıdaÜJ) bâM$feş,5â)nlara yardım g^'g^E^iss; îsrİEiiiai ubıoyni?S8
,6bıelnsrrno [v]sblgJ -di ıiöfp©İp[r]:Jteı^(^ açıl-
B[l]%ı.fe-ı@8[l]yB,TŞw|ş.ö cMİa^ıgP.Şig'noîkRferîdjilsotıOpığili^olaBin teW!Ş ^.y»#'Hii[€]?&^[il]SvPiffŞ§fefi§*§l<
iâ9fa'ft&! (Sötefa'l^mıştı. Hazreti isâ (A.S.) derhal yerinden kalktı ve kıyıyait>|feş0feij Oradan da denize
Qî^fe4^İffe\j3|Şj^âgt>-ie^¥srBÎJSW C(44s5k1^e yü-lMİ£4ı1$jflftj&tt& b.y.jc.,&'&r+çja^i[0]t«£fe^0r*|tiİMçei& insa-nın
su üzerinde yürümesi görülmüş şey değild4iıbnabnu!col
: iHazrstf ifeâ 6^.Si)Ç^ı^i|^§l®6feb>tee4[l]frı^'yö'r^lü ve nihayet kayığa bindi. Aynı anda "'cfâ^teg^llaîfâiyr'eski
uykularına çekildiler. Göt sİfâM^fibfeâlı^çMj HemeH^RSsİbaya J^Mİ«)^ag^^Ökli^Mhâ^lîSW'Ö^.q [ibrı9]^ emieb
>HeH»
Kasabalılar, ki birkaç kere Hazreti isâ fATBİ^Yffgflr* den uzaklaştırmışlar, hattâ yakalamak istemişterdTy^&J»sefer
kabul ettiler. Hazreti isâ (A.S.) oradâ-<e$ö^ RW*ff.[M]»
Zamanteby4h§VsöW^#cteeM#^ I ere verildi. ,*,,
~TS8 —

d£Whf^la^âte;n3#H#F K§sİBİ#İ tMg#n»8[9h]sY qünit9Q n.68 **/rr^cpf^^ğpı^^^^afg^^pış^di 6bni3işi6>l** ietcıuS **ılnn^N^gy^rgl^orig'iy Jsl-f-Â)** M **itsıssH *sblad O* [unui]eYahd#y^b fCöcfös'fe»î[9t]«** »öid,ita&Tsqtufl ıSnsİisjsbnib **«Nasıl olur?..»** **. .ibYSt>lsrmsf2ÖQ**

« Pek- ^^p!İMp^Rî?^te!®«^d^l? yaWaŞt^dRİ[s;'] -smaba **tgHşı n&bü;fnıbb^** nşbtBtiû **i L2.A)** âel iteıseH

(2?M 2*YS7& *Bayramı ile Hazreti İsa'nın göğe^şlf^ğığ.'ik*

***a^ı^ıtyr^^aty^ı bay^ı^ ^^gmn^_,^^h^p%^^ı^pf^,^¡* İîv tî^gg^i*^[1] {M^^f [ö]i^[0] b#-*fSf e| i rî^İr¥fi< "[İ]Kfeas&"[¡]K¥rşı[İ]%^|ö'**

[ımr!]-<üi6feh evîWi3en'""ffâft^ İfP^e^afeP'fk^

-[m]*^r*HfeeWw^

Hazreti İsâ (A.S.) için bulana[1];- rıı naber kefene pa-aV'^yaind'e%Tirb^'ll!¸nr^Uşti'rdn[3bl3] ^-[A]) [&?j its^[sH]

işin başını, b^^n^p^fîf^^rtfi^^^pÖŞfrt Î&P l^-îllefa'^iMlat^kT^^dll^ »nelsasv **sv** hsrfesiaüM **Halbuki Hazreti İsâ (A.S.) yalnız Te^feP)€4MeFe?teril|ü**

ı&Ba^tekagH^BBfg^aa^s^^

^rf^T^r

Asur ve Geldanîler istilâsında doğudan yüzbinlerce insan getirilip yerleştirilmişti. Helenler ve Romalılar da vardı. Bunlar karşısında İbranice esasen unutulmak üzereydi.
O halde Hazreti isâ (A.S.), Tevrat ehline, çok tanrılı dindekilere, putperestlere, ateşperestlere de Hak yolunu göstermekteydi.
Fakat en çok canı acıyanlar Israiloğullarıydılar.
Hazreti İsâ (A.S.) ı ortadan kaldırmadan rahat edemeyeceklerdi.
(Bazıları Filistin'deki valilerin Romalı olduğunu söylerler.. Gerçekle ilgisi yoktur. Meselâ Galile Valisi Herod nasıl Romalt olabilir?. Çünkü Romalı olsa neden Hazreti Yahya'dan kardeş karısı yahut kızıyla evlenmek için fetva istesin? Onun kardeşi de Erden ötelerinde valilik yapmıştı. Yine eğer bunlar Romalı olsalardı Yahudiler kıral deyip övünmezlerdi. Ne acıdır ki, gerek muharref Tevrat'ta, gerek yine sıkı tutulmamış ve en az ellidört türlü yazılan İncil'de işlerine geldiği yerde bu valiler Romalı, işlerine geldiği yerde İsrailli gösterilmişlerdir. Doğrusu geleneğe uyularak, İmparatorluklar idaresinde yapıldığı gibi, bir genel vali üe, askerî üsler bulundurmak, iç isyanlara karşı uygun kasabalarda asker tutmaktı. Gerisi yerli halka bırakılırdı. Hele dinler de karışık olunca, halk o dinlerin emir ve yasaklanyla idare edilirdi. Esasen imparatorluklar için en önemli olan, halkın mutlak itaatiyle vergilerini vermeleriydi.)
Hazreti İsâ (A.S.) Erden Nehri- kuzeyinden güneye *(Lût Denizi)* ne doğru harekette gecikmedi.
Mucizeleri ve vaazları, incil'in emir ve yasaklarını tebliği devam ediyordu.
(Yine bazı rivayetlerde ve tefsirlerde, bilmeyerek, mucizelere manevî bir istikamet vermek göze çarpmaktadır. Bunu yapanlar, maddeleşenlere inandırıcı olmak ga-

yesini gütmüş olsalar gerek. Lâkin gayretleri beyhudedir. Çünkü alabildiğine görülen kâinat ve içindekiler, her halleriyle birer mucizedirler. Hepsinin en küçük zerresin de Hazreti Allahın tecellisi vardır.. Allah zahirdir. Fakat görecek göz, his edecek yürek ister. Bu bakımdan Kur'an-ı Kerîm'de açıklanan Hazreti İsa'nın mucizelerine manevi bir hal vermek doğru değildir. Onlar gerçekten maddî olarak cereyan etmişlerdir. Meselâ ölü dirilmiş, körlerin gözü açılmış, abraşlar iyi edilmiş, çamurdan yapılan kuş canlanmıştır. Halbuki, başka türlü açıklamaya çalışanlar, eski peygamberlerin zamanındaki mucizeleri unutmuş oluyorlar. Onlara göre dirilen ölüler, inanç ruhundan yoksun olanların kurtuluşudur.. Canlanan kuş da öyle. Körler, hak yolunu görmeyenler, sağırlar uyandırıcı sesleri duymayanlar, iyileşen bütün illetliler, Allahdan sapanlardır. Kısacası Yalnız Hazreti isa'nın değil, bütün peygamberlerin mucize sanılan işleri: Toprak, çamur halinde buldukları insanları uyandırarak ruhaniyete yükseltirler, çamurdan bir kuşun canlanması gibi. Peygamberler yine ruhları kirlenmiş hastaları bulur ve onları illetlerinden kurtarırlar. Ve yine peygamberler, ruhan tamamen ölmüş insanları ruh vererek diriltirler. İşte genel görüşleri mdur. Eğer dedikleri gibi olsaydı, Hazreti Allah bunu e[1] itte kitabında o şekilde açıklardı, mucizelerinin maddî oeya manevî oluşları üzerinde buyururdu. Âyetler hepsinin maddeten gerçekleştiği, aşikârdılar. Belki Hazreti İsa'ya, Hazreti Musa gibi fazla mucize gösterme imkânı emrolunmuştur. Bunun da sebepleri dört çeşit dinle amel edenlerin bulunduğu ülkede görev alması ve yeni bir semavî kitabın inmesi, eskisinin kaldırılmasıdır. Nitekim bütün bunlara rağmen, görüldüğü gibi, Hazreti tsâ'ya ancak açıkça onüç kişi inanmıştır. Hem de dört seneye yaklaşan peygamberliği süresince. Demek ki Haz-*

^rW#(#fe^i<Ne#Sl fe"ö^ÖHfea%»n#e.iw"rtifker^3Îîawp *fosa*-ıWem*feadtei«$şpy tafaö i'ıkgpt» rertt^S'tkaSrBVıntikâfe'inj.sîdaıSalâ-oSfeK-.wttşte."tM'\i;'>î'ö sterrasis, noS§wüo J!.s'a»»«î oyta^. îS>ö-»«î «i«nşö -*W& lmWy&k9*\l^ c^friâ^to^prii, syjf;|'âVi^fâyiKskse^eı4ıe^t©kli. -v^v^İN^ademfepK^'GM^ Hteçi îgaiihlo'i'vHaaretiv.'teâl (i/^^iîiiçi'ln •Öir '{sâfte *bâ&ıpdffr g0z&®to®Q\&tîtâ$iibtwtâ<y^Uâmfcüs^z&m ifSfm^'âfdff-bu*parayı Jİsaşka'lahrfe îkapYıriM'ayfeakJı.sUMb *Yvi ^?,iiniHkihkühsimfi4&b* 4^w)vhtitîp5©ygfemb®R:ddyğu^ı^cfete-fğf^e^lâtü ielıaV'şSyl^ dfyeıse.k'ikövvetssveniyb'râuttMaYr/ı AİM 5 - \ i .'w. «By «Yah u*d&ş-i sterei löğyttâ rps•• teiimfe£)îmfei«?c öÇ5f>Ür *s* kaç

= 11-

tiler?, isâ nasıl olsa Yejşua^'^p-sfepşçj%|gb^knasan başka birisi ileri gelenlerin arzusuR^yyfpf^k^e^Rjraya sahip çıkacaktır, isa'nın peşind^S^^.^j^ SİOİMgn, durdun.. Sen ve arkadaşların sandır^.g^j^ş||ş^efpejı|fpgna gelecek ve isâ yolunda gidecektir. BöylejE^ş-tgfdj^a^ngin olma arzunuzun çabuklaşmasını istediniz. Belki de sen yapmazsan arkadaşlarından birisi burt^VŞ^aM.^e^e^isa'ya elinle bir şey edecek delifefn^Ms^ii^cIr^z^man yerin, söylersin, o kadar.. Bunda herft^fM l#:^ur.»
Yine bir gün, ağaçlar arasın<#¥bnİ%irtfîi#dı. Yahuda kafilenin ihtiyaçlarını a1rr\a¥ îçWeV? ^#r%y^ gidiyordu. Erden kıyısında bir ^a^a^sgt^v^^g^iplegrp^ ;i^gdj. *O*
ftiftaı&sg^ Yfl^PfölMfeffliSÇfiİfJiıIPİÎlİAınaS ys ısteYİ
ıslycİ[a]^2[k]İRâ^şâ[zl]^Kffelil[ir]ffı^^lf^u^\lte lara oturmuş iki kişiydi konuşanlar. Önce sözje^şrjenn. germedi. Fakat birisi şu ilhamda, hy|u^ur^ı,tfk^lc|i,-ı^e$_{ir}$|^ikkat
^S?!jŞfe yi 9İSDA .ssmnilid jisDaıüa *ısbsA* sn-sumyloY»
Avcılar dolaşıyor
-!g!i ev ıbn"3W§* İTOW
Avı birbirlerine $_{13}$^$_{3Z}$ (JCj $_{U}$İ$_{3U}$
uno nini?i#^l?^^^!^^TOW!:l^*ıy6 s'i
« ■ shiIidBİam^i ■*k^'MayiMcâhf*
Çd1c[i]u%ğeW'bWhaİt>(''Ml;:-y -3™-
Sabırsızlık vdte7&$,[m] t:3' ■*"
-ed .na^ur^^^,^^^;^^^ ,ei nü
Fışkırıyor bakı§Tanndaiii[iA]^[av]
Silâhları da yok. ,. sn|jg >:,,,., *Sapan, ok, ağ, tuzak* *K*
*Ve benzerje^ip^t^^yfor^r^*
-as $_{3}$nnsi>l^^,2»^r^9rS^lb6>h6"91 *Peşine düştükleri avlarını?.*
,'ıbnsl iioisy
jrnt'iıy
;ı.t^8rnte>i tir!

m-

Ancak pençeleri açık. Bir de ipleri var. Demek canlı tutacaklar, Bağlayıp götürecekler, Satacakları yere.
Avlanacak her kim ise
Hazırlıklardan haberli mi?.
Pençeden pençeye
Devr edile edile
Yol aldığını biliyor mut.
Diğeri ansızın iihamlanana bağırdı :
«Yeter ey *Zerahi*\. Bıktım ilhamlarından. Eğer sık sık durup nutuk çekeceğini bilseydim, başkasına sırrımı söyler seni almazdım.»
İlhamlanan Zerahi cevap verdi :
«Yolumuz ne kadar sürecek bilinmez. Acele iy' değildir ey *Karmi.»*
«Ama başkaları uçarak İsa'yı araştırıyorlar.»
Yahuda, (isâ) adını işitince büsbütün saklandı ve ilgilendi. Zerahi konuştu bu sefer :
«Sana kaç kere ayrılmamızı söyledim. Bir kişinin onu yakalayamayacağını söyledin, istersen yine ayrılabiliriz.»
«Olmaz, isa genç, yanında adamları var.»
«Diri götürmek şart mı sanki?.»
«Elbette. Bütün iş, arkadaşlarından ayrı uyurken, bayıltmak ve bağlamaktadır.»
«Neden?..»
«Parayı daha çok alırız.»
«Hiç sanmam.»
«Sen ne yapmayı düşünüyorsun?.»
«En iyisi isâ ile arkadaşlarını bulunca, yiyeceklerine zehir katmaktır.»

«Sanki böyle yaparsan kazançlı mı çıkacaksın sanıyorsun?.»
«Elbette.»
«Sen çok toysun ey Zerahi.»
«Kendine bakmıyorsun.»
«Öyle olsun. Beni iyi dinle-. Biz eğer isa'nın ölüsünü Yahuda'ya götürürsek, para yerine canımızdan oluruz.»
«Neden?. Onu esasen öldürecek değiller mi?.»
«Öldürmek için uyduracakları sebeplerden, hattâ kendilerine yapılacak karşılıklardan kurtulacaklar. Bizi de henüz suçu bilinmiyen bir adamı öldürdüğümüz için çarmıha gererler. Kısacası ekmeklerine yağ süreriz.»
Zerahi cevap vermeyerek düşündü.
Sonunda haklı olduğunu söyledi Kprmi'ye.
İlâve etti aynı zamanda:
«işimiz zor.» • «İnsana kolay koiay armağan verilmez.»
«Sen gerçekten isa'yı gördün mü?..»
«Gördüm.»
«Nehir boyunca yaklaştığı kafi mi?.»
«Evet. Gizlen» gizlene geliyormuş.»
«O halde kayalarda ve ağaçlar altında kalıyordur. Meselâ şu ağaçlıkları neden araştırmayalım?.»
«işte ben de sana acele edelim dedimse bu sebeptendir.»
«Kabul et ki gördük, ne yapacağız?.»
«Önce dostluğunu, itimadını, kazanacağız. Bizi de kendisine katar. Böylece Kudüs'e varırız. Orada gizlendiği yeri haber veririz.»
«Peki öyle olsun.»
Bunları işiten Yahuda büsbütün ürperdi.
Zerahi ile Karmi Hazreti isâ (A.S.) ı bulsalar da Yahu-

da nın ikazıyla onlardan kurtulmak mümkündü ama, Yahu-da bunu bile istemedi.
Hemen, Zerahi ile Karmi'nin dikkatini çekmek için *bier* şarkı uydurdu.
Bir ömür boyu çalıştıktan sonra
Elde ettiğim incimi
Nasıl düşürdüm anlayamadım.
Her taraf kum,
Esen rüzgâr da onları
Karıştırıp duruyor.
incimi tekrar kazanmak için Çare araştırıyorum, yok. Ümitsizliğim ecele kadar sürecek gibi.
Zerahi ile Karmi şarkıyı işitir işitmez, Yahuda'ya doğru sürüdüler. Buluşunca selâmlaştılar. Zerahi öğrenmek istedi-
.
«Adın nedir ey kardeşim?.»
Yahuda bir ad uydurdu :
«Ebal.» dedi.
«Az önce şarkını dinledik., içlendik.»
«Haklısınız.»
«O gerçek bir şarkı mıdır, yoksa uydurma mı?.»
«Gerçektir.. Dünden beri perişanım.»
«Ama oturuyorsun.»
«Yoruldum.. Dinlendikten sonra döneceğim.»
«Aramayacak mısın?.»
«Beş gün az değil mi?.»
«Öyle.»
«Bir ümidim kaldı, ona baş vuracağım.»
«Nedir?.»
«İsa'ya baş vuracağım.»
Zerahi ile Karmi heyecanlandılar ve birbirlerine baktılar. Karmi söze karıştı:

«Kim bu lsâ?. Baş vurup ne olacak?.»
«Siz galiba buraların yabancısısınız.»
«Doğru.. Deniz (Lut Denizi) ötesinden *Moab'dan* geliyoruz. Fenikeye iş aramaya gideceğiz.»
«Yolunuz pek uzunmuş.»
«Evet. Ha, isa'yı anlatıyordun.. Kim bu?. Acaba bize de iş bulur mu?.»
«Onun işle ilgisi yok. İnsan üstü kuvvete sahiptir.»
«Anladım, belki sana düşürdüğün incinin yerini söyler tikrindesin.»
«Evet.»
«Arzunun gerçekleşmesini isteriz, isâ dediğin bu adam yakında mı acaba?.»
iki gün önce -Aynım'day di ve bir hafta kadar kalacağını söylüyordu.»
«Bir hafta mı?.»
«Evet. Halk o kadar dertle dolu ki bırakmadılar.»
Zerahi ile Karmi sevindiler ve Yahuda'dan ayrıldılar.
Aynun denilen kasaba Samiriyye topraklarında, Erden Nehri kıyısına yakındı. Zerahi yalnız kalınca Karmi'ye dirsek vurdu :
«Gördün mü?.» dedi. «Av ayağımıza geldi, isa'yı bulunca ona sokulalım ve arkadaş olalım. Eğer gerçekten Kudüs'e gelecekse, kendisine kurulan tuzağı haber verelim ve Kudüs'e kadar gizli getirtelim, sonra yakalatırız.»
Yahuda daha çok sevinçliydi.
Çünkü bu iki adamı ağaçlıkları aramaktan ala koymuş, uzaklaştırmıştı.
Hemen yürüdü ve köyden kafiledekilerın ihtiyaçlarını alıp döndü.
Yemek yerlerken başından geçenleri anlatmada zarar değil, fayda umdu.

Sonunda: «Bundan sonra çok dikkatli hareket etmemiz gerekiyor.» demeyi unutmadı.
Diğer havariler, telaşlanmalardı, hattâ Hazreti Isâ (A.S.) a dönmeyi teklif etmişlerdi. Hazreti isâ önce Yahu-da'ya baktı. Bambaşka bir bakıştı bu. Yahuda için için ür-perdi, titredi. Hazreti İsâ (A.S.) sonra kararını bildirdi : «Gideceğiz. Çünkü vahy aldığımı söylemiştim.»
* • **
Hazreti İsa (A.S.) ile beraberindekiler, Erden Nehri bitiminden sonra, yine kimseye görünmeden, Zeytindağı'nı dolaştılar. Nihayet, dağın batı kısmında, Yerşualim'e bakan ağaçlar arasında durdular.
Yerşualim (Kudüs) pek yakındı. Ayrıca Beytüllâhim de öyleydi. Demek ki bu iki yere çok çok çeyrek saatlik mesafedeydiler.
Yerşualim ile Beytüllâhim arasında, onlara büsbütün yakın olan bir kasaba daha görünüyordu. Bu da *(Beytanya)* denilen yerdi.
Hazreti İsâ (A.S.), Havarilerden birisini Beytanya'ya yolladı.
«Orada (Simon) u bul!» dedi. «Birkaç gün, eğer durumu müsait ise ona misafir inmek istiyoruz.»
Havari gitti, bir saat geçmeden döndü. Simon'un kendilerini sevinçle beklemekte olduğunu bildirdi. Bu Simon'a *(Cüzzamh Beytanyah Simon)* deniyordu. Hazreti İsa (A.S.) onu derdinden kurtarmıştı. Hazreti isâ (A.S.) ve Havariler karanlık basıncaya kadar, zeytinlikler içinde beklediler. Nihayet Beytan'da doğan Cüzzamlı Simon'un evine gittiler.
O gün Fısh Bayramına tam *altı gün* vardı. Hamursuzun sonlarıydı.
Fısh Bayramı'nda gelenek üzere, Filistin'in her yerinden, valiler, başkâhinler, kâhinler, behemehal Kudüs'e gelirlerdi.

Bayramdan önce bütün suçlular cezalandırılır, *bayrama* üzücü bir olay bırakılmaz ve bütün iş eğlenmeye verilirdi. Hazreti isâ (A.S.) ertesi gün Yahuda'yı Kudüs'e yolladı.
Yahuda bilhassa fakirlere, kendilerine bağışlanan paradan yardım edecekti. Yahuda bunu fırsat bildi. Kudüs'e adeta koştu. Tabiî fakirlere para dağıtması söz konusu değildi. Bir miktar parayı dağıttığını söyleyecek, kendisine ayıracaktı. Öğleye kadar şehirde dolaştı. Hakikaten, şehir ana baba günüydü, israîloğulları'nın ileri gelenlerinin bütünü oradaydılar. Hattâ Galile Valisi Herod bile, Yahuda Valisiyle dargın olduğu halde gelmişti.
Görünmeyen yalnız Hazreti İsâ (A.S.) di.
Halbuki yine yüzden fazla çeşitli hastalar doldurmuşlardı şehri.. Durmadan Hazreti isâ (A.S.) ı arıyorlardı. Aldıkları cevap hep aynıydı :
«İsâ gelmeyecek, çünkü yakalanıp cezalanmasına hükmedildi.»
«Neden?..» diye sorduklarında şöyle deniyordu:
«Suçu dağ yüksekliğindedir.»
■Yahuda bu illetlilerden birisinin ağlayıp söylendiğini görünce yanına çömeldi ve onu dinledi :
Suçlu kim?.
Hacimler mi, mahkumlar mı?
Bize bunu soran yok.
Hep öyle yaptılar, Kendilerini önde tuttular, Refahları için bizi harcadılar.
Ama ne olursa olsun. Beklediğim gelecek, Derdimden beni kurtaracak.
Yahuda, adama sordu :

«isa'dan mı bahsediyorsun?..»
«Başka kimden olacak?.»
«İyi düşünüyorsun.»
«Hep iyi düşünürüz, fakat bizi kim dinler?. İsâ başı-rrıizdakilere ne yaptı?.»
«Ona inanmadınız ama..»
«Hayır için için inandık. Lâkin başımızdakilerden korkup açıklayamadık.»
Yahuda adamın yanından ayrıldı.
Halktan kiminle konuştuysa hepsi, ileri gelenlerin verdikleri karara karşıydılar.
Buna rağmen, şeytanın sözlerini içinden atamadı.
Ona uydu ve Mescid Başkanı Kayafa'ya gitti.
Başkan Kayafa, Filistin'in her yerinden gelmiş kâhinlerle oturmaktaydı. Sihirbazlar, büyücüler, yıldıza bakanlar, sözde hekimler ise daha gerideydiler. Hepsi düşünceliydi. Neden sonra Başkan Kayafa mırıldandı:
«Beş günümüz kaldı, hâlâ o meydanda yok.»
Bir kişi cevap verdi :
«Evet, belki de korktu, gelmeyecek.»
«Fıshtan önce asılması iyi olacaktı.»
Bir başkası söze karıştı :
«Para vaadimiz de işe yaramadı. Halk belli etmiyor ama, onu tutuyor.»
Ancak o zaman Yahuda, sanki bilinmez bir şeymiş gibi, öğrenmek istedi. Başkan Kayafa'ya sordu :
«Sizler birisini arıyorsunuz galiba.»
«Evet.»
«Kimdir?..»
«Meryem oğlu İsâ.»
«Şu ölü dirilten' ve başka hastalıkları iyi eden adamı mı?.»
«iyi bildin.»

«Ne yapacaksınız bulup?.»
«Suçları var, Fısh'tan önce yakalanıp cezalanmalıdır.»
«iyi.. Ben onun yerini biliyorum.»
Başkan Kayafa önem vermedi :
«Hep böyle dediler, fakat doğru söyleyen çıkmadı.»
«Göreceksiniz. Lâkin öldürülmesine karışmam. Size yalnız yerini söylerim.»
«Şimdi mi?..»
«Hayır, belki hisseder kaçar.. Vakti gelince gösteririm.»
«Neden ölümünden korkuyorsun?. Ölüsüne bile razı-.yız.»
«Kimi dinledimse halk onu tutuyor.»
«Peki öyle olsun.»
«Karşılığında bana ne vereceksiniz?.»
ihanet için ödenecek parada uyuştular. Yahuda mes-cidden çıktı. Artık şehirde yapılacak bir şeyi yoktu. Beytanya'ya giderken artık tarlalara bakıyordu.
Ona göre bunlardan herhangibirisini alması işten bile değildi. Çünkü suya sabuna dokunmadan, gerekli parayı, fazlasıyla bulmuştu.

evin)

İKİNCİ FESADIN SON PERDESİ

Fısh Bayramı'na iki gün kalmıştı.

Hamursuzun bu gününde kurban kesilirdi.

Hazreti isâ (A.S.) Petros ile Yuhanna'ya rica etTİ:

«Gidin ve bizim için Fısh'ı hazırlayın.»

Öğrenmek istediler :

«Nerede hazırlayalım ey İsâ?.»

«Kudüs'e gidin. Yolunuza testi ile su taşıyan bir adam çıkacaktır. Onu takip edin. Gireceği evin sahibine geleceğimi haber verin ve bir odada hazırlık yapın.»

Gidenler emri aynen yapıp döndüler.»

Yahuda olanlardan pek memnundu.

Halk görmeden, İsâ (A.S.) ı artık ele verebilir ve tarla parasına kavuşurdu.

Gece beklendi beraberce ve sonra, yine gizlice Fısh'ın hazırlandığı eve gidildi. Süslenen odadaki masaya oturüldu.

Yahuda için için söyleniyordu :

«Son yemek.. Son yemek.»

Doğru muydu?.. Hazreti İsâ (A.S.) in yeryüzündeki son yemeği miydi Havarilerle yediği?. Buna henüz kimse cevap veremezdi Hazreti Allah (C.C.) dan başka. Esasen, her şey O'nun emr ü fermanına göre hareket ediyordu. Nitekim Hazreti isa (A.S.) a ne olacağını Hazreti Allah (C.C.) bildirdi. Onu Yahudiler öldüremeyeceklerdi.

Hazreti Allah (C.C.) onu küfredenlerin içinden tertemiz çıkarıp yükseltecekti kendisine.
O zaman Allah şöyle de(miş>) ti: «Ey İsâ, şüphesiz ki seni Öldürecek olan (onlar değil) benim, seni kendime yükseltip kaldıracak, seni küfredenlerin içinden tertemiz (kurtarıp) çıkaracak ve sana tabi olanları kıyamet gününe kadar küfredenlerin üstünde tutacak da (benim,). Sonra dönüşünüz (de) yalnız bana (olacak) tır. İşte (o zaman) aranızda hakkında ihtilâf etmekte olduğunuz şeylerin hükmünü ben vereceğim.»
(Âl-i Imrân: 55)
Hazreti Allah (C.C.) in *(küfredenler)* diye buyurdukları şüphesiz o günlerde kendisini öldürmeye karar vermiş bulunan Yahudilerdi.
(Başta «Buhari» ve «Müslim» olmak üzere başka sahih haberlere göre, Ebu Hureyre şu mealde bir hadis-i şerif rivayet etmişlerdir :
— Ruhum Yed-i Kudretinde olan Allah'a yemin ederim ki Meryem oğlu İsâ, bir hakem, bir âdil olarak aranıza inecek, putları kıracak, domuzları öldürecek, cizye koyacaktır. Mal o kadar bollaşa-cak ki kimse dönüp de ona bakmayacaktır.
Hadis-i Şerif *O halde Hazreti Allah'ın bazı peygamberleri, mesela Hazreti îdris ve Hazreti llyas'ı, canlı olarak yanına alması sebepsiz değildir. Hadis-i Şerif ile Hazreti îsâ'nm sebebini öğrenmiş bulunuyoruz. Lâkin diğerlerinkı meç-hulümüzdür. Doğrusunu ancak Hazreti Allah bilir elbette, belki onlar da başka görevlerle geleceklerdir.)*
Ayrıca Hazreti Allah (C.C.) küfredenler, Yahudiler, hakkında, ilerde verdiği hükmü şöyle buyuracaktı ;

(Fakat) o küfredenlere gelince, Ben onları dünyada da, âhirette de en çetin bir azab ile azablan-dıracağım. Onların hiçbir yardımcıları da yoktur.
CÂl-i Imrân : **56)**
Demek ki Yahudilerin birinci fesatlarında yeryüzünde Buhtunnasar ile onlara gazabını yağdırmıştı. Şimdi ise ikinci fesatlarının son sahnesini oynamaktaydılar. Yine gazaba uğrayacaklar ve yeryüzü insanları buna şahit olacaklardı.
Simon oğlu Yahuda «Son yemek!. Son yemek!» derken bir eli de kesesinin üzerindeydi.. Burnunu ise çekip duruyordu.
Çünkü oturdukları odanın havası *nardin yağı* (bir nebattan elde edilir) ile çok hoş kokmaktaydı. Akşam şehre hareketlerinden önce, Beytanyalı Simon'un evindelerken, bir kadın gelmiş ve bu çok kıymetli yağı Hazreti İsa'nın başına dökmüştü. O zaman Yahuda dayanamayıp söylenmişti :
«Bu koku en azından üçyüz dinar eder.. Satar parasını fakirlere dağıtırdık.»
Tabii yalandı bu. Yahuda'nın maksadı, o kokunun parasına da sahip çıkmaktı.
Hazreti İsâ (A.S.), sofrada çok öğütler ve haberler verdi.
Sözleri bir vasiyet havasını yaşatıyordu.
Bilhassa Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed (S.A.V.) i kast ederek şöyle demesi bunun başlıca deliliydi; çünkü kendisinin gideceğini ve Sevgili Peygamberimizin görevlendirileceğini müjdeliyordu :
— Ben Allah'a yalvaracağım, size başka bir te-sellici lutkikat ruhu verecektir.
(İncil: Bab: U-26)
— Fakat bana halef olarak Allahın göndereceği

tesellici ruh, o size her şeyi öğretecek ve size söylediğim her şeyi hatırınıza getirecektir.
(incil: Bab: U-26)
— Lâkin AUah'dan size gelecek hakikat ruhu hakkımda şehadet edecektir...
(incil: Bab: 15-26)
— Bununla beraber ben size hakikati söylüyorum. Benim gitmekliğim size faydalıdır. Çünkü gitmezsem tesellici size gelmeyecektir. Fakat gidersem o size gelecektir. (Şüphesiz, Hazreti İsa ilâhî emrin kesinliğini biliyordu. Böyle konuşması halka yeni bir müjde vererek gerçeği anlatmaktı.) Günâh hakkında, salâh hakkında ve hüküm hakkında dünyayı ilzam edecektir (Beraberinde AUahın emir ve yasaklarını bildiren kitap getirecek demektir.)
(incil: Bab: 16-7-10)
— Size söyleyecek daha çok şeylerim var. Fakat şimdi dayanamazsınız. Lâkin o *hakikat ruhu geldiği zaman sizi her hakikate yol gösterecek, zira kendiliğinden söylemeyecektir. Ancak AUah'dan aldığı vahiyleri söyleyecek ve gelecek şeyleri size beyan edecektir.*
(lncü:Bab: 16-12, 13)
— Şimdi size olmadan evvel söyledim, ta ki olduğu zaman iman edersim». *Artık sizinle çok şeyler konuşmayacağım, zira bu dünyanın reisi geliyor ve onun bende hiçbir şeyi yoktur. (Yani Hazreti Peygamberimiz ne kitap, ne hadis bakımından tncü ve Hz. Isâ sözleriyle amel ettirmeyecekti.)*
(incil: Bab: lJf-29)

— Gerçi ben'sizi tövbe için su üe temizledim. Fakat benden sonra gelen daha kudretlidir. Ben onun papuçlannı taşımaya lâyık değüim. O sizi Ruh-ül-Kudüs ve ateş ile aydınlatacaktır. Onun yabası elindedir. Harman yerini tamamen temizleyecektir. Buğdayını anbara toplayacak, fakat samanı sönmez ateşle yakacaktır.
(Matta İncili: Bab: 3-11,12)
Hazreti İsâ (A.S.) in bu vahy haberlerinden Yahuda dehşete düşüp pişman olacağına, elbette şeytanın devamlı telkiniyle, büsbütün acele etmeyi düşünüyordu.
Çünkü şeytan ona şöyle diyordu ;
«Ey Yahuda, görüyorsun ki, isâ kendi diliyle behemehal yakalanıp öldürüleceğini açıklıyor. Buna sen vasıta olmazsan başkası olacak.. Söz aldığın paraya kavuşamayacaksın. İsâ kurtuluş olmadığını anladı.. Elini çabuk tut.»
Yahuda elini nasıl çabuk tutacaktı?.
Sofradan kalkıp uzaklaşmak için bahane arıyor, bulamıyordu.
Bu sırada Hazreti İsâ (A.S.)' Petros'a sabah horoz ötmeden üç kere kendisini reddedeceğini söyledi ve ayrıca içlerinden birisinin de onu yakalatacağını bildirdi.
Herkes, Hazreti isa (A.S.) ı yakalatacak olanın kendisi olup olmadığını düşünür, hattâ öğrenmeye çalışırken, Hazreti İsâ (A.S.) arzusunu bildirdi :
«Haydi Zeytinliğe gidelim.»
(Zeytinlik) denen *(Zeyündağı)* ydı. Pek yakındı.
Bu dağ eteğinde Getseman *(Kidron)* denilen bir dere vardı. Her zaman bu deredeki bahçede toplanırlardı Hazreti isâ (A.S.) ile Havarileri.. Emin, gizlenmesi kolaydı çünkü.
Gece karanlığından faydalanıp yola çıktılar.

Bunu Simon oğlu Yahuda fırsat bildi ve kafileden ayrıldı.
Biraz sonra Havariler Yahuda'nın olmayışını farketti-ler ama, veznedar olduğu için Hazreti İsâ (A.S.) dan emir aldığını, bir şey yapacağını, sandılar.
Yahuda hemen Başkan Kayafa'nın eğlendiği eve gitti, onu dışarı çağırtarak, durumu anlattı.
Başkan Kayafa, pek sevindi ve Yahuda'ya valinin her an hazır bulundurduğu polisleri, bekçileri *(ki Yahudiler bunlara subay derlerdi)* verip yolladı.
* **
Hazreti isâ (A.S.) Kidron Deresindeki bahçeye varınca, sabahın yaklaşmakta olduğunu görerek, uyumalarını söyledi, kendisi de onlardan yüz adım kadar uzaklaşıp oturdu.
Yahuda Zeytinliğe girerken, yanındakilere tenbih et misti :
«Kimi öpersem İsâ odur.»
Fakat, Havariler arasında göremedi İsâ (A.S.) ı, uyuduğu yeri bildiğinden oraya gitti ve yanındakilere gösterdi:
«İşte isa budur.»
Yahuda oradan uzaklaştı. Gelenler Hazreti İsa'yı yakaladılar.
Gürültüye uyanan diğer Havariler derhal kaçtılar. Kudüs'e varıp güvendikleri çeşitli evlerde gizlendiler.. Hazreti İsâ (A.S.) in annesi Hazreti Meryem'e de haber verildi.
Zeytinlikten uzaklaşmayan, orada saklanan yalnız Pet-ros'tu.
Hazreti İsâ (A.S.) ı yakalayıp götürenlerin peşinden dikkatlerini çekmeden yürüyordu.
Mescit başkanı Kayafa, Yahuda'yı yolladıktan sonra, hemen bulunduğu yerden ayrılmış, her taraftan gelen baş-kâhinleri, zenginleri, sihirbazları, büyücüleri ve hekimleri, Mescİd'de toplamıştı.

Onlara- «isâ yakalandı, getiriliyor.» diye müdelemişti.
İşitenler bayram sevinci içindeydiler.
Çünkü isâ hakkında hüküm verilip çarmıha gerilir ve öldürüiürse, eski işlerine devam edeceklerdi. Yani, Allahın yalnız kendi Allahları olduğunu, mümtaz ırklarını savunabileceklerdi.. Yoksa Hazreti Allah (C.C.) isâ (A.S.) in öldürülmesine izin verir miydi?.
Bu olursa büyücüler, sihirbazlar, hekim geçinenler sancılarıyla para kazanmaya devam edeceklerdi.
Yahudilerden ftaşan) bir zulüm, onların (insanlardan^) bir çoğunu Allah yolundan alakoymala-rı, (Tevrat'ta) nehy edilmelerine rağmen riba (faiz) almaları, halkın mallarını haksız yere yemeleri sebebiyledir ki biz, (evvelce) kendileri için helâl kılınan temiz ve güzel şeyleri üzerlerine haram ettik. İçlerinden fakirlere pek acıklı bir azab hazırladık. (Nisa': 1.60 - 161)
Her tarafını bozdukları Tevrat'la diledikleri gibi fetvada bulunabileceklerdi. O Tevrat'ı ki Hazreti Musa (A.S.) a dahi inmediğini söyler, Hazreti ibrahim (A.S.) a mal ederlerdi. *(Bunu ilerde **Hristiyanlar** da iddia edeceklerdir.)*
Ey Ehl-i Kitab, İbrahim hakkında neye çekişip duruyorsunuz?- Tevrat da İncil de ("daha evvel değil^ ancak ondan sonra indirilmiştir. (Buna da) aklınız ermiyor mu?.
(Âl-i Imrân : 65)
Gelip geçici olan dünya hayatları uğruna ne kadar sapıtırlarsa sapıtsınlar, nihayet yine Hazreti isâ (A.S.) a iman edeceklerdi. Bunu ecel geldiği zaman, Azrail'e karşı yapacaklardı ama, artık iş işten geçecek, hiçbir fayda vermeyecekti.

^HHBIMHM^^B

Ehl-i Kitabdan hiçbiri hariç olmamak üzere, ölümünden evvel andolsun, ona (İsa'ya) mutlaka iman edecek, o da kendileri aleyhine kıyamet günü bir şahit olacaktır. (Nisa': 159j

Hazreti isâ (A.S.), kendisini yakalayanlar arasında Kudüs'e doğru götürülürken, durumu haber alan düşmanları, ihtiyar yahudiler ve ateşperest Fersîler *(İran'dan getirilip yerleştirilenler) e* kadar kalabalık bir halk onlara karşıcı çıktı, sabahın alaca karanlığında.

(Bazı rivayetlere göre, Hazreti Allah, Hz. İsa'yı yakalandığı yerde göğe almış, ona benzeyen birisini yaka-latmıştır. Israiloğulları ileri gelenlerinin Hazreti İsa'ya verecekleri hüküm gerçekleşmeden, suçları sabit olmadan, göğe, yakalandığı yerde, alınması doğru olur muydu? Ayrıca Hazreti İsa'nın mahkeme meclisinde konuşacakları da olabilirdi. Gerçeği şüphesiz Hazreti Allah bilir. Âlimlerin ilhamları çoğunlukla göğe alınma zamanı Hazreti İsa'nın hüküm giydiği andır.)

Hazreti isâ (A.S.) önce Mescit Başkanı Kayafa'nın kayınpederi *Hanna'ya* götürüldü. Hava soğuktu. Evin avlusunda ateş yanıyordu. Hanna Hazreti isâ (A.S.) ı sorguya çekti. Sorulan hep aynı konuydu :

«Sen Allanın evini üç günde yıkıp yaparmışsın.»

«Sen (hâşâ) Allahın oğluymuşsun.»

Hazreti isâ (A.S.) hiçbirisine cevap vermedi.

Onun öldürülmesini isteyen kalabalık bağrıştılar :

«Ey Hanna, onu bağlat ve Mescit başkanına yolia. Mahkeme meclisi toplansın ve hükmünü versin.»

Bunlar oiurken bir hizmetçi kız, nöbetçilerden birisi, nihayet yine bir erkek nöbetçi, Hazreti İsâ (A.S.) ı yakından takip eden Havari Simon Petrus'a sırasıyla sordular :

«Sen İsa'nın yakınısın, tanıdım seni.»
Petrus bunu reddetti. Mecbur kalıp: «Benim onunla işim yok.» dedi. O anda da sabahı haber *veren* ilk horoz öttü.
Böylece Hazreti isa (A.S.) in «Horoz ötene kadar üç kere beni inkâr edeceksin.» haberi gerçekleşti. Nitekim, horoz ötünce Hazreti isâ ile Petros göz göze geldiler. Petros başını yere indirdi.
(Bazı İndilere göre bu olay Kayafa'ntn avlusunda veya Vali Petros'ım *önünde olmuştur. Halbuki o zamana kadar sabah çoktan başlamıştı.)*
Hazreti isâ (A.S.) bağlanmış götürülürken, bir taraftan sevinç naraları atılıp, Hazreti İsâ (A.S.) a türlü hakaretler ve işkenceler yapılıyor, diğer taraftan için için ona inanıp açığa vuramayanlar kan ağlıyorlardı. Bilhassa kadınlar.
Bunların arasında Hazreti isâ (A.S.) in *annesi Meryem, Mecdelli Meryem, Sdlome, Klopes'in karısı Meryem* de vardılar.
Hazreti Meryem o kadar kendinden geçmiş görünmüyordu.
Sadece konuşmuyor, soluk bir yüzle olanları izliyordu.
Melekler elinde büyütülen bu iffet timsali kadın, elbette Hazreti Allah (C.C.) in Hazreti isâ (A.S.) ı bu sapıklara öldürtmeyeceğinden emindi. Üzüntüsü, halkın sapıklık derecesini görmesiydi.. Onlara acıyordu.
Mescit Başkanı Kayafa, Hazreti İsâ (A.S.) in kendisine gönderildiğini işitmiş ve avluya çıkmıştı.
Yanında Fısh Bayramı dolayısıyla Kudüs'e gelen bütün başkâhinler, kâhinler ve diğerleri vardılar.
Hepsi neşeliydiler ondan kurtulacakları için.
Hazreti İsâ (A.S.) oraya ulaştığında da aynı sorularla karşılaştı ama, ileri gelenler bağırdılar :
«Bunlara ne lüzum var?.. Valiye gidelim.. Suçları say-

inakla bitmez, hüküm versin.. Ve bugün her şey olup bitsin. Yarın bayramdır. Hazırlık gününde sona bağlansın her şey,»
Mescit Başkanı Kayafa, öyle yaptı. Kendisi de katıldı kafileye.
Yahuda Volisi Platos İsâ (A.S.) in yakalandığını Öğrenmiş ve hemen hükümet konağına gitmişti. Elbette o da İsa'dan kurtulacağının hazzı içindeydi. Böylelerinin başta gelenlerindendi. Çünkü biliyordu ki Hazreti İsâ (A.S.) yaşadıkça, makamı tehlikedeydi.
Şimdi sessiz duran halk, vakti gelince patlayacaklardı. Fakat, asla hükmü kendisi vermek istemiyordu. Ne olur, ne olmazdı ilerde. Eskiden de düşündüğü gibi, bunu Gaiile Valisi Herod'a yaptırmak istiyordu. Plânını buna göre hazırlamıştı. Hazreti İsâ (A.S.) getirilince, mahkeme meclisini topladı. Şahitleri de çağırıp dinledi.
Şahitler aynı bilgileri verdiler :
«isâ, Meryem'den babasız doğduğunu iddia ederek Allahın oğlu olduğunu söyledi. Allahın evini yıkıp üç gün içinde yapacağını bildirdi.»
Hazreti isâ (A.S.) bunlara cevap vermedi.
Vali Platus *(Playte)* medistekilere döndü ve konuştu :
«Bunları söylemiş olsa bile sözde kalmıştır.. Suç olamazlar.»
O zaman şahitler valiyi tahrik ettiler :
«Bize Yahudilerin kiralı olduğunu da ilân etti. Her tarafta söyleyip duruyor.»
«Bu da suç değildir.. Ölümlük sayılmaz.»
Şahitler, valinin dönekliği karşısında kızdılar ve haber verdiler :
«Halk dışarda bekleşiyor, çık onlara kararını söyle ve nasıl patlayacaklarını gör.»
Vali Platus, çekinmedi ve halka göründü. Anlattı:

«Ben şahitleri ve isa'yı dinledim. Suçlu olduğu kanaatine varmadım.»
Önce halk yani ileri gelenlerde bir şaşkınlık oldu. Gecikmeden hakikaten patladılar. Bir ağızdan bağırdılar :
«Bu kadar insan onun suçluluğunu bilirken, sen niçin ayrıldın?.»
«Doğrusunu yaptım.»
Valinin halk arasına koyduğu birisi, onun öğrettiği gibi konuştu :
«Ey Platus!. Sen bu Galilalı isâyla anlaşmışa benziyor-sun.»
Vali Platus hemen, sanki bilmez gibi sordu :
«İsâ Galileli midir?.»
«Evet.»
«O halde, onu muhakeme etmek benim değil, Galiie Valisi Herod'un görevidir. Bunu çiğneyemem.»
«Ama o, Yahya'nın başını kestirmişti.»
«Hata etti. Her türlü ilişiği kendisiyle kestiğimi biliyorsunuz. O böyle yaptı diye ben kitaptan nasıl şaşarım ve Öc alırım?.»
Soranlar oldu :
«Yani İsâ Galileye mi gönderilecek?. Elimize düşmüşken kaçacaktır. Yakalanması için az para vermedik.»
Vali Platus halka susmalarını işaret edip haber verdi :
«Hayır, oraya gitmeyecektir. Çünkü Galiie Valisi bayram dolayısıyla buradadır. Ben kendisine Yahya dolayısıyla itibar etmedim.»
Halk yine sustu. Aralarında konuştular ve «Peki.» diyerek Hazreti isâ (A.S.) ı alıp Galiie Valisi Herod'a götürdüler. Herod da böyle bir işi beklemekteydi.
için için gülerek konuştu kendi kendine: «Platus pek kurnaz, ileriyi düşünüyor. Ama ben ondan daha kurnazım.»
Kafileyi saygı göstererek karşıladı Galiie Valisi Herod.

O da şahitleri, hattâ halkı dinledi. Hazreti îsâ (A.S.) ı sorgu-/a çektiyse de diğerleri gibi cevap alamadı. Gelenlere fikrini söyledi :
«Ben de isa'da bir suç görmedim. Platus, isa'yı Galileii olduğu için bana göndermiş, saygı göstermiş. Teşekkür ederim. Artık aramızda dargınlık görmüyorum, isa'yı valinize geri götürün. Tahkikatı derinleştirsin. Eğer suçluluğunda karar değiştirirse, dilediğini yapsın. Asla gücenmem...
Kafiledekiler bir kere daha hayal kırıklığına uğramışlardı. Geri döndüler. Baştakiler aralarında konuştular :
«Valiler, halktan çekiniyorlar.»
«Bu belli.»
«Valimizi tehdit etmeliyiz.»
«Nasıl?..»
«isa'ya yeni bir iftirada bulunalım.»
Yol boyunca bunu düşündüler ve buldular. Vali Platus, kafilenin geri geldiğini görünce, öğrenmeden edemedi:
«Herod'un hükmü nedir?.»
«İsa'yı suçsuz buldu.»
«Elbette bulur. Memleketlisini koruyacaktır.»
«Yanılıyorsun ey Platus. Herod, her işi sana bıraktı, durumu iyice incelemeni istedi. Ne karar verirsen kabul edeceğini, darılmayacağını, İsa'yı gönderdiğin için sana teşekkür ettiğini, hattâ barıştığını söyledi.»
Vali Platus iyice sıkışmıştı. Ne yapacağını bilemiyordu.
Halkın içinden birisi, yolda anlaştıkları gibi konuştu :
«Ey Platus, bu isâ, biz Yahudileri mahv edecek.»
«Neden?..»
«Yoksul halkı kandırdı. Kırallık için isyan olunca, Ro-malflar durur mu?. Aldıkları vergiden mahrum kalacaklarını düşünmezler mi? Bir zamanlar Babil hükümdarı Buhtunna-sar'ın yaptığının beterini yaparlar. Bu toprakların altını üstüne getirirler.»

Vali sarardı, cevap veremedi. Bir başkası haber verdi:
«Eğer hüküm değiştirmezsen, buradaki Romalı binbaşıya gideriz. Olanları anlatırız. Hem Isâ cezalanır, hem sizin gibi valiler değişir. Tutumunuz yüzünden neden Israiloğul-ları ortadan kalksın?.»
Vali Platus nihayet makamından olacağından ürktü. Kabul etmiş göründü ama, başka hileye saptı. Sordu :
«Bayramdan önce bir ölüm hükümlüsünü serbest bırakmak hakkınızdır. Zindanda bugün çarmıha gerilecek üç hükümlü var. Bana daha önce *Barabbas* için gelmiştiniz. Barabbas bir hayduttur. Onu mu serbest bırakayım, yoksa İsa'yı mı?.»
Bağrıştılar :
«İsâ çarmıha!. Isâ çarmıha!.»
Vali Platus buna boyun eğdi. Vali Herod'a yenilmişti, ilerdeki olacaklardan artık kendisi sorumluydu. Emit verdi:
«Peki, isa'yı alsınlar ve gerekeni yapsınfar.»
İsrâiloğullu askerler, Hazreti Isâ (A.S.) ı bir kenara çektiler. Yapacakları iş onu çarmıha germeye hazırlamaktı.
Hazreti Meryem hep Hazreti Isâ (A.S.) a bakıyordu.
Birdenbire yüzü aydınlandı ve tekrar eski halini aldı.
Çünkü küçüklüğünde melekler elinde büyüme şerefine nail olan Hazreti Meryem, o anda oğlu Hazreti isâ (A.S.) in Hazreti Allah (C.C.) emriyle canlı olarak huzuruna alındığını belki de ilhamlanmışlı.
Artık çarmıha gerilmeye hazırlanan Hazreti İsâ (A.S.) değildi Hazreti Meryem'e göre. Hazreti Allah (C.C.) emriyle ona benzeyen bir başkasıydı.
Hazreti Allah (C.C.) emriyle ona benzeyen bir başkasıydı.
(Değişen şahıs hakkında çeşitti rivayetler vardır. Uz. İsa'yı takibe memur bir casus^ Yahııda, yahut serbest bırakılan Barabbas olabilirdi. Belki de bunlardan

hiçbirisi değildi. «Ol!» emriyle, emrettiği öluvercn Hazreti Allah o anda Hazreti Isâ (A.S.) ı *dünyadan canlı olarak aldırtmış, boş çarmihda başka birisi varmış gibi göstermişti. Elbette doğrusu Hazreti Allaha malûmdu ancak.*

Hazreti Isâ (A.S.) *göğe alındığı zaman otuzdört (bazılarına göre kırk) yaşındaydı.*

Hicretten önce 588 (M.S. 34) *yûı yaşamyordu.*

Buna göre Hazreti îsâ (A.S.) dört yıl (bazılarına göre üç) -peygamberlik yapmıştı.

(Yahudiler gizlij hileye saptılar. (İsa'yı ansızın öldürmeye adam tayin ettiler), Allah da onların o hilekârlıklarına (öldürmek isteyeni İsa'ya benzetmek, kendilerine onu öldürtmek, İsa'yı yukarı kaldırmak suretiyle) mukabele etti. Allah, bütün hilekârlıkları hakkıyla bilendir.
(Âl-i Imran : 54)

Ve «Biz Ailahın peygamberi, Meryem oğlu Mesih İsa'yı öldürdük» demeleri sebebiyle (dir ki kendilerini rahmetimizden koğduk). Halbuki onlar onu öldürmediler, onu asmadılar da, fakat (öldürülen ve asılan adam) kendilerine (İsâ) gibi gösterildi. (Zaten ve) hakikaten (İsâ ve onun katili) hakkında kendileri de ihtilâfa düştüler. (Bu babda) kat'î bir şek ve şüphe içindedirler. Onların buna (onun katline) ait hiçbir bilgileri yoktur. Ancak (kupkuru birj zanna uymak (fadırlar). Onu yakınen öldürmemişlerdir. Bilâkis Allah onu yükseltip kendisine kaldırmıştır. Allah ^mutlak galiptir. Yegâne hüküm ve hikmet sahibidir. (Nisa': 157-158)

* **

Askerler, Hazreti İsa (A.S.) yerindeki adamın başına dikenlerden bir tac yaptılar ve üzerine erguvan renkli bir entari giydirdiler. İçerden çıkarıp halka getirdiler. Bu fesadı ve suçu hazırlayanlar delirmişcesine bağrıyorlardı :
«Çarmıha!. Çarmıha!..»
İkindi olmuştu bu zamana kadar. Vali Platus, Hz. İsa'ya benzeyen adamı onlara teslim etti. Derhal adam, sapıklar arasında yola çıkarıldı.
Hazreti isâ (A.S.) in göğe alındığını bilmeyen kadınlar ağlaşıyor, erkeklerse belli belirsiz iç geçiriyorlardı.
Bu halde *Golgot'a (Kafa kemiği manasındadır)* gelindi. Suçlular orada çarmıha gerilirlerdi. Üç çarmıh hazırdı. Asılacak diğer mahkûmlar da oradaydılar.
Hz. isa'ya benzeyen adamın çarmıhını taşıyacak insanı da buldular. Bu, dışardan gelmiş *İskender* ile *Rufus'un* babaları *Kirineli* Simun'ndu.
Âdet olduğu üzere, halk mahkûmlara hücum ettiler ve elbiselerini parçalayıp yağmaladılar.
Sonra, İsa'ya benzeyen adam ortada olmak üzere, çarmıhlara el, kol, bel ve ayaklarından çivilendiler. Kafile hareket etti.
Diğer iki mahkûm, Hz. İsa'ya benzeyen adama kendilerini kurtarması için yalvarıyorlardı. Tabii cevap atamıyorlardı. Esasen Hazreti isâ (A.S.) a benzeyen adam bayılmıştı. Belki de ölmüştü. Tecrübe edilmişti, çarmıha gerilenler birkaç gün can çekişirlerdi. Halbuki akşam oluyordu ve ertesi gün de Fısh Bayramı başlayacaktı. Mahkumların işini bitirmek gerekiyordu. Zalimler karar verdiler:
«Bunların kemiklerini kıralım, ölsünler.»
Mezarları esasen hazırdı. Bu kararı tatbik ettiler.
Hz. İsa'ya benzeyen adamın ölüp ölmediğini anlamak için birisi bedenine bıçak soktu. Kan aktı ama bir hareket olmadı. Öldüğü anlaşıldı. Diğer iki mahkumun ise kemik-

îerini kırdılar. Durum Vali Platus'a bildirildi ve gömülmelerine izin istendi. Vali, isa'ya benzeyen adamın iki saatlik bir çarmıh işkencesinde öldüğüne pek inanmadı ve bir adamını yollayıp tahkik ettirdi. Giden, çabuk döndü ve bildirdi:
«Gerçekten ölmüş.»
Aynı anda da Valinin yanına *ArimeteaUi Yusuf* geldi. Yusuf zengindi, itibarlıydı ve Yahuda meclisinin azasından-dt. Kimse bilmezdi ama, için için Hazreti İsâ (A.S.) a iman etmişti. Yusuf Validen Hazreti isa'ya benzeyen adamın kendisine verilmesini istedi. Çünkü Hazreti İsâ (A.S.) in göğe alındığını elbette bilmiyordu. Vali bu isteği reddetmedi. Yusuf gitti adamlarıyla, Hazreti İsâ (A.S.) a benzeyen adamı çarmıhtan aldı. Onun için hazırlanan mezara koymadı. Cesedini sarıp sarmalayıp civardaki küçük bir mağaraya koydu.
Sapıkların ileri gelenleri Yusuf'un yaptıklarını izliyorlardı. Telâşlandılar. Sebep düşündüler. Hep kötülükte çalışırdı fikirleri. Nihayet yine içlerinden birisi önce kurnaz kurnaz ilhamlandı :
*Hiçbir haber yokken, Yağmur yağmazken, Soğuk uşakta beklerken, Sürüyü açıkta tutmayan, Ağıla sokan çoban hakkında Düşünmek gerekli*dir.
Sebep ne olabilir?. Hırsızlar mı gelecek?. Sürü hastalandı mı?. Daha çok şeyler sorülabüir. Bana kalırsa ihaneti yapacak Çobanın kendisidir.

Sonra fikrini söyledi : «Yusuf, İsa'yı şimdilik buraya koydu.» Sordular : «Neden?.» «İlk fırsatta alacak.»
«Diğer peygamberlerin yanına mı gömecek?.» «Bilmiyorum.» «Bunu yapamaz.»
O esnada bir yıldıza bakan geldi, konuşulanları dinledi. Söze karıştı :
«İsâ burada ayağa kalkacak.»
Dinleyenler şaşırdılar, söylendiler :
«Nasıl olur?..»
«O, kaç kişiyi diriltti, kendisini mi diriltmeyecek?.»
«Yapamaz.»
«Cinler ordusuna daha önce emir vermiştir.»
O zaman hak verdiler konuşana. Öğrenmek istediler :
«Çare nedir?..»
Yıldıza uydurdu ;
«Ben isa'nın öldükten üç gün sonra ayağa kalkacağını söylediğini işitmiştim.»
Duyanlar derhal Valiye koştular, şüphelerini anlattılar, tedbir istediler. Voli bunu uygun buldu.
Yusuf'u kırmamak için cesedi mağaradan çıkarttırmadı ama, ağzını iri bir kayayla sıkı sıkı kapattı ve üç günlüğüne önüne bekçi diktirdi. Daha ne olacaktı?. Hiç.
Belki değil, muhakkak, yoksul, ezilen halk pek üzüntülü bir bayram geçireceklerdi yarından itibaren ama, zalimler hayatlarının en neşeli bayramını yaşayacaklardı.
Böylece Yahudilerin ikinci fesatlarının son perdesi de oynanmış oldu.
O halde Hazreti Allah (C.C.) in gazabı da gelecek, bu fesadın karşılığını buyuracaktı.

(ix;

İLAHİ GAZAB

Yahudilerin Sebt Bayramları bitti. Onu diğer günler '«ovaladılar. Zulümlerini artıran sapıklar büsbütün sunardılar ve meydanı boş bularak hareketlerini artırdılar. Maz-lumlarsa, ellerinden hiçbir şey gelmediği için, düştükleri bu sapıklık batağından kurtulmak uğruna çırpındılar. Bilhassa anî bir çıkış yapıp bu gidişe son vermediklerinden üzgün-Jüler. Ellerine bir fırsat geçmiş, onu değerlendirmeyi bilememişlerdi. Bu, onların yüzyıllarca süren tutumlarında hep goıülmüştü. Tek avundukları şey kulaktan kulağa fısıldanan bazı rivayetlerdi. Bunları dinliyor, inanarak, bekleşiyorlardi:

«isa'nın Havarileri, gizli bir yerde toplanmışlar, işbirliği *yapmış)ar,* sonra dağılıp Hz. isa'nın İncil'ini öğretmeye başlamışlar. Kendilerine, artık katılanlar çoğalıyorlarmış.»

«Ben de işittim. Hani Hazreti isâ **(A.S.) üç gün sonra** ayağa **kalkıp dirilecekti ve görünecekti?.»**

«Onu zalimler korkularından uydurdular. Konduğu mağaradan nöbetçiler bite çekildiler. Mağaranın ağzındaki taş duruyor ve mühürlü.»

«Hazreti isâ (A.S.) dirilmiş ve Havarilerine söz verdiği Galiladaki bir dağda onlarla buluşmuş. Zalimler yaptıklarıyla **kaldılar.»**

«Mademki dirilecekti niçin kendisini çarmıha gerdirt-ti?.»
«Kudretini göstermek içindir şüphesiz.»
«Sept günü geçince Mecdelli Meryem, Yakub'un annesi Meryem ve Salome İsa'nın kabrine gitmişler, beklemeye başlamışlar.»
«Neyi?..»
«Mağara ağzındaki taşın kimin tarafından çıkarılacağını. I
«Kim çıkarmış?.»
«O kaya iriliğindeki taş kendiliğinden yuvarlanmış ve Hazreti isâ (A.S.) çıkmış gitmiş. Görenler inanamamışlar, mağaraya girmişler. Orada bir genç İsa'nın gerçekten gittiğini haber etmiş.»
«Sonra?..»
«Havarilerden iki kişi, Hazreti isa'yı başka kılıklar içinde görmüşler. Gidip diğer Havarilere haber vermişler. Fakat onlar inanmamışlar. Hepsi birlikte yeme'k yerlerken Hazreti isâ (A.S.) gelmiş ve dirildiğini, inanmalarını söylemiş. Sonra yapacaklarını anlatarak, göğe çıkmak için ayrılmış.»
«İsâ dirildikten sonra annesine bahçıvan kılığında görünmüş.»
«Bazıları Hazreti İsâ (A.S.) dirildikten sonra Havarilerle kırk gün kaldığını, bazıları da üç gün kaldığını söylüyorlar, hangisi doğrudur?..»
«Bunu ben de düşündüm ama, çıkaramadım. Demek yeteri kadar kalmış, onları iyice aydınlatıp göğe öyle gittiği anlaşılıyor.»

Bu rivayetlerden elbette ancak birincisi doğruydu.
Yani Havariler olsun, halk olsun, Hazreti isâ (A.S.) ı bir daha görmemişler ve mezarı da açılmamıştı.
Havariler görevlerine kendiliklerinden devam etmişlerdi.
Ayrı bir grup ise Hazreti isâ (A.S.) in çarmıh üzerinde ölmediğini söylüyorlardı.
İlerde de Hazreti Allah (C.C.) onun çarmıhtayken canlı olarak göğe alındığını, sonradan hayattan ayrıldığını söyleyenler çıkacaklar, aynı düşünceye katılacaklardı.
Onun çarmıh üzerinde değil de sonradan öldüğünü sözde şu rivayet ve sebeplere dayandıracaklardı :
1. îsâ çarmıh üzerinde birkaç saat kalmıştır. Daha uzun zaman kalması gerekirdi. Onu oradan Yusuf alıp kaybedince sadece baygındı.
2. îsâ çarmıhtayken yanındaki iki cezalı henüz yaşıyorlardı.
8. O iki adamın kemikleri kırıldığı halde, kâ'nın
kırılmadı. *Jf.* îsâ'mn yanlarına çivi çakıldığı için bedeninden
kan fışkırmıştı.
5. Kudüs valisi bile onun bu kadar kısa zamanda öleceğine inanmamıştı.
6. îsâ diğer mahkumlar gibi gömülmemişti. Yusuf'a verilmiş, o da kendisini gizleyip iyileştirmişti.
7. îsâ mağaraya konup, mağaranın ağzının kaya ile kapatılması, Yusuf'un bir hilesiydi. Gerçekte îsâ oraya konmamıştı. İlerde açılması ihtimaline karşı, üç gün sonra kaya yuvarlandırılmış ve îsâ dirildi diye zalimler korkutulmak istenilmişti. Nitekim onun dirildiğini haber verenlere, bunu kimseye duyurmamaları için para dağıtılmıştı.

S. Hazreti Meryem'in onu bahçıvan kılığında görmesi, Hazreti îsâ (A.S.) in o kılıkta saklandığını isbatlıyordu.

9. Havariler İsa'yı eski halinde görmüşlerdi. Yaraları o kadar derindi ki el giriyordu. Tedavi edildi.

10. Isâ açlık duyarak, yemek bile yemişti onlarla.

11. Isâ Havarilerden ikisiyle yürüyerek Galile'ye gitmişti.

12. Isâ tekrar ele geçmemek için gizli yaşıyordu.

işte bu ve benzen rivayetler sebebiyle Hazreti ısâ (A.S.) in çarmıh üzerinde ölmeyip, birkaç saat baygın ka'dığı düşüncesinde olanlar ortaya çıkmıştı.

Dana önce de aniatıldığ' gibi, ilerde Hazreli A^ah (CC) Kur'an-ı Kerîm iie gerçeği açıklayacaktı.

Şöyle ki :

Bir de onların (isa'yı) inkâr ile kâfir olmalan, Meryem'in aleyhinde büyük iflira atıp söylemeleri ve «Biz Allanın Peygamberi, Meryem oğlu Mesih İsa'yı öldürdük.» demeleri sebebiyle (dir ki kendilerini rahmetimizden koğduk) Halbuki onlar onu öldürmediler, onu asmadılar da. Fakat {öldürülen ve asılan adam) kendilerine (İsâ^ gibi gösterildi. (Zaten ve) hakikaten (İsâ ve onun katli) hakkında kendileri de ihtilafa *düştület.* (Bu babda) kafi bir sek ve şüphe içindedirler. Onların buna (onun katline^ ait hiçbir bilgileri yoktur. Ancak (kupkuru bir) zanna uymak (ta-dırlar.) Onu yakinen öldürmemişlerdir. (Nisa': 156-157)

(Gcrd; Hıristiyanlar olsun, q<nk Yahudiler olsun. Hazrıti İsa'nın çarmıha tjcriUp öldiiriUdiifiiinü kabul (d<r-

ler. Ancak ikisi arasında fark vardır. Hıristiyanlar Hz. tsâ'yı peygamber bilip inandıkları hakle, Yahudiler peygamber demezler. Çünkü ona iman ettikleri takdirde Yahudilikleri ve dinleri ortadan kalkar, Tevrat yerine İncil ile amel etmek mecburiyetinde kalırlar. Hz. isa'yı alelade bir adam gibi çarmıha germişler ve öldürmüşlerdir sözde. Ayrıca peygamberliğini inkâr için şunu ileri sürerler: «Asılmış bir kimse Alldhın lanetine uğramıştır» bozulmuş kitaplarına göre. O halde Hz. İsa da asıldığı için «hâşâ» Allahın lanetine uğramıştır. Lanete uğramış kimseler ise peygamber olamazlar, Hıristiyanlar bu laneti benimserler ve sebep olarak Hz. İsa'nın lânetlenmcsiyle taraftarlarının günâhlarını sırtladığını iddia ederler. Kısacası, Hazreti Allah (C.C.) m yukarda açıklanan emirlerinde görüldüğü gibi, Hıristiyanlarla Yahudiler şek ve şüphededirler, bir şey bilmiyor, işlerine geldiği şekilde hüküm veriyorlar.)

* **

Hazreti isa (A.S.) in çarmıha gerilmeden göğe alınmasından sonra, Havariler, batılı - doğulu her milletten insanla dolu ve dillen ayrı Filistin'de çalışmalarına devam ettiler.

Acaba Hazreti İsâ (A.S.) ı ele veren Yahuda ne olmuştu?

Onun hakkında şunlar ileri sürülür:

1. Hazreti isa (A.S.) ı eie verdiği için nadim çlm-us ve para/ı iade etmştir. Fakat parayı verenler, Tevrat şeriatına uyup, o paranın elden çıktığını kabul edere* bir taria alırlar. İsa (A.S.) iri sözde kanı pahasına aldıklarından tarlaya *(Kan tarlası)* derler.

2. Yahuda, gerçekten şeytana uyup kazandığı pahayla tarla almıştır. Fakat orada erguvan renginde bir ağaç olarak kalmıştır.

3. O ağaç yapılan ihanete dayanamamış ve ortadan ikiye bölünmüştür.
4. *(İslâm düşünürlerinin çoğuna göre ise)* Hazretı İsâ (A.S.) yerine Yahuda çarmıha gerilmiştir ona Allah tarafından benzetilerek.
Yahuda Valisi Platus, Galile Valisi Herod ve Mescit Başkanı Kayafa ile diğer Hazreti isâ (A.S.) in çarmıha gerilmesinde öncülük edenler, kısa fasılalarla çeşitli feci dertlerle, çok acı çekerek can vermişlerdir.
Havariler, tekrar işe başlayacakları zaman onbir kişi kalmışlardı. Yine oniki olmak istiyorlardı.
Hazreti isâ (A.S.) a benzeyen adamı çarmıhtan alan Yusuf olabilirdi ama onu Kudüs meclisinde bırakmayı daha uygun buldular.
Şam yolunda Hazreti İsâ (A.S.) a katılan Paulos daha uygundu. Esasen, işlerini bitirmiş ve gelmişti. Onu aralarına katıp onikiye yükseldiler. Aralarında vazife' bölümü yaptılar.
Hazreti isâ (A.S.) kendilerine batıyı göstermişti.
Gerçekten o zamanın batı insanları imparatorluklar kurmalarına rağmen tam bir vahşet ve dalâlet içindeydiler. Çok ilâhlı dinde boğulmaktaydılar. Allah'a, birliğine, kitaplarına inanmıyorlardı. Yani (Vahdaniyetten) habersizdiler.
Tevhidin esasları tamamen meçhulleriydi.
Tevhidin mertebeleri şunlardı :
1. Kendinden mutlak varlığı yalnız Hazreti Allah (C.C.) da görmek.
2. Her şeyi yaratanın Allah olduğuna inanmak.
5. Bunların Allanın emirleriyle idare edildiğini bilmek. *4.* Ondan başkasına tapmamak.
Bunlar *(Vahdaniyet mertebeleri),* her peygamber tarafından, görevlendirildikleri milletlere anlatılmıştı hep.

Nazil olan Tevrat ile Zebur'da da, tahrife uğramadan önce, daha geniş olarak mevcuttu. Havarilerin ezberledikleri Üncil'de de öyleydi.
işte Havarilerin başlıca vazifeleri bu akideleri çok ilâh-lı dinlere uyanlara inandırmak ve Allanın emir ve yasakla-rıyla amel ettirmekti. Diğer taraftan, Israiloğulian'nı da artık hükümsüz olmuş Tevrat'tan kurtarmak, üstün insan oldukları inatlarını kırmaktı. Onlara Hazreti Allah (C.C.) in bütün insanların olduğunu kabul ettirmekti.
Batıda Mısır ve öteleri vardı ama, Havariler Afrika'nın meçhul ülkelerinde çalışamazlardı.
Halen Roma imparatorluğu emrindeki Anadolu, Akdeniz ve Ege Denizi sahilleri ülkeleri uygundular. Bu ülkelerde yaşayanlar, *(Jüpiter)* adlı bir gök ilâhı ile aile ferdleri olan ilâhlara inandılar.. Haklarında masallar uydurdular.
Buralara kadar gelen o inanç şekli ta Asya ötelerine uzanıyordu.
(Tang) kelimesi Moğollarca hem gök, hem ilâh mâna-sınayd-ı. Ayrıca onlar Okyanus adalarında oturan ilâh ve ilahelere de *(gök sakinleri)* derlerdi.
(Tang) kelimesi zamanla yine ilâh anlamına gelen *(Rı)* kelimesiyle birleşerek *(Tangrı)* oldu. Mısırlılar *(Rı)* yi *(Ra)* yaptılar.
Tanğrı, Gök ilâhı yerine geçti.. Diğer gökte bulunanlar da onun aile fertleri oldular.
işte bu inanış, Yunan ve Romalılara benimsetildi. Böylece çok ilâhlı dinleri meydana geldi. Bu ilâhları heykellerde şekillendirdiler. Taptılar.
(öyleyse burada bir gerçek meydana çıkmaktadır. Biz öteden beri bilerek veya bilmeyereic, Tanrı kelimesini kullanmaktayız. O halde hatamız açıktır. Allah demek gereklidir. Çünkü Allah Rabbimizin zat ismidir. Doksan

dokuz sıfatı dışındadır. Esasen Kur'an-ı Kerim de bunu kullanır ve emreder. İslâmiyet insanlar ve Arter arasında cihanşümul olduğuna göre, hangi milletten olursa olsun, Müslüman kimselerin, müştereken Allah demeleri icab eder. Elbette sena, mahiyetindeki diğer güzel sözler, Cenab-ı Mevlâ gibi, bunun dışındadır.)

Havariler, Hazreti isâ (A.S.) in bıraktığı yerden başlamak için aralarında görev bölümü yapıp dağıldılar. Anadolu'ya geçenler oldu. Gemilerle Akdeniz'e açılanlar, Ege Denizi adalarını dolaşanlar oldu. Yunanistan'a, İtalya'ya çıkıldı. Hattâ Malta'ya kadar gidildi. Yıllarca çalışıldı. Bu yerlerin halkı hemen imana geliyorlardı. Fakat gizli tutuyorlardı inançlarını. Çünkü başlarındakiler, farkeder etmez, fırsat bırakmazlardı.

(Hazreti Meryem bazı rivayetlere göre, Hazreti İsa'dan sonra altı yıl daha yaşamıştır.. Ve Kudüs yahut Nasıra du medfundur. Bazılarına göreyse. Havarilerle Efes'e akrabaları yanında olduğu halde gelmiş, orada vefat etmiştir.)

Yıllar ilerledikçe elbette Havariler de vefat ediyorlardı. Lâkin yerlerini alanlar vardı. Havariler, çok devletlere de isâ dinine girmeleri için haberler bile gönderdiler.

Böylece Hazreti İsâ (A.S.) *in* göğe canlı olarak alınması üzerinden *otuz yıla* yakın zaman geç?!.

Hz; isa'ya inananlar bilhassa Akdeniz'in kuzey kıyıla-^nda hızla arttılar. O kadar ki Roma imparatorluğu iyice rahatsız oldu.

isâ Dini, yerine göre çeşitli isimler aid'. /. *İsevîlik (İsa Dini).*

2. Nasraniyct (Bu isim Hazreti İsa'nın Nâsıra'da ruh üfürüîmesindvn kondu.)

S. Mesihîlik (Hazreti İsa'ya Mesih denmesinden oldu.)

4- Hıristiyanlık (Mesih kelimesinin lâtıncede karşılığı Hristo'dur. Bundan geldi.)

Henüz geçen otuz yıla yakın zamanda İncil naziloluş şeklini muhafaza etmekteydi. Havarilerin ezberlettikleri, yahut yazdırdıkları şekildeydi. Ayrıca bazı risaleler de mevcuttu.

Lâkin Havariier dağınık çalıştıklarından ve öğrenicilen ayrı yerlerden olduklarından, incil'in nazil oluş şekliyle sıkı tutulamayacağı belli oluyordu.

Romalılar gittikçe artan bu din tehlikesine karşı, bilhassa çok ilâhi i dinlerinin adamları tarafından baskıya alınınca, işi kökünden halletmeye karar verdiler.

Roma ordusu Filistin'i işgal etti. Mescid-i Aksa'yı ve Kudüs'ü, diğer şehirleri, yakıp yıktı. Buhtunnasar'ın yaptıklarından beteri oldu. Yahudilerin çoğu öldürüldü. Çoğu esir alınıp köle diye satıldılar. Canlarını pek az kurtarabilmişler ve kaçmışlardı. Hicaz'da Mekke, Medine yakınlarına kadar çöle koşuşanlar vardı. Çölü daha emin görüyorlardı.

Böylece Hazreti Allah (C.C.) in buyurduğu, haber verdiği, ikinci fesatlarının da karşılığı ilâhi gazaba uğradılar. Şimdi (kıral) dedikleri valilikleri dahi yoktu. Sağ kalanlar, yerleştikleri memleketlerde yabancıydılar. Orasının kanunlarıyla idare olunuyorlardı. Bu darmadağınıklığa rağmen, hayret edilecek derecede inatlarında devamdaydılar, için için ve kendi aralarında konuşurken, yine en üstün ırk iddiaları devam ediyordu. Yine Hazreti Allah (C.C.) yalnız onların Allahıydı. Yine diğer insanlar, Yahudilere hizmet için yaratılmıştılar. Yine, ortada Tevrat kalmadığına göre, her yönüyle tahrif edilmiş şekline göre amel ediyorlar, keyif-lerince fetvalar alıp veriyorlardı. Yahudiler, yeryüzünün her tarafında dağınık bir halde olmalarına, zillet içinde yaşamalarına bakmayarak, dinlerinde direndiler.

Eskiden yalnız çok ilâhtı dinlerle, Ateşperest ve Putpe-

restlerle mücadele ettikleri halde, şimdi bir de karşılarına Hristiyanlık çıkmıştı.. O halleriyle, hakiki yola geldiler. Hris-tiyanlıkla da mücadeleye giriştiler.
Eskiden yeryüzünün ticaret hayatını ellerinde tutup o yoldan milletleri baskı altına alma siyasetlerine şimdi de Hristiyanlığı bozma, İncil'i kendi kitapları Tevrat gibi tahrif etme yoluna sinsice giriştiler.
(Romalilar'ın Filistin'i tamamen işgal ve yakıp yıkmaları bazılarına göre, Hazreti isa'nın göğe alınmasından kırk sene sonra olmuştur. Fakat çoğunluk otuz senede hemfikirdir. Bu tarih Hicret'ten önce 558, M.8. 64 *yılına rastlar.)*
* **
Böylece yıllar değil, yüzyıllar birbirini kovalamaya başladılar.
Sınırları kuzeyde ingiltere'nin ortalarına, .güneyde Akdeniz, Afrika sahillerine, doğuda Irak'a kadar dayanan Roma İmparatorluğunda gizli Hristiyan olanlar milyonları aştılar.
İşkenceler, zindanlarda ölüme terk edilmeler, hattâ hipodromlarda vahşi hayvanlara parçalatılmalar, bu inanç akınını durduramadı.
Buna bilhassa Yahudilerin sinsi çalışmaları büyük sebep olmuştu. Halbuki Hristiyanlığı kaldırmak istiyor, tek semavî kitap sahipliğini elden kaçırmamak için çalışıyorlardı.
Fakat halkı Hristiyan yapmamak için kullandıkları yol, kendi elleriyle tıkandı.
Hristiyanlığa girmek isteyen herhangi bir insanın çok ilâhlı dinde olduğunu düşünmeden şöyle propaganda yapıyorlardı :
«Gireceğiniz dinde İsâ (hâşâ) Allahtır..»
Soruyordu karşısındaki :
«Niçin?.»

«Çünkü Allah, İsa'nın annesi Meryem'e ruhunu üfürüp girmiş ve isâ halinde doğmuştur., isevîler öyle kabul ederler.»
«Başka?.»
«isâ (hâşâ) Allahın oğludur da.»
«Neden?.»
«Meryeme Allah ruh üfürdü ve o doğdu.»
«O kadar mı?.»
«İsa, onlara göre, Ruhulkudüs'tür.»
«Ne demek o?.»
«Cebrail yahut bizzat Allahın ruhunun canlanmış halidir.»
Hristiyan olmak isteyen ise için için düşünüyordu:
«Ben şimdiye kadar Jübiter'e tapardım.. Aynı değil mi?.. Sadece isim değişikliği var. Ayrıca Jübiter'in oğulları, kızları var. isâ da mademki Allahın oğludur, bırakmak istediğim dine uyuyor. Ruh ise eski dinimin dağılan diğer ilâh ve ilahelerinde beliriyor. Ben, Hristiyanlıkta eşitlik, adalet, kardeşlik var, diye ona geçmek istiyorum. Zalimlerden bıktım.»
işte bundan dolayıdır ki, Yahudilerin ümitleri aksine, Hristiyanlık gelişti durdu.
Yahudiler, Hazreti isa peygamber olunca, ona karşı aynı oyunu oynamışlardı.. Fakat o zaman karşısında *Bir AU lah'a* inanan kendileri vardı.
Yine Yahudiler, aynı sinsilikle, İncil'de de tahrifat yapmaya giriştiler.
Sanki Hristiyanlarmış gibi, İncil'i tayin ettikleri adamlarıyla bozmaya koyuldular.
Bunda muvaffak oldular. O kadar muvaffak oldular ki, incil yeryüzünün batı kısmında ***altmışa*** yakın şekilde yazıldı
Yazılanlar asla birbirlerini tutmadığı gibi, Hazreti AÜah (C.C.) in emir ve yasaklarını "da tam olarak almıyordu.

Sanki bir tarih kitabıydı ve aralarına Hazreti isâ (A.S.) tn sözleri türlü türlü geçirilmişti.
Kısacası, nazil oluş şekliyle ne *Tevrat (Eski Ahit = Ahdi Atik)* ne *incil (Ahdi Cvdid — Yeni Ahid)* vardı.
Nihayet Hristiyanlık öylesine yayıldı ki, Roma imparatorluğu başa çıkamadı.
Çok ilâhıı dinlerinin büyüklerini *İmparator Scvarus* topladı. Uzun uzun imparatorluğun durumunu anlattı. Böyle giderse İmparatorluğun yıkılacağını, çok ilâhıı dinlerinin ortadan kalkacağını haber verdi.
Ayrıca isa Dini'nin kendi dinlerinden farklı olmadığına da onları kandırmaya çalıştı Yahudilerin çeşitli mel'anetlerinde yaptıkları gibi.
Çok ilâhıı din büyükleri, mecbur kaldılar Hristiyanhğın açığa çıkmasını kabule. Şartlarını şöyle bildirdiler:
«Peki, Hristiyanlar artık gizlenmesinler ve onlara işkence, ölüm tatbik olunmasın. Diledikleri gibi * ibadetlerini yapsınlar. Ancak, Hristiyanlık Roma İmparatorluğu'nun resmi dini olmasın.»
İmparator Sevarus : «Elbette olmayacak. Bizim resmi dinimiz yine eski dinimizdir.» karşılığını verdi.
Böylece Hicretten *önce 309 (M.S. SIS'dc) Hristiyanlık Roma* İmparatorluğumda gizlilikten kurtulup açığa çıktı.
Fakat açığa çıkmasıyla birlikte, Hristiyan olanların tahmin edilenlerden çok olduğu görüldü.
Ayrıca halk yığın yığın bu dine giriyordu.
Beş, altı yıl sonra *Konstantin;* ki ilerde Romalılar ona (Büyük Kostantin) diyeceklerdi. Kardeşini öldürerek Roma İmparatorluğu'nun tek hâkimi oldu. Romalılardaki imparatorluk entrikalarına son vermek ve halk'n çoğunluğunu kazanmak için, çekinmedi. Önce kendisi *M.S. 321f* de Hristiyanlık dinini kabul etti. Ses seda çıkmadığını görünce, Hristiyanhğın Roma imparatorluğu'nun resmi dini olmasını sağladı.

Fakat bu din İncil'in nazil oluş safiyetinden çok uzaktı.
Bir çeşit çok ilâhlı dinle karışmış din olmuştu.
Hazreti İsâ (A.S.) in, Hazreti Meryem'in, Havarilerin, heykelleri yapılıyor ve eskiden diğer putlara tapıldığı gibi, bunlara tapılıyordu. Havarilerden beri ins'anlara Hazreti isâ (A.S.) in derhal geri geleceği telkin olunmuştu.
Fakat işte aradan üçyüz sene geçmesine rağmen henüz Hazreti isâ (A.S.) gelmemişti ve elbette Hazreti Allah buyurmadıktan sonra gelmeyecekti.
Hristiyanlığın başındakiler, halkın sabırsızlığını görerek *Kostantin'e* baş vurdular.
Tek çıkar yol, Yahudilerin nasıl havraları varsa, onlar da kiliseler kuracaktılar ve halkın din inançlarını, arzularını buralarda disiplin altına alacaktılar.
Hemen kiliseler yapıldı. Heykellerle süslendi, ibadetlere şekil verildi. Vaazlara başlandı. Bunun sonucu olarak her tarafta Allahm emir ve yasakları ayrı ayrı fetvaiandırıldığın-dan, birçok mezhepler türedi.
Kostantin bu sırada şimdiki istanbul'un bulunduğu yere bir şehir yaptırdı, Hazreti Meryem adına. Fakat *(Kostantiyuypol)* ismini koydu.
Gerek kendisi, gerek din büyükleri, Hristiyanlığı bir esasa bağlamak istiyorlardı. Çeşitli incil'lerle bu iş devam edemezdi.
Büyük Kostantin şimdiki *İznik* şehrinde *(Rivayete göre M.S. 325 de),* Hristiyanlığın resmi din oluşunun ertes; yılında, Ruhani Konsil toplandı. Ne kadar çeşitli incil nüshaları varsa getirildi. Risaleler de eklendi. Bunlar birer birer gözden geçirildi. Altmışa yakın İncil içinde dört tanesi ayrıldı. Diğerleri yürürlükten kaldırıldı. Kabul edilen indiler şunlardı :

1. *Matta incili*
2. *Luka incili*

S. Markos İncili

4. *Yuhanna İncili*

Fakat bu dört incil de birbirini tutmuyordu ve elbette nazil oluş safiyetinden çok uzaktılar.

İznik'te toplaman ruhani meclis orada en önemli kararı da aldı. Bu kararda yine eski dinlerinin etkisi büyüktü. Karara göre :

1. Hazreti Isâ (A.S.) Allahtı.

2. Hazreti İsâ (A.S.) Allah'ın oğluydu.

5. Hazreti isâ (A.S.) Ruhülkudüs (Cebrail) di. Buna *(Teslis-Üçleme)* dendi.

Kabul etmeyen Hristiyanlar küfürle damgalanacaktı. Halbuki bilmiyorlardı, Hazreti Allah (C.C.) Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed (S.A.V.) ile tebliğ edeceği Kur'an-ı Kerîm ile, aksine teslisi (üçlemeyi) yapanları ve buna inananları kâfir sayacaktı.

«Hakikat, Allah Meryem oğlu Mesih'in kendisidir.» diyenler andolsun ki kâfir olmuştur. De ki: «O halde Allah, Meryem oğlu Mesih'i, anası (Meryem) i ve yeryüzünde bulunanların hepsini öldürmek isterse kim Allahın herhangibir şeyine sahip ve malik olabilir?. Göklerin, yerin ve aralarındaki her şeyin hükümranlığı Ailahındır. O, ne dilerse yaratır. Allah, her şeyin üstünde tam bir kudret sahibidir.

Yahudilerle Nasranîler (şöyle) dedi *(\er)* : «Biz Allahın oğulları ve sevgililerivyiz.» De ki: «Öyle de niçin (Allah) sizi günahlarınız yüzünden azab-landırıyor?.» Bil'akis siz onun yarattığından bir beşersiniz. O, kimi dilerse yarlığar, kimi dilerse azaba uğratır. Göklerin, yerin ve aralarında ne varsa hepsinin mülk ü tasarrufu Ailahındır. Son dönüş de ancak onadır. (Mâide : 17-18)

Ne acıdır ki, bu küfür kararlarını alanlar, incil'leri didik didik edip gözden geçirenler, bozulmuş olmalarına rağmen, Hazreti isâ (A.S.) in ilerde geleceğini müjdelediği HazreH Muhammed (S.A.V.) üzerinde hiç durmadılar, Yahudiler gibi.

Eğer dursalardı, «(hâşâ) İsâ Allahtır, Allah oğludur, Ruhülkudüstür» demezlerdi. Çünkü, Mademki Hazreti Muhammed (S.A.V.) ahir zaman peygamberi olarak gelecekti, o halde Hazreti Allah olabilir miydi?. Asıl Allah (C.C.) Hz. İsa'yı vazifeden alan yerine zamanı gelince Sevgili Peygam-berimiz'i gönderecek olan büyük ve tek hâkim kudretti. Bunu görmez değildiler. Lâkin maksatları eski dinleriyle karışık bir din yapıp hem Hristiyanları, hem çok tanrılı din salikle-rini memnun etmekti.

Hazreti Allah (C.C.) onların bu davranışlarını da Kur'-an-ı Kerîm'de açıklayacaktı. Şöyle ki •

Meryem oğlu İsâ da bir zaman (şöyle^ de-mişti: «Ey İsraiioğulları, ben size Allah'ın peygamberiyim. Benden evvelki Tevrat'ı tastik edici, benden sonra gelecek bir peygamberi de -ki adı Ahmed-dir- müjdeleyici olarak (geldim). Fakat o, kendilerine açık açık burhanlar getirince «Bu apâşi-kar bir büyüdür.» dediler. (Es-Saf : 6)

(Onlar) nezdlerindeki Tevrat ve İncil'de (ismini ve sıfatını) yazılı bulacakları ümmi nebiy olan o resule tabi olanlardır... (A'râf : 157J

**

Kostantin zamanında, İznik'te ruhanî meclisin aldığı karar gereğince Rcma'da şu dini teşkilât kuruldu :

a. Bütün Hristiyanlann başı (Rim Papa)

b. Papaya bağlı İskenderiye, Kudüs ve Antakya'da

Patrikler. (Daha sonra İstanbul, Rusya ve başka yerlerde de patriklikler olacaktır.)

c. Patriklere bağlı Başpiskoposlar.

d. Başpiskoposlara bağlı Piskoposlar

e. Piskoposlvra bağlı Başpapazlar.

f. Başpapazlara bağlı Papazlar.

Bütün bu teşkilât, kısa zamanda Hazreti Allah (C.C.)
ile kul arasına girdiler. Allahla kulu başbaşa bırakmadılar. Kâhinler gitmişlerdi ama, halkın parasını emen yenileri gelmişlerdi. Bir günâh çıkarma usulü tatbike başlanmıştı.
Günâh işleyen her insan papaza koşuyor ve günâhını itiraf ederek, affa uğruyor, sözde yine annesinden doğduğu gibi tertemiz oluyordu.
Kostantin Kostantinopol (istanbul) u kurduktan sonra Roma" imparatorluğu'nun başşehrini buraya nakletti.
Türlü kıskançlıklar sebebiyle Roma imparatorluğu *(Doğu)* ve *(Batı)* diye ikiye bölününce, ki bu kıskanmalar mezheplerden ileri geliyordu, imparator Kostantin Bizan- ta bir patriklik kurdu.
O zamanlar Hristiyanlar arasında çok mezhepler vardı ama, en önemlileri ikiydiler ;

1. Katolikler.

2. Ortodokslar.

Katolikler Romadaki Papa'ya bağlı kaldılar. Ortodokslar Bizans Patriğinin emrindeydiler. *(Yüzyıllar sonra Luter bir de Protestan mezhebi çıkardı. Reformcu olan bu mezhep üçüncü sırayı aldı.)* Yukarda görüleceği şekilde, hazırlanan dinî teşkilât bir
çeşit devlet teşkilâtıydı.
Bu suretle de o dinî teşkilât, devlet içinde devlet gibi
işler gördü..
Zaman oldu ki, imparatorlar, kırallar, bu dinî liderlerin
emrine girdiler. PapazLr saltanatı aldı yürüdü.

Yer yer ve zaman zaman engizisyon mahkemeleri bile kuruldu.
Romalılar, bu din sapıklığından başka, ahlaken de berbattılar. Bundan dolayı gittikleri her yeri ahlâk bakımından da bozdular.
Netice olarak, gerek Yahudiler, gerek Hristiyanlar, incil ile Tevrat'ı sıkı tutmadıklarından hakikî ve ilâhî manasıyla ne Musa Dini, ne İsa Dini kaldı.
Peygamberlerin, insanların yaratılmasıyla beraber gönderilmeye başlanması ve *(Vahdaniyet Akidesi)* ni tebliğleri bir tarafa itildi.
Hazreti Allah (C.C.), önceleri anlatıldığı veçhile her topluluğa peygamberler göndermişti.
Adetleri binleri, ikiyüz binleri aşıyordu.
Hazreti Allah (C.C.) ancak, bunlardan örnek gösterdiklerini Kur'anda açıklamıştı.
Acaba Hazreti İsa (A.S.) dan sonra hiçbir millete peygamber gelmedi mi?. Hayır.
Çünkü Hazreti Allah (C.C.) gerek Tevrat ve gerekse İncil'de en son Sevgili Peygamberimizin geleceğini müjdelemişti.
Hem de bir topluluğa değil, bütün insanlara ve cinlere.
O halde Hazreti Isâ (A.S.) dan sonra yüzyıllarca sene geçtiği halde insanlar tahrif edilmiş Tevrat ve incil ile yahut putlarla din işlerini yürütüyorlardı.
Hazreti Allah (C.C.) neden müdelediği peygamberini göndermemiş, vazifeli kılmamıştı?
Bunun sebebi ancak O'nun emri fermanı içindeydi.
Elbet Sevgili Peygamberimiz bir yerden nur halinde fışkırtacak ve insanlığı karanlıktan avdınlığa çıkaracaktı.
insanlara düşen iş sabırdı. Biraz daha beklemekti.
KABE'YE DOĞRU Adlı
Tefsirli Büyük Kısası Enbiya'nın Sonu.

ŞÜKÜR

Hazreti Allah (C.C.) a binlerce şükürler olsun!.
O ne azamettir ki, hayra hizmet eden her iş'te neticeye ulaşılmasını buyurur.
Herbiri ikiyüz sayfayı aşkın, yirmiyedi ciltlik *(KABE'YE DOĞRU)* isimli *(Büyük Kısas-ı Enbiya)* yi da bana bitirmeyi nasip etti.
Hadis-i kudsîde buyurduğu gibi, kendisine yaklaşmak isteyene, sür'atle bu imkânı veriyor.
* **
Ben, eskiden beri insanın yaratılmasıyla beraber, Hazreti Allah (C.C.) in, ona, doğru yolu gösterecek peygamberlerinin hayatı ve yaptıkları üzerinde durmaktaydım.
Üzüntüm büyüktü.
Çünkü bilinmeyen ikiyüzbini aşkın peygamber hariç, ibretlenmemiz gerekenlerinin geniş mânada, tefsirü, toplu halleri yazılmamıştı.
Elbette yüzlerce, belki binlerce eser içinde vardılar. Fakat hem az, hem dağınıktılar.
Bunların, birincisinden itibaren toplanmaları, sırayla eksiksiz yazılması bilhassa lâzımdı.
Hele günümüzde!.

Hele ilerisi için.
İnsanlığın maddeciliğe, onun sonu belli uçurumuna sürüklenişi hızlanmaktaydı.
Dinler, inanç, siliniyordu.
Hâşâ Allah'ın varlığını dahi inkâr eden bir nesil ve devamı yetişiyordu.
Maddecilerin yapıp övündükleri bütün keşif ve icatlar, halbuki, eğer Hazreti Kur'an'ı bilmiş olsalardı, o'ndaki haberleri tasdikten başka şey değildiler.
O halde Kur'an-ı Kerîm'de yazılanlar okunmuş olsaydı maddecilerin pek çoğu sapıklığa yonelmezlerdi. Böylece yaratılanların en şereflisi olan insan o şereften uzaklaşmazdı. Onlara bu imkân nasıl hazırlanacaktı?.
islâmiyet hakkında uydurulan ve kulaktan kulağa fısıldanan yalan yanlış iddialar ne ile önlenecekti?.
insan, yaratılışı icabı, tahkike dahi lüzum görmeyerek, söylenenlere çabuk kanar.
Esasen sapıklar bunu bildiklerinden, yazılarında meraklı hikâye, şiir, roman arasına belli etmeden fikirlerini yerleştirirler ve tertemiz beyinleri kirle doldururlar. Artık o pisliklerin temizlenmesi pek zorlaşır, hattâ imkansızlaşır.
Bu işlerine çocuklardan itibaren başlarlar.
Şimdiki nesil işte böyle bir çalışmanın mahsulüdür.
Halbuki bu öğretme usulünü, bindörtyüz seneyi aşkın zaman önce Hazreti Allah (C.C.), emir ve yasaklanyia amel etmemiz için bize lütfettiği Kur'an-ı Kerîm'le buyurmuştur.
Hazreti Allah (C.C.) in Sevgili Peygamberimizle tebliğ ettirdiği o en büyük mucizede, ilâhî Anayasa'da, dikkat edilecek olursa, öğretmek için en kolay usulü da bizzat kendileri göstermişlerdir.
Hazreti Kur'an, benzeri yazılamaz bir şi'riyettedir.
Okuyanın sıkılmaması, ıbretlenmesi, bilgi sahibi olması için, geçmiş hadiselere yer verilmiştir.

Ancak uygun yerlere emir ve yasaklar serpiştirilmiştir.

* * *

Ben de hemen hemen bütün eserlerimde, Hazreti Allah (C.C.) in gösterdiği yoldan ilerlemeyi şiar edindim.
Ağır, halkın anlayamayacağı dille, yazılacaklar ancak belli bir topluluk tarafından okunur, anlaşılır.
Halbuki mübarek dinimizin dünyamızı nura boğması için, yeryüzünde yaşayan her insanın anlaması gerekir.
Nitekim, Hazreti Mevlânâ, Mesnevî'sinî yazdığı zaman, ilim erbabı kendisine niçin böyle yazdıklarını sorduklarında: «Size, değil, halk için yazdım.» cevabını vermiştir.
Gerçekten, yüzyıllar geçtikçe, Mevlânâ'nın haklılık derecesi gün yüzüne çıkmaktadır.
Düşündüğüm Kısas-ı Enbiya'yı kaleme alırken, hep bunlar aklımı dolduruyordu. Arzularım şunlardı •.

1. Bir peygamber anlatılırken, okuyan artık, başka eserler karıştırmasın.. İçinde istediği her şey olsun.

2. Okuduklarına inansın.

S. Peygamberin hayatının geçtiği yerleri gözleriyle görsün.

lf. Gerektikçe baş vuracağı toplu bir hayat özeti olsun.

5. Sıkılmadan okuması için şiirlerle süslensin ve hikâye halinde yazılsın.

6. Gerektikçe açıklamalar yapılsın.

7. Peygambere ait, Kur'ân-ı Kerîm'de geçen bilgiler verilsin. Bu suretle okuyanda Hazreti Kur[1]-an'a eğilmek zevk ve merakı uyansın.

8. Eseri, dinî vecibelerini yerine getirme yaşı olan yedi yaşındaki bir çocuk okuyunca anlasın.

i). Onunla, ms-onlar tabaka tabaka, âlimlere ki>-daı ilgilensinler

Bunlar ve benzerleriydi arzularım.
Bunları gerçekleştirmek için şöyle çalıştım :
İ. Eserlerimde bir kısmını belirttiğim baş vurulan kitaplarda uzun tetkikler yaptım. Fakat Hazre-ti Kur'an'ı temel tuttum. Ve âyetleri hem ayrı yazdım, hem eser içinde yerlerine koydum. Peygamberler hakkında Kur'an-ı Kerîm'de ibret almak için açıklananların tefsiri bakımından farklar olduğundan, hepsini eserlerde anlattım. Elbette buna rağmen hatalarım, yahut eksiklerim olmuştur. Bunların gayem sebebiyle hoş görüleceğini umdum.
2. Her eserde bir harita bulundurdum. Böylece okuyan rahatlıkla olayları takib edebilirdi.
3. Her eserin başına o peygamberin Hal tercümesini hülâsa olarak hazırladım. Dileyenin, kitabı uzun uzun karıştırıp, zaman kaybetmeden aradığım bulma kolaylığım sağladım.
Jf. Peygamberlerin, aynı maksatla, onlara Hazreti Allah (C.C.) tarafından ihsan buyurulan vasıflarım özetledim.
5. Sıkıhnamayı temin için, eseri bir hikâye havası içinde kaleme aldım.
6. Yer yer şiirlerle süsledim. Bunlar tamamen kendi ilhamlarımdır.
7. Bazan açıklamalar icab etti. Bunları bilgi halinde uygun kısımlarda bulundurdum.
Öyle ümit edi/orum ki, artık yirmi/edi ciltte otuzaltı dîye iddia edilenler {Sevgili Peygamberimiz hariç) ibret alacağımız peygamberi ihtiva eden ***(KABE'YE DOĞRU)*** adlı ***(Tefsirli Büyük Ktsas-ı Enbiya)*** yediden yetmişe, **muhtaç olan her** insan için hizmet edecektir.

Bilhassa kitapların giriş yazıları onların arasında birer köprüdür.. Ve ibretler özetidir.
* **
Hatıra şu gelecektir :
Resulüllah, Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muharnmed Mustafa (S.A.V.) neden bu seriye dahil edilmedi?.
Eseri okuyanlar, görmüşlerdir ki, her peygamber, ümmetini Kabe'ye doğru çevirmeye çalışmıştır. Hattâ ibadetini o cihete yapmıştır.. Çünkü orada Allah (C.C.) in ilk evi vardı ve ilerde son peygamber oradan çıkacaktı.
Her peygamber bunu ilâhî emirle biliyordu.
Hattâ Semavî kitaplar nazil olmaya başlayınca onlar da ismi ve sıfatlarıyla bildirilmişti.
O, Allah'ın habibi, *KABE'DEN FIŞKIRAN NUR'du.*
O halde hayatı ikiyüz sahifelik bir cilde sığmaz ve *(KABE'YE DOĞRU)* serisine eklenemezdi.
Hazreti Allah (C.C.) izin buyurursa, bu arzum da gerçekleşecektir şüphesiz.
Her ne kadar Allah'ın Habibini *(Rahmet Müjdecisi ve Azab Habercisi Hazreti Muhammed'in Hususiyetleri, Hazreti Peygamberimizin Savaşları, Hazreti Ebubekir, Hazreti Ömer, Hazreti Osman, Hazreti Ali, Hazreti Ham-za, Hazreti Halid- bin Velid, Hazreti Bilâl-i Habeşî, Son Mucize, Hazreti Veysel Karanı, Hazreti Âmine, Hazreti Fâtvnva, Hazreti Hatice, Hazreti Âişe)* eserlerimde kısmen anlatmışsam da, bu kifayetsizdir. Sevgili Peygamberimiz'in başlı başına yazılmak mecburiyeti vardı. Belki de yukarıda saydığım eserlerim en büyük eserim için bir hazırlık, tecrübedeydiler.
Bunun ilhamı içindeyim.
Eser şöyle olacaktır :

KABE'DEN FIŞKIRAN NUR
Sevgili Peygamberimiz

1. ***an*** *Peygamberlikte Fetret Devri.*
   :
2. *Cilt : Hakkındaki Müjdeler*
S. *Cilt : Risaletle görevlendirilmesi*
4 *Cilt : Mekke'den Medine'ye*
-
5. *Cilt : Birinci Hicret Yüı*
6. *Cilt : ikinci Hicret Yılı*
7. *Cilt : Üçüncü Hicret Yılı*
8. *Cilt : Dördüncü Hicret Yılı*
9. *Cilt i ' Beşinci Hicret Yılı*
10 *Cilt :* ■ *Altıncı Hicret Yılı*
.
11 *Cüt :* ■ *Yedinci Hicret Yılı*
.
12 *Cilt :* ■ *Sekizinci Hicret Yılı*
.
13 *Cilt :* ■ *Dokuzuncu Hicret Yıh*
.
Ut Cilt : ■ *Onuncu Hicret Yılı.*
-
*****

Tekrar, mümin kardeşlerimden, bilmeyerek zuhur eden eksiklikler ve hatalar için bağışlanmamı dilerim. Hazreti Allah (C.C.) in bu yeni arzumda da bana ko- ■ laylık lütf buyurmasını niyazla, sonsuz şükranlarımı arzey-lerim.

Kabul buyursun.. **Amin!..**

SON
7/Ocak/1976
Esentepe/İSTANBUL
AHMET CEMİL AKINCI